

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ నవంబరు నెల 15-వ తేది మంగళవారము

No. 189

సంపుటము ౧౫

శ్రీ సత్యభామనందనపుర కార్తీకమాన బహుళ సప్తమి.

సంచిక ౧౮౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బొపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

for Economical Transportation

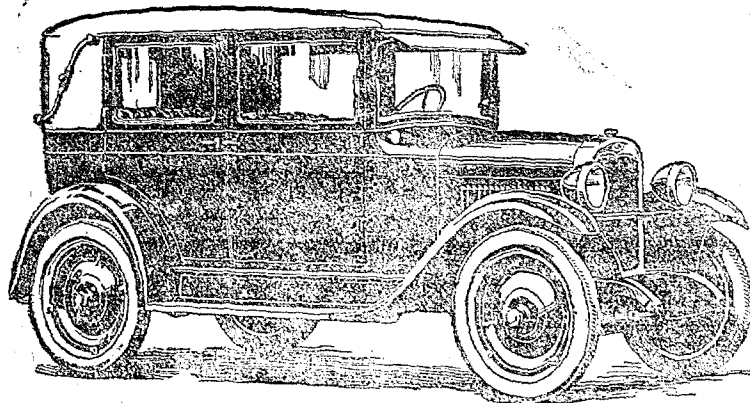
ఇంజనీరియల్ లాండావును,
తగ్గింపు వెలకు యివ్వబడునని
ప్రకటించబడుచున్నది.

చివ్రాలెట్ మోటారు కంపెనీవారు ఇంజనీరియల్ లాండావుకారుయొక్క వెల తగ్గించబడెనని ప్రకటించుచున్నా
రు. తక్కువవెలలో దొఱకగల కారులన్నింటిలోకి, జనసామాన్యమునకు చాలా శ్రేష్టమైనదని పేరుగాంచగలి
గెను. ప్రత్యేకపు డిజైనులు గలిగి శ్రేష్టమైన యూకోరంగులు గలిగిన ఫివర్ తో తయారుకాబడెను, పెడల్పు
యిన టిటికీలు, గాలివచ్చుటకు అమర్చిన అందమైన సిగల్ ఫ్రేము, అన్నియుచేరి లాండావుయొక్క సౌందర్యము
నభివృద్ధిపరచెను.

ఇంజనీరింగునందును, డిజైనునందును, చాలవరకు నభివృద్ధిజేయబడెను. నడుపునప్పుడు, కదలిక లేకుండాపోవు
ట, అమితవేగము, గట్టితనము, సుఖముగా కూర్చుండుట మొదలగు నదుపాయము లన్నింటిని గల్గియున్నది.
నేడే వేంచేసి, చివ్రాలెట్ కారు లన్నింటిలోకి శ్రేష్టమైన ఇంజనీరియల్ లాండావును పరీక్షించుడు.

వెల రు. 3600

టూరింగు	ర. 2550
కోచ్	" 3000
4 షోర్ సెడన్	" 3300
స్పీడ్ కాబ్రియేలెట్	" 3400
1/2 టన్ను ట్రక్కు ఛాసిస్ మాత్రం	1800
1 టన్ను ట్రక్కు ఛాసిస్ మాత్రం	2225

ఈ కిరణ ప్రకారము మద్రాసునందు
డెలివరీ చేయబడును.

సింపున్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., మదరాసు.

విలువగలది తక్కువవెల కివ్వబడుచున్నది.

“అత్యద్భుత ఫల గ్రంథము”

జాతకరత్నము 1 భాగము రూ 1. 2 భాగము రూ 2. పూర్ణ జాతకము రూ 10 లు. ప్రపంచముంతటనుండి గొప్ప పరిశ్రమతో పొందియున్నారము. ఏదెట్లు కావలెను. ప్రేమ యెందుకొ శ్రోతృమాలయము. కళాశాల, విశాఖపట్నం 4169

4154 మహాత్మ్యము ముద్రాకర్తల గారి శక్తి పుట్టిన తేదీ పరిమితకాలము తెలియబరచినయెడల ఫలితములు (కాలము) బహుముఖము. జాతకము పూర్తిగావశ్యకములతో వ్రాయబడు 15 రూపాయలు, 1 వశపడకలతో వ్రాయబడు 8 రూపాయలు, 1 సంవత్సరమునకు 8 రూపాయలు తీసికొనబడును.

(శ్రీ) వెంకటేశ్వర జ్యోతిషనిలయము, బెజవాడ.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయబడు రూ 1-0-0. ప్రశ్నప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము పొందుట “జయశ్రీకరణి” తాయకు 1 కి రూ 2-0-0. వి. పి. ఖర్చులు. 0-4-0. 2598

వి. కే. శతగోపాచార్యులు, తరులపేట, చిత్తూరుజిల్లా.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాఖ్యమైన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయబడు రూ 1-0-0 ప్రశ్నప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర ఫలము వ్రాయబడు రూ 5-0-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. సర్వకార్యములందు జయము పొందగ శ్రీ ముబ్రహ్మజ్యోతిషము రూ 2-8-0 శ్రీ శివముబ్రహ్మజ్యోతిషమునకు నిలయును. 1472

వసుల్లకు తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రూ 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాడ్లు, అజినేతులు, చర్మము కారకమునకు, శిథిలాలు పనికిని సీదకారులయొక్క, జీలపప్పులుబయ్య పంపించును. ఈ తైలమును రాచిన పసుళ్లు మాని జలబాయి మంచిచర్మము రాగలను. పసుళ్లశోషణము గలయును. ఇచ్చుకయును అమ్మ తొడుగు దీనితో, బొంగుబొమ్మలు వుండవచ్చును.

కావలెను

“కర్నూలు జిల్లా కోమలకుట్ల తాలూకా ఆవుపగ్రామం రూరలు ఆనుపత్రిలో పనిచేయుటకుగాను ఒక కిచ్చెడ్డ మెడికల్ డాక్టరు కావలెను. నెల 1 టికీ రూ 50 లు చేతన వివ్వబడును. వరఖాస్తులతో యోగ్యతాపత్రమును, గత పరీక్ష వల్ల రావున్న యెడల 1927 వ సం॥ నవంబరు 25 వ తేదీలోపల ఈ క్రిందినారికి పంపుకొనలెను.”

కోమలకుట్ల తాలూకాలో ఉత్తయ్య, యం. మత్తయ్య, (వైద్యరంగముగాను) 7-11-27

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులు ప్రహ్లాద మల్లాది నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు రచించినది ఆంధ్రభాషా సంప్రదాయము చరిత్రాత్మకముగా 15 పూర్వభాషాజాతీయత ములతోను 160 పూర్వమహాకవుల ప్రయోగములతోను కులభ తైలని వివరింపబడినది. దీనికి శ్రీయుత కల్పమంచి రామలింగారెడ్డి యస్. ఏ. గారు దివ్యమైన పీఠిక వ్రాసరి. సుమారు 60 మంది పండితులు సవరించాయము లిచ్చిరి. అనేకపత్రికలు ప్రశంసించినవి. భాషాస్వరూపము తెలిసి యానందించుటకు దగిన యంత్రముగ్రంథము. 360 పుటలు 14 ప్రకరణములు 2 భాగములు. పాస్టేజీకాక. 1-4-0

రెండు భాగములు కలిపిన వైండు. 1-8-0

ఉత్తరరామచరిత్ర భవభూతికృతికి సరసమైన తెలుగు 0-12-0

ఆంధ్ర దళిరాపకము, రూపక, నాయక, రసాదుల లక్షణములు చక్కగా వివరింపబడినది 0-8-0

కామగీతా రీతి వ్రాయవలెను.

4150 మేడూరి-(శ్రీ)రామమూర్తి, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి.

ఆంధ్ర పత్రికా విభవ సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటినున రాజభావు విభవసంవత్సరాదిని సంవత్సరాదిసంచికను బ్రకటింపజూపుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకుసంబంధించిన వ్యాసములనుప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసములనావి భాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసములన్నియు నూకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమునుగావింప ననుకూలము గానే రదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినపిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు ౧౯౨౭ నవంబరు 30-వ తేదీలోపల మా కంఠవలెను. ప్రతివ్యాసమునను ‘సంవత్సరాది సంచికకు’ అని వ్రాసి యుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

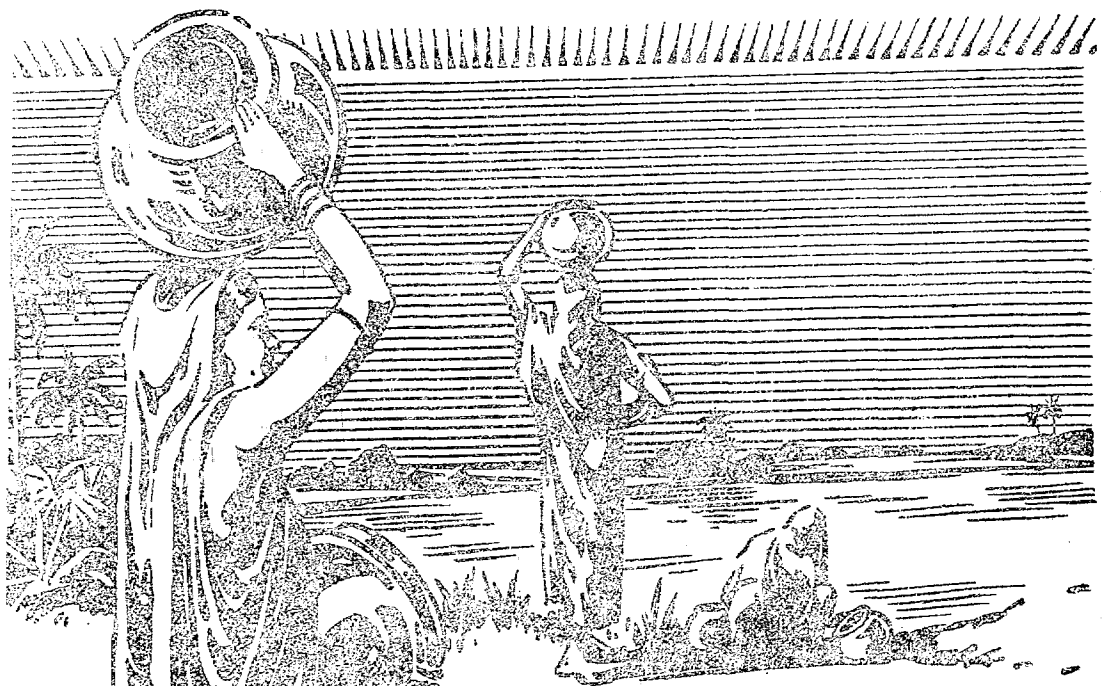
ఆంధ్రపత్రికాధిపతి, 7, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

పో గొట్టు కొనిన శక్తి

నూతన వైబర్ స్టాంపు పిరిమెన్ గురించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కరికి జవాబు లిచ్చుటకు కచ్చె సాధ్యమని తోచుచున్నది. జర్మనీయంతి శ్రాత్తరము మద్రాసునకు నవంబరు 25 వ తేదీకి వచ్చునని తెలియచున్నాము. ఉత్తరములు రూపముగా నుండుటకు. వివరములకి:-

Dr. Strandgard's Secretary,

7, GRANT ROAD, BANGALORE.

విద్య పాత్రములకున్న

“బి రా సో” ను పూయవచ్చును.

మీ యిండిలోవుండే, చిన్న పాత్రములకు “బి రా సో” తోటి తోమండి. తోమతోనే వాటికి మెరుగు గలుగును; మీకు పని అధికముగావుండదు, మీయొక్క పెద్ద సామానులకు, “బి రా సో” తోటి తోమండి, వాటిన్ని సీగ్రముగా మెరుగుగలుగును; మీకు పనితగ్గును. “బి రా సో” తోటి తోమితే సీగ్రముగా మెరుగు గలుగును. సులభముగా అతి సీగ్రములో మెరుగు గలుగును.

BRASSO

METAL POLISH

“బి రా సో”

సాలిస్ ని పూయండి.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ

అనంతపురంలో 13-11-1927 న సమావేశమగుట

ఆంధ్ర గ్రంథాలయముల సహాసభ నేటిదినుము శ్రీయుత జనమంచి శేషాచలార్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుడు గొప్పజోగింపుతో సభకు తీసికొనిరాబడిరి. సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు హట్టి సంజయరావుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు హట్టి సంజయరావుగారి స్వాగతోపస్థానము.

డా. జోగింపులు నెమ్మదురు-సోడగ మొక్కిమతితు నైకత శ్రోణికి జంపరీకచయ-నుండర వేణికి రక్షిత ముగ శ్రేణికి దోయజాతభవ-చి త్తనశీరజైకవాణికి వాణికి నక్షదామకు-వారిజపు ప్రకరమ్యపాణికి.

(భాగవతము)

అంగ్రహమహాజనులారా !

నేడు ముదినము. ఆంధ్రానినుండి మీరెల్లరు ననేక శ్రమలకోర్చి మా యీ శేషపురి కరుదెంచి యుండుట సహా భాగ్యంబు. మిమ్ముల నెల్లర సన్మానించు భాగ్యము మా కలనడి యుండుట పుణ్యవిశేషంబై. ఈనగరము విజయనగరసామ్రాజ్య ముత్తున్నత దశయందున్న కాలమందు, హక్కుబుక్కురాయ లచే నిర్మాణమై, చాత్రితాత్మకమై, యలరాజుమన్నది. మా మండలము విద్యావికాసంబునకు నాటపట్టయి, మహనీయులకు జన్మభూమియై, పేర్గాంచిన కవిలికులకు, నాటకపితామహులకు, నటనాచార్యులకు, గానవిద్యారుంధులకు నిలయమై నానాటికి నభివృద్ధి చెందుచున్నది. ఇంకను ఆంధ్రసహజతల కూర్చిమై, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును నైకము బడయుభాగ్యమును గాంచుగాతమని తామెల్లరావీర్వడింతురని ప్రార్థించు మిమ్ములందర నీ సమావేశమునకు మనఃపూర్వకముగా నాహ్వానించుచున్నాము.

గ్రంథాలయోద్యమము

దేశము జాగృత్యముగాంచుటకు ప్రజలలో విద్యాభావ సంపత్తియే ముఖ్యకారణములు. వానిలో విద్యాభివృద్ధియే ఉత్తమతమ మార్గము. అధ్యాత్మిక, మానసిక నైర్మల్యము నాపాదించి ప్రజావలీని వికసితచిత్తుల గావించునది విద్యయే. విద్య తేనియో మానవుడు పశుప్రాయుడని యెల్లవారు నొప్పికొనక తప్పదు. జనలలో నెల్ల వేళలయందును పరస్పరైక్యభావము సమకూర్చి దేశమునకు కీర్తిగడింపజాలెనునట్టిది విద్య తప్ప మరీ తేరొందు లేదు. విద్యతేనిదేశము గణనకెక్కరేదు. విద్యావికాసము, సూర్యకాంతిభాతి నదైవల వ్యాపించి, అజ్ఞానాంధకారమును నైత మొక్క ప్రుటిని పటాపంచలగ తేసి, జాతీయభావ ముండురింపజేసి, లాతిదేశములకున్న మిన్నయగు మార్గముల సమకూర్చుటకు పరిపాలకులయందును, పాలకులయందును సమానబాధ్యత గలుగజేయును. అవార్తికము, ఆచార గోపాలము విద్యామృతమును చవిగ్రోలి, ఆనందించుటకు సదుపాయములు గల్గింపవలసిన బాధ్యత విద్యానిపుణులగువారికి తప్పనిపని. ఏ దేశమున నీ విద్యాదానము విడిచిగా జరుగుట న్నదో, ఏసీమ విద్యాప్రవాహమున నిరంతరము నోలరాదుచు న్నదో, ఆయ్యెడ నఖండమగు సౌఖ్యము, భాగ్యము నుండక తప్పవు. ఈ విద్యాదానమునకు వలయు సౌలభ్యములు, సౌకర్యములు, విరివిగా నుండవలయును. ఇయ్యది ఒక్కరిచే ఒక్కనాటిలో ఒక్కనిమేషమున జరుగనట్టిది కాదు. దినదిన మియ్యది క్రమముగా నభివృద్ధి గాంచవలయును. ప్రతియూర నువితపాత కాలల నిర్మించి, ప్రజలకు నిర్విఘోచితవిద్య నొసంగుటచే నియ్యది, కొంతవరకు సమకూరుచున్నది. కాని ప్రకృతిదేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి అట్టిమహాభాగ్య మెప్పుడు లభింపగలవో, వేత్తలగు భావికాలనిర్ణయజ్ఞులు నైతము కొంచెము నిర్ణయింప శక్తివలయును. కాని, యిది కొంచె ముతాపామను, దైర్ఘ్యము, మహా విద్యానిపుణుల నగు గ్రామజనోద్ధారణప్రియులయందుండజేసి, కష్టసాధ్యములకార్యము గానేరదు. గ్రంథాలయములు ప్రతియూర నిర్మింపబడియేనేని విద్యాప్రచార సమస్యను మనము చాలవలెను పరిష్కరించినట్లే యగును. ఈ గ్రంథాలయములు అక్షరజ్ఞులకు ఆవిష్కరణమొసగి విద్యాభిలాషులందఱు, నొక్కయెడ నూర్చి సోదరభావము నెలకొల్పి వృథా కాలహరణము జరుగనియ్యక సత్కథాలాపనము ప్రోత్సహించి వ్యవేశ, పరదేశ, విశేషవర్తక వాణిజ్య, చిత్రచిత్రి

భయంకరమైన వ్యాధులు హృదయమునందును, శ్వాసకోశముల యందును గలుగజేయకమునువే శైశ్యమును వెంటనే పొందోలుడు

ఈ శైశ్యమును కొంచము అశ్రద్ధవహించిన, హృదయమునందును, శ్వాసకోశమునందును మిగుల ఘోరమైన అొమ్మునడిశము లంకురించుటకు ప్రారంభించును. దానినుండి రక్షించుకొనుటకు కొంచము జలుబుగా నున్నప్పుడును అొమ్మునందు బాధగలిగినప్పుడును వెంటనే పెప్సినేను నేవించుము.

ఒకటి రెండు పెప్సినేలును నోటిలో వేసుకొని సంతమాత్రము ననే వెంటనే బయలు వెడలిన మందుపొగలు హృదయమంతట నాక్రమించి ఉపశమనము గలుగజేయును. శ్వాసపీల్చు నాళములో నుండు నన్నని పొరల పోకినంతనే ఉపరితీర్తులయందు వాపునుగలిగించు పురుగుల నిర్మూలించి శ్వాసనాళము దుతటను గట్టి జరుచును. వెంటనే ఉపశమనము గలిగించును.

చలికాలములో తరచుగా బయటకు వెళ్లుటకు ముందుగా నిత్యము పెప్సినేలు నోటి నేవించుట విధిగా ఏర్పరుకొనుము. శ్వాసకోశమునం దెవ్విధమైన వ్యాధిగలుగకుండ రక్షించును.

పీల్చదగిన బిల్లవల్ల నివారణమగును.

మందులమును వారలందరి వద్ద ను దొఱకును.

ఏదెట్లు:—
దాదా అందు కంపెనీ,
సిస్టరేడ్ మద్రాస్

PEPS

విషయముల నన్నిటిని దెలియబఱచి, జాతీయత నభివృద్ధి పెంపొందజేసి, జ్ఞానసోపానము నెక్కజేయును

“నాయు వెల్లవారికి నెల్లు ప్లాస్థివమైయున్నచో జ్ఞానముకూడ నట్లే ప్లాస్థివము గావలయును. ఉదాక మెల్లు ప్లావారికిని నేవమై యున్నచో జ్ఞానముకూడ నట్లే నేవమై యుండవలయును. సూర్యచంద్రమండలముల తేజస్సు ఎల్లవారికి నెల్లు సౌఖ్యప్రదముగా నున్నచో జ్ఞాన మట్లే సౌఖ్యప్రదముగా నుండవలయును” అని శ్రీచిలకమర్తి లక్ష్మీవరసింహంపంతులుగారు చెప్పినట్లు జ్ఞానము అందరకును బాలరకు స్వస్థులకు పేదవారలకు భాగ్యవంతులకు నైత మంగుబాటులో నుండవలయును. దానికి గ్రంథాలయోద్యమముతప్ప శేతుకర్గము లేదు.

ఈమండలమున నీ గ్రంథాలయోద్యమవ్యాప్తినిగూర్చి మహాశయులగు మీరు కొంచెము వివరములొనకతప్పదు. ప్రస్తుతమండలవాడును అన్నిటను నెమకజేర్చి యున్నారని యితరు లెంతకేలిచేసినను అంగ్రహను మములను Backward Districts అని తూలనాడినను, ‘చంద్రుని కొకనూలిపో’గన్న సామెత విగమన మామండలము నైత మీవిషయమున తిట్లంగల ఆంధ్రనుండలముతోపాటు గ్రంథాలయోద్యమమునకు

ద్యమ మభివృద్ధిచెందునా? వీనికి వారు వలయునంత సాయ్య మొసంగుటకు తన వనకాశములుండియును నేయవచ్చును. ఆవిషయమై యెక్కువ చర్చింపబరిలేదు. పరిశాలముల క్రేగంటి చూపున చూడబడుచున్నది. ప్రభుత్వము నట్లుండనిచ్చినను ప్రజలే యీ యుద్యమమున క్రేగంటిచేరి మిక్కిలి యభివృద్ధికి తేగలకు. మన శేషములో ఉదారస్వభావులగు, జమిందారు లెంతవోగలకు. వారు సాహాయముచేయుచునే యున్నారు. వారి నింకను యెక్కువసాహాయము చేయునటుల ప్రేరేపననేయవలెను. ఉదారస్వభావులగుదాతలకడకేరి భిక్షాం దేహియని గూచింపవలయును. ఇటీవల యొకనొక గ్రంథాలయము విషయమున సుదారస్వభావులగు ఋచదాతలు కొందఱు చేయుద్యమముపట్ల మాతృభావముని వారి ఋచములనన్నిటిని, విరాళముగ నిచ్చిరిని ప్రశంసించుటచేయవలెను.

ధనసహాయము

ఏయుద్యమముగాని ధనములేకున్న జరుగరేదు. ఇంకను నకు ధనమును సమకూర్చుటకు, అనేక యుపాయములున్నవి. దినరేతే పేర్కొనినట్లుల, విద్యావంతులగువారు, వెనుకంజనేయక ధనమును ప్రోత్సహించుటనై ప్రయత్న పడవలయును.

లోకల్ బోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు మున్నగు సానిక స్వచ్ఛతపాలనా సంస్థలలో తేరి పనినేయువార లీయువ్యమునును భూరి విరాళము లొసగునట్లు లానరింపవలయును. సహకార సంఘములు పనిచేయుచున్న ప్రదేశములందు నా యా సంఘములుచేర్చి పెట్టికొనియున్న సముదాయపు ప్రయోజననిధి (common good Fund) నీ గ్రంథాలయములకు విరాళములుగ నిచ్చునట్లుల నేయవలయును. దీపావళి, నవరాత్రి, సంత్రాంతి మున్నగు పూర్వాదినముల యందు భిక్షులను వెడలవలయును. వలయునన్న సెన్సియో మార్గములున్నవి. నిద్రావస్థనుండి మేల్కొనుటకొకటే కావలయును.

ఇంతియకాక ప్రకృత మియుద్యమము సక్రమముగా నెలవేరబడకుండుటకు ధనలోప మొక్కటియే కాదు. ధనమును ప్రోవుచేసినంతనే దానిని వినియోగించుట మరొక్కటి. వినియోగించినను దానిచే ఫలము ప్రజలకు సిద్ధించుట దానిపైన యది. ప్రతిక్రమములో నొక గ్రంథాలయ మేర్పడవలయును. అటు తర్వాత ప్రతితాలూకాకు నొక గ్రంథాలయము స్థాపించబడి యీ గ్రామసంఘములన్నియు దానిలో స్వీకారమునంది, సభ్యత్వపడసియుండవలయును. ప్రతిమండలమునకు నొక కేంద్ర గ్రంథాలయము నెలకొల్పి యీతాలూకా గ్రంథాలయముల నన్నిటిని చేర్చుకొని పనిచేయవలయును. మండల గ్రంథాలయములన్నియుచేరి భాషారాష్ట్రీయ గ్రంథాలయము నొక్కదానిని నెలకొల్పవలయును. గ్రామ గ్రంథాలయములు తాలూకా వానిని తాలూకా గ్రంథాలయములు మండలగ్రంథాలయములను మండల గ్రంథాలయములు రాష్ట్రీయ కేంద్ర గ్రంథాలయమును పోషించుటవలయు ధనమును, సాధనసంపత్తిని నే కూర్చవలయును. దీనిచే ఆంధ్రరాష్ట్రసంపాదన సౌలభ్యత నేకూరుటకేకాక ఆంధ్రజాతీయత పెచ్చుపెరుగును. రాష్ట్రీయ కేంద్ర గ్రంథాలయము కొందఱు ప్రచారకుల సేర్పాటుచేసి, మండలవాసుల కందఱకు ప్రబోధముగల్గించుటకు సంచారము నేయవలెను. మండల గ్రంథాలయమును తాలూకా గ్రంథాలయములు ప్రచారకులకు నిర్మింపవలయును. ప్రబోధము గానింపవలెను. గ్రంథాలయోద్యమ విషయము ప్రజలకు పారిత్యక్తముగ నన్నిటిని బోధింపవలెను. దీనిచే ఆంధ్రుల కైకగ్రాహము గురుగును. ప్రజలలో నజ్ఞానము నన్నిగిల్లి విజ్ఞాన మతిత్యరలో కలుగును. ఆంధ్రులెల్లరును రాష్ట్రీయ కేంద్ర గ్రంథాలయనిర్మాణమునకు బద్ధకంకణులుకాలెను అదిలేనిచో నీయుద్యమవ్యాప్తిగా నేరదు. దీనికైయొక్క పుణ్యదినము నునిర్ణయించుకొని నాడుదిక్షా సరతం తులైభిక్షులనుచేసి ధనము ప్రోవునేయవలయును. దీపావళి భిక్షులకు వెట్లులేదా! పరస్వతీ భిక్షులకు వెట్లులేదు వెనుకంజ వేయవలయునా?

పత్రిక

ఇంతియకాక గ్రంథాలయవిషయము ప్రజలకుగాను బోధించు రాష్ట్రీయ పత్రిక నొకదానిని నెలకొల్పవలెను. ఇదివఱకే నియ్యది కొంచెముకాలము ప్రచురింపబడి కారణం తెరములచే నాపినేయబడినది. ఈ సంస్థను మరల తేవనై యలయును. గ్రంథాలయములు స్త్రీ విద్యార్థివృద్ధి కై హెచ్చుగ రోడ్వడవలయును. కారణంతరములచే గ్రంథాలయములకు రాజులని స్త్రీలకు పుస్తకములకు వారిగృహములకు పంపునటుల యేర్పాటు చేయవలయును. ఇటీవల తోడి రాష్ట్రములో నీవిషయమై చేసిన కొన్నియేర్పాటులు విన్నచో నిట్టివి మన దేశమున సేర్పాటు చేయు లకు కా స న స భ్యు లుద్యమము కాగలరనియే మాధ్యక్షనమృకము. ఇంతియకాక లాతిదేశముల యందు బోతె (circulating libraries) ప్రచారగ్రంథాలయముల నెలకొల్పవలయును. తైల్వేస్టేషనుల యందేమి గొప్పగొప్ప బహిరంగ ప్రదేశముల యందేమి గ్రంథాలయములు స్థాపించబడి ప్రజలకు విద్యాదాన ముచితముగా నొసంగుట కేర్పాటు కావలెను.

ఈ యుద్యమము విరివిగవ్యాపించి, ఆంధ్రావని నిరంతర సస్వభుభరితయై నవనోన్మేషయై ప్రజాసరంజకత్వము బొంది నేలగుల అంతర్వివాదముల నన్నిటిని మాపి ఇది నా దేశము. ఇది నాభాష యనునట్టి యేకభాషయు సమతలము కూరి, ఆంధ్రజాతీయతను సింహపముకొని త్వరలో స్వరాజ్య సితికిని సత్వర రాష్ట్రీయసంపాదనకు మార్గదర్శి యగుగా తయని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు మిమ్ములనందరిని మహాపూర్వకముగా మామూలు మండలమునకు పరమస్థితిలో నాహ్వానించుచున్నాడ.

సన్యాససంఘమునాగు నాకు మిమ్ములనాహ్వానించుట కవకాశ మొసగినందులకు వారియొడ కృతజ్ఞుడ. నేటి యీగ్రం

మిడ్గేస్ సాండిత్వడ్ సోపు.

దానియొక్క సువాసన చాలా గంటలవరకు నుండును. 4219

మిక్కిలి సరిశుభ్రమైనదియు, వివేకులచే వెంటనే ఆమోదించదగిన సోపు యిదియే, ప్రకృతసంబంధమైన చందనపు కొయ్యయొక్క సువాసనను గలిగియుండి, మిక్కిలి గుణకారి నైనదియు చాలా గంటల వరకు మంచినువాసన నివ్వగలిగిన దిదియే. ప్రత్యేకముగా తయారు కాబడి ఉపయోగించువారులకు మిగుల సంతృప్తిగలిగించును.

బజారులందు దీని మాదిరిలు అనేకములు గలవు.

మీరు మిడ్గేస్ సోపునే కావలెనని కోరుడు. శుద్ధమైనదియు, అనాదినండి తయారు కాబడుచున్నదిదియే.

మిడ్గేస్ మాంచెస్టరువారిచే తయారు కాబడుచున్నది.

కెమిస్ట్రీ లండరివద్దను, సోపు లన్నింటియందును దొరుకును
వివరములకు :
**Post Box No. 313
Bombay.**
నకు వ్రాయుడు.

థాలయసభకు ఆంధ్రదేశమునకు చిరపరిచితులగు బ్రహ్మశ్రీ కావ్యతీర్థ విరుదాంకితులగు జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు అధ్యక్షతవహించి నిశ్చయించియుండుట మా భాగ్యమే. “జగమొలగిన బ్రాహ్మణునకు జంధేమేల” మన్నుట వీరివిషయమై సేను ముచ్చటించుట యనవలయును. వీనికి మావందనపూర్వకమును స్వాగతము— వీరి ఆధిపత్యమున నేటి సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభింప వేచుచున్నాడ.

శ్రీయుత హరిహర్ శత్రుఘ్నరావుగారు, శర్మగారు అధ్యక్షతవహించవలయునని ఉపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులను ఎదుగని వారులేదు. స్వయాపము చూడడంకోటే గౌరవం కలుగుతుంది. కాంత స్వభావులు. కవిత్వ లాభిత్వంలో పెచ్చిక గాంచిరి. బ్రహ్మాండ పురాణం జదువగ ఆంధ్రదేశంలో ఉత్తమకవిత్వం ఇతరులకుందాయని నాకనుమానం. వాఙ్మయకృషి అనన్యసామాన్యము. వానిలకొలను కుశ్మా రావుగారు శర్మగారు ఈ మండలములకు చాల ఉపకారము చేస్తూన్నారు.

వక్తలు తిమ్మారెడ్డిగారి ఉపపాదనమును బలపరచిరి. పిమ్మట శ్రీయుత జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు అధ్యక్షతవహించి తనఉపన్యాసమును చదివిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

అధ్యక్షులు-కావ్యతీర్థ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు “నిందకు నందకు వాసన్న సూయు రససూయరత్రిం లేన యత్సన్యాస గమనాయై వేదం మమతుపాయమిధేం” —రామకవి.

మహాత్ములారా! సత్యాన్వేషణతత్పరులారా! గ్రంథాలయ మహాసభను నధ్యక్షపదవి నాకుం గల్గించి నందులకు మీకుం కృతజ్ఞుడనై యున్న వాడను. మీపురోభాగమున గొప్పవాసనలె నిలువబడి సమర్థులవలె గార్యము నిర్వహించఁబూని పండితులవలె మాటలాడఁ బ్రయత్నించుచు ననుభవజ్ఞునివలె విషయమును జర్పింపఁదలచిన నాసాహసము నకు నేనే యబ్బురపడుచున్నాడను. కాని కార్యభారమెట్టిది? నాయాగృత యెట్టిది? ఇందు వేంచేసియున్న మహాత్ములంతటివారు! అది బహిరంపక యాపని కంగీకరించి గౌరవము నొందవలయును నుత్సాహముగల నన్ను నేనే విమర్శించుకొనుచున్నాడను. ఆచారమునబట్టి యాహుతులు చెప్పఁదలంప లేదనియు సత్యముగా నాకిటిపని నిర్వహించు యోగ్యత లేదనియు నొక్కసారి విన్నవించు చున్నాడను. నాయందు మీకుం గల వాత్సల్యమే యాపని నాపెఁదెట్టించినదని మఱియొక పర్యాయము మీయెదుట మనవిచేయుచున్నాడను.

ఈకాలమున నాంగ్ల భాషాపాండిత్యము లేకయున్నచో సభాధిపతిత్వము నిర్వహించ వలనుపడను. వారికిం గల సర్వంకవప్రజ్ఞ యితరులేలేకకొనాధారము లంతవారికిం గూడ నలవడదు. ఇది సర్వజనులకు నిండుకొనా గొప్పగనో తెలియని విషయముగాదు. అట్టి యీ కాలమున నెంతటివాత్సల్యమునాపై మీకొదవకయున్న నీపరికినమ్ముఁ బూనుతురా కావున మీకరుణకు మఱియొకసారి వందనము లాచరించుచున్నాడను. మీయెల్లర యాశీషాత్తుండను గాన నెట్లో యిందు నిలువబడి నెట్టి ముట్టి యాహుతుల జర్పిదేతనెఁగు మాటలతోఁ జెప్ప సాహసించుచున్నాడను. అమెరికాలో నిన్ని గ్రంథాలయములు గలవని, అస్ట్రేలియాలో నిన్నియున్నవని, జర్మనీలో నిన్నింటికంటె నెక్కుడుగా నుండునని, జపానులో మహాన్నత గ్రంథాలయము లిన్నియుండఁదగునని, యింక ననేక నామములు ధరించిన రాష్ట్రములలో నిన్నిగలవని చూడని విషయముల బ్రకటించు నారాపత్రికలలోని విషయములు సంఘటించి లెక్కచెప్పునట్టి యాంగ్ల భాషాపాండిత్య పదాచారము నాకుఁదెలియదు. దానికి మన్నింతురుగాక. అందరెఱంగిన విషయమే పలుకులభేదము చేతను గాలభేదము చేతను విన్నవించుచున్నాడను.

పూర్వము మనదేశమున సర్వభాషజనని యనందగు సంస్కృతభాష నిస్సహనయై దినదిసాభివృద్ధి నొందియుండిన దినములు గలవు. వానిం దలంచినమాత్రమున నశ్రువించువులు బొలుబొట రాలించును. అంతియ కాక యుత్తరరామచరిత్రలోని

శ్లో॥ సరాజా తత్సృఖ్యంసచ శిశుజనస్తేచ దినసాః
స్మృతా వావిర్భూతం త్వయినుహృదిభృషే త దభిలం॥
అనునదియు
సంబంధీ జ్ఞాఘ్నః ప్రియనుహృదసా తచ్చ హృదయం
సచానంద స్సాక్షాదపిచ నిభిం శివశిఖరం॥
శరీరం జీవోవా యదధికమతోవా ప్రియతమో
మహారాజశ్రీమాన్ కిమిద మమనానీ ద్దశరథః॥

స్మృతికిం దగులుటయే గాక అనునదియు
అలంకార తత్త్వత్వాదహతి యదవస్కంద్య హృదయమే
అను తరువాతి శ్లోకముగూడ ననుభవమునకు నచ్చుచున్నది
ఇపు డేమనుకొనిన నేమిలాభము? ఆననములు దాటినవి.
మరల రావని నేను జెప్పకముందే మీరే యెఱుంగుదురు.

ఆ సుదినములలో “బోళవా నాచార్యాః” అను నానుడి యుండెను. కోశమునఁ గాఁ బదసముదాయ పేటిక. అది కలవాడే యాచార్యుఁడు అని చెప్పుకొనుచుండిరి. ఇప్పటికి నా నుడి సార్థకము గా నే యెన్నఁ బడుచున్నది. పుస్తకభాండాగారము లిన్ని యుండక పోవచ్చును

గాని యిన్ని యవశేషపుంజరంజిత గ్రంథము లప్పుడు లేవని చెప్ప సాహసించు చున్నాడను. తమిళుడు గాక, తాటియాకుల పుస్తకములతో నప్పటి భాండాగారములు నిండియుండును. భాండాగార మనగానీధి, అది గలతావు భాండాగారము. పుస్తకరూపము నమూల్యసిధి యేతావున నుండనో అదియే పుస్తకభాండాగార మనబడును. తాటియాకుల ప్రతులు లక్షలకు మించియుండునాయని క్రశ్నింపవలదు. ఎన్ని యుండినను అమూల్యవిషయరత్న సంతోభితములు అట్టి గ్రంథముల లో నొకదాని కిప్పుడు భాషాంతరీకరణపద్ధతి ననుసరించి గ్రంథము ప్రాసినచో నెన్నియో భారతము లగును. అట్టి యిమిడిక గలది యాభాష. అందులేనిది చిత్రములు లోకమునలేవు. అట్టి భాండాగారములు కొలదిగ నున్నను జాలను. ఆకాలపుచెద్ద లాకొలదిపుస్తకములం జరించుచు జేతులార ప్రాసితమును దానఁ జక్కని జ్ఞానమును సంపాదించుకొని విఖ్యాతిం గాంచి తరువాతివారికి మార్గదర్శకు లయిరి.

ఆ గ్రంథరత్నములే ముద్రణము నకు వచ్చినవిధమ మాటల రూపమును దాల్చినవి. రసము పలుచనైనది. ఆకృతి మార్పు నొందినది. దురతురములు ప్రబలినవి. విద్వాంతురములు చొరబడినవి. లావణ్యము గగనరవిందతుల్య మైనది. ఇట్లుకాగా నాయమరవాణ్ణి తత్తపడసాగెను. ఈముద్రణములు నాకెట్టి యల్పలంకారములఁ దెచ్చికెట్టి గొప్పతనము నడంచెనే యని వినుగునొందఁజొచ్చెను. ఎట్లో “స్థితస్య గతి స్థితనీయా” యని సమాధానము చేసికొని యుండెను.

అమరవాణ్ణి గ్రంథములు కాలానుసారమున నలంకారములకుఁ జాలవని ప్రజలకుం దోచెను. అదిమొదల జానని తన యపూర్వ మర్యాదను దినదినాభివృద్ధిని గోల్పోయెను. ఒకప్పుడు సభావేదికలపై వినుతింపఁబడుచున్నను దానివృద్ధికి మార్గమే కానఁ బడలేదు. ఆసత్కవులు రెండవపరమేపులే యనందగినవారు. తపస్వితృదయాదులు వారి కగుతోఁ దెట్టినవై యుండె ననవచ్చును.

శ్లో॥ తాకికానాం హి సాధు నా వర్థం వాగనువర్తతే
ఋషీనాం పునరాద్యానాం వాచ మశోనుధావతి.
అను నదియే యిందులకు దృష్టాంతము. ఈగొడవ యెట్టికని మీరు ప్రశ్నించురని నేనెఱుంగుదును. ఇందుక వినుడు. అట్టి తాళపత్రగ్రంథములు విశేషించి యెవరిచెంత నుండునో ఆతఁ డాచార్యుఁ డనఁబడుచుండెను. నలినతపతి వానిం బరీక్షిల్లించి యితరులు తృప్తిపొందు చుండిరి.

ఇప్పటి పద్ధతులు లేకున్నను, పుస్తకదివ్యరత్నముల సంపాదించు మన పూర్వులు బద్ధకంఠులై యుండిరిని విన్నవించుటకే యంతగొడవ చెప్పితిని. మన్నింపుడు. దీనిఁజెట్టి పరికింప గాఁ బూర్వకాలమునఁ జక్కని గ్రంథముల గాపాడి మన కెతోపేలు చేసి రసకతప్పదు. చారిణులు తీర్చుకొనఁజాల మనుటకన్న మిక్కిలి విన్నవించు నేమి యున్నది?

తరువాత నమరవాణ్ణి దేశభాషాస్వరూపిణిగా మార్చు మొదలుపెట్టిరి. ఆపని కీయకొనినది సకలభాషావాగను శాసనండును నన్నయభట్టారకుడని మన మనుకొనుచుంటిమి. ఇటీవల క్రొత్తపద్ధతి పరిశీలనములనలన నన్నయ కామరూపి తప్పవని యున్నది. వారి కీయఁబూని సభలోనుంచిన తాంబూల ముఁగలాడుచు నలుప్రక్కలనుండి నలుపురచేతను లాగ బడుచు నాకృతి విశ్చిన్నము కాఁగా తాముమాటగుచున్నది. అంతకముఁడు గ్రంథము లుండకున్న నితరస్థితియేగా గ్రంథ రచన సాగునాయని కొంద రనుచున్నారు. భారతముతరువాత దానిపొంకము పాడుచేసి గ్రంథములు రచించినవారు కలరుగదా. మీరుగూడ నన్నయకు బూర్వలేయగురురాయని కొందఱునున్నారు. ఏది యెటున్నను నన్నయభట్టారకుఁ డాది కవియని పేరెన్నికగాంచెను. ఇప్పటివారి యూహల ననుసరించి నచో వాల్మీకిగౌరవ మూడిపోవును. అనవస్థా ప్రసంగము వాటిల్లును. ఇంక నాగొడవ వదులుదును.

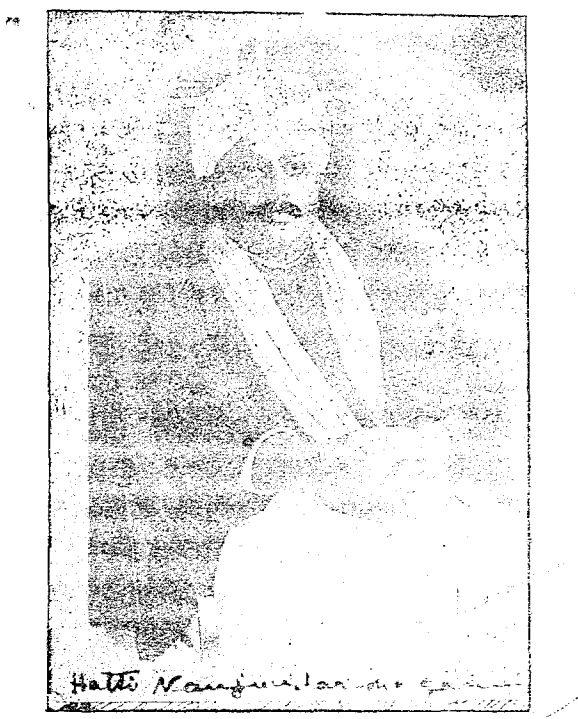
నన్నయారులు గ్రంథరత్నముల రచించి భాండాగారములను సార్థకములుగా నొనరించిరి. దేశభాషను బవిత్రీకరించి వారివంటి మహనీయులే. అట్టివారిగ్రంథములే లేకున్ననది పుస్తకభాండాగార మనబడును. కాని ప్రాసిన తాళపత్రగ్రంథములు లేకున్న నొకలోపమే యని నేనూహించెద. ఏలన నన్నయారు లలవరించిన భాషాయనకకు ముద్రణకర్తలు పెక్కు తావులఁ బనికిరాని రంగుల నలంది కళంకము గాంచిరి, కావించుచున్నారు. ఎన్నియో క్రొత్తపాతములు కల్పింపబడినవి. వానినే యాధారములుగాఁగొని యధునాతకవులును, గవిపుంగవులును భారతాది గ్రంథములలో యతిప్రాసములు

తప్పినవి విరచు వారిమర్యాదకు లోపము రాదని వారిని గౌరవించుచున్నాఁడు. ఒక్కయడదాహరణము.

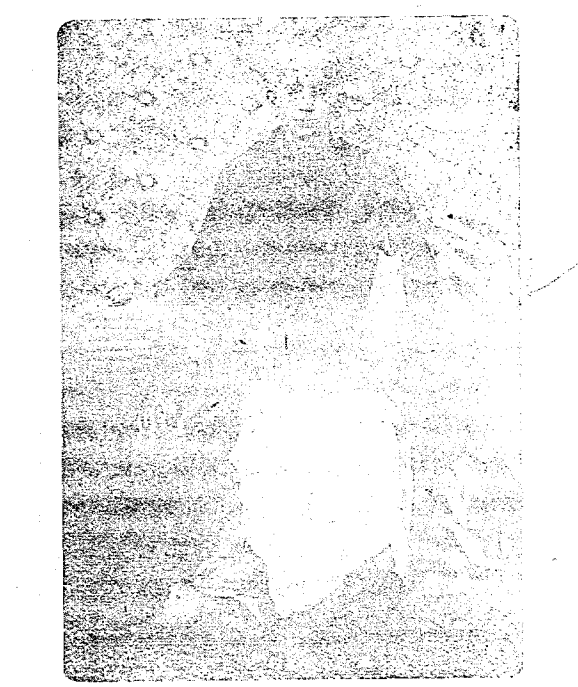
శ్లో॥ నేనువలేక పుట్టెంచిన యప్పొండవ జ్యేష్ఠునకుఁ దలంపు గాంగి అను తిక్కయజ్ఞ పాతము మార్చబడి

జేతునలేక పుట్టెంచిన యప్పొండవగ్రజానకుఁ దలంపుగాంగ

అని ముద్రింపబడినది. దీని నాధారముగాఁగొని తిక్కయజ్ఞక బంధ యతి సమ్యక్తమునని కొందరు భ్రాంషించు చున్నారు. ఇప్పుడేపుడు నావంటి పండితమృత్యు లచ్చుకాటముల నాశ్రయించి యర్థముగాని తావులనెల్ల స్వేచ్ఛమై దిద్దుచున్నారు. ఇంకను మార్చునలయునని కొందఱునుచున్నారు. ఆయాహ వాగ్రూపముగా నెడలకండఁ బనిసాగింతుమని కొందరు నడు

హత్తి నంజుండరావుగారు
అనంతపురములో జరుగు ఆంధ్రగ్రంథాలయ
సభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

జనమంచి శేషాదిశర్మగారు
ఆంధ్రగ్రంథాలయసభాధ్యక్షులు

ముకట్టుచున్నవారు. కావున నిది మంచిదైనను గాకున్నను ప్రాసిన తాళపత్రగ్రంథముల నేకరించి భాండాగారముల నలంకరించినఁగాని యని సత్కృతుల నీయజాలవని నేను నిర్భయముగాఁ గనుకాప్రార్థనలై విలసిల్లు మీ చెంతఁ బలుకసాహసించుచున్నాడను.

పుస్తకభాండాగారముల వృద్ధిమార్గము
ఇంక వీరిఁ బెంపొందించు మార్గము దానివలన యుపయోగములను గలించి నాలుగు మాటలు చెప్పెదను. దేశగౌరవము పుస్తకరత్నములపై నాధారపడియుండును. చరిత్రము కవులద్వారా శాశ్వతముగా నిలిచియుండగలది. వారివాక్కులు లేకయునఁ బూర్వచరిత్ర మంకారానృతము కావలసినదియే. శాసనములు చాలవా యనవలెను. చాలవని బదులిడుచున్నాఁడను. ఇంతవి స్తరించి చరిత్రమును శాసనములు పండింపఁజాల

వు. కాఁజెట్టి గ్రంథరత్నములే దేశాన్నత్యస్థాపనమునకు మూలద్రవ్యము. మూలద్రవ్యమునకుఁ గొంతెవఱిల్లునుం దైక్యాపేలాగుసాగదో పుస్తకభాండాగారములకుఁ గొంతెవఱిపదేశగౌరవమయో మయమగును. ఇట్లుచటచేసేదేశమున నచ్చటితాటియాకుల గ్రంథముల నిలుపవలసినదని నాభావము. ఇతర దేశముల నవి యుండిరాదని మాత్రము పలుకఁజాలనుగాని యాప్రాంతముల యుఖ్యముగా వానినునుపవలయునని భావము. ఈ మండమునందలి పుస్తకరత్నము లేయుత్తర మండలముతో కొనిపోవబడినవి. చరిత్రవిషయమున శంకలదయింప నాప్రాంత్యములవారు స్వగౌరవస్థాపనమునై పాటుపడుదురు గాన నీ మహాకవి యిందుండవచ్చును. కావుననే యిన్ని యిన్ని యాకవి గ్రంథములున్నవని పలుకుదురు. ఇట్టి సభాముఖమున నిందుకయుక్తముగ నేకనపట్టును. అపుడా సత్కవి నివసించియున్న మండలమునందువారు పండితంపవలసి నచ్చును. అట్లుకాక యుండ నేమండలములందు సత్కవుల గ్రంథము లామండలమున నొక పుస్తకభాండాగారమును నెలకొల్పి యందునిచి చదివెఱు లేకన్నను బూజించుచుండినను గౌరవమే యని నేను గోరుచున్నాడను. శ్రీపోతన నాచన సోమన్న మొదలగు మహావుల విషయమున నీవిషయము తెలిసికొనవలసినంత యవసరము కల్గినది. కాఁజెట్టి పుస్తకభాండాగారములయందఁ దన్మండలపు మహావికృత తాళపత్రగ్రంథములనే నెలకొల్పవలయును.

గ్రంథాలయములవలని యుపయోగములు

దేశగౌరవము నెట్లుభావించుమా జాతిగౌరవము నట్లు తలంపవలయు. పైదేశీకులపట్ల దిరస్కారభావము చూపరాదుగాని స్వదేశీయుల విషయమున నెక్కుడు ప్రేమమును జూపవలసియుండును. జాతిగౌరవములు నిలుపునవి గ్రంథాలయములు. ఏమియుఁ దోచనపు డొక్కమాటు గ్రంథాలయమునకుం బోయి శ్రద్ధతోఁగాకయుబునుపోకకు గ్రంథమునొక్కదానిని విప్పి చదివినను మనస్సు వికసించి జాతిగౌరవస్ఫూర్తి గోచరమగును. ప్రతి గ్రంథమునందును దొలదొలత నిష్టచేతాస్తుతి పద్యములుండును. వానింజదివినకొలది యవ్యక్తపరమానంద ముప్పలిల్లిభక్తిని నెలకొల్పును. నీతిమార్గమున నడవవలయునన్న యూహ తనంతన జనించును. దేవతార్థక్రిగలుగుటకన్న గొప్పలాభమేది కొరఁదగియుండును? అది స్వమతసిద్ధాంతముల నుదినుండి తొలఁగిపోకయుండ నిలుపఁజాలను చదువఁజరువఁ జింతాపరంపరలు నశించి యానందలహరీ రంగోత్తుంగ తరంగములు వేలఁ దాఁటఁ గలవు. దానికంటె గొప్పసంతోషమేది యుండును? ఎట్టిముక్కరుడైనను నీతా చంద్రమతీ దమయంతీ సావిత్రి ప్రముఖ పాద్యమతల్లికల యల్లములు కలగుండుపడు పట్టులం జదివినచో జాలిపొందక కన్నీటిధారల భూమిని దడపక మనసును గలవరపాటొందనీయక నిశ్చింతగా నుండిజాలవన్న నమ్మకము నన్నింకను వదలవచ్చును. ప్రహ్లాదుని హిరణ్యకశిపుండు పెట్టువాములు గల భాగవతభాగమును స్మరించిన నయ్యాయనక యెవనిచిత్త మానందసాగరమున నోలలాడగలదు? ఇట్టి జెన్నియోయదాహరణములు వ్రాయవచ్చును. అనకాశమునధి కూడఁజాలమిచే వదలెదను.

ఇట్టి మహోపకార మాగ్రంథములవలన సామాన్యజనులకుఁ గలుగుచుండు నట్టి గ్రంథరత్నములఁ దెక్కింటిని జేర్చిన గ్రంథాలయముమాట యింక జెప్పనేటికి? కొండలు శృంగార ప్రబంధములఁ జదువరాదందురు. దానిచేఁ జేటునాటిల్లునందురు. కావున నట్టివానిని గ్రంథాలయమున చేర్చరాదందురు. అది నెట్టి యూహ. ఏలన నట్టిగ్రంథములు మనభాషలో లేనే లేవు. ప్రతిశృంగారప్రబంధము నీతినే తెలుపును. హంసవిశళిం బరికింపుడు. ఇరువదిదినము లూహంస దువ్వునరసకులోనుగాక యుండ నాయింటిప్రమదను గాపాడఁగల్గెను. దోషమును చెలిసి దానివలని చెడుపులను వివరించి పిదప నదిమానిన నెట్టిలాభము లగలవో చెప్పిన మేలని మనపూర్వులభావమని తోచెడిని. ప్రత్యక్షమున సౌందర్యరాసులఁ గాంచుచు జెడిపోవనివారు నుంత శృంగారమును తెలిపినపద్యముల జదివినఁ జెడిపోవుదురనుటకన్న వెట్టివాదము మఱేముండును. ఇట్టి కొలదియూహలకుఁ జోటిచ్చి గొప్పలాభమును బోగొట్టుకొనఁ బ్రయత్నింపరాదు.

గ్రంథములే కాలదేశాంతాల నెఱింగించు సాధనములు. ఆయాకాలములందలి యాచార్యవహారముల నెఱింగి యివి యుపు జెట్లున్నవని సరియాయకొని మేలెంచున్నను వానిని జేర్చుకొని ప్రకృతకాలపుటా చారవ్యవహారముల సంస్కరణముకొనుట మంచిది గాదా? అట్టి యవక శములు ప్రాసినగ్రంథములే యొప్పును. వాని నన్నింటి నొక్కచోటఁ జూడఁగలుగుట భగ

వత్సంవర్తనమునుండి. ఆట్టితావు పరమపరిత్రమ. దానిని మా నుట ముక్కుర్యమే.

సామాన్యజనులు

మనలో విద్యాగంధ మెటుంగనివారు కొందరు గలరు. ఇంక యెఱింగిన దానిని పెంపొందజేసికొన జాలనివారు కొందరు గలరు. వీరికి విద్యవృద్ధియగునట్లు చేయు టెట్టునది యొక ప్రశ్నము. గ్రంథాలయముల ద్వారా యిప్పటి సాగునని కొందరు అందురు. గ్రంథాలయమునుండి యుక్కొనుట గొందరు బుల్లెటుక బంపి పుస్తకముల వారలకొసంగి వారు వానింజదివిన వెనుక మరల బోయి వానిం బుచ్చుకొని క్రొత్తపుస్తకముల నిచ్చుచు నట్లు కొంతకాలము జరపినచో విద్యవ్యాపింపమనయు టైవారి యాశయము. ఇది నిక్కమేకాని ప్రకృతపరిస్థితులను బట్టి యీ ప్రయత్నము సార్థకము గాదని నాకుం దోచిడిని. ఆట్టి గ్రంథాలయమును నెలకొల్పుటకు ద్రవ్యము హెచ్చుగా కావలయును. దానికొంద నొక్కకొంద టుక్కొనుట కావలయు వారి వేతనములకు ద్రవ్యముకావలయును. ఇంతటి ప్రయాసము నకుం బాలుపడువారెందఱో యుండరు. కావున నీ ప్రయత్న మును జేయుక పల్లియలలో వారివారి కనుకూలించు పుస్తకముల జేర్చి గ్రంథాలయముల నెలకొల్పియు, నెలకొలుపువారిని శ్రో తృహించియు, గొంతకాలము గృహింపినచో నిది యెట్టిసిద్ధికి రాగలదో తేటపడును. ఆనల నప్పటి లోపములను గుఱు తెఱిం గి వానిని సవరించుకొను పథముల నెమకవచ్చును. జనసామాన్య మున విద్యవృద్ధి గాంచినగాని జాత్యుత్కృష్టత కలుగదు. దురు ద్వేషములు తఱుగవు. సదుద్వేషములు పెంపొందవు. ఆట్టుతాటం బల్లియలయందుఁ జిన్నిగ్రంథాలయముల నెలకొలప నచ్చటికిన పెంతులను శ్రోతృహింపవలయును. పల్లియలు బాగుపడినగాని పట్టణములు బాగుపడియు లాభములేదు. నాగరికత జనసామాన్యమున నెలకొనినగాని దేశగౌరవము సుస్థిరతంగాంచదు. కా బట్టి యందఱొక్కపట్టున నప్పనికి నడుములకట్టి పట్టుదల వదలకయుండ బాటుపడినగాని యాలాటిలోటులు తొలఁ గవు.

మహానుభావులారా! చప్పిడి మాటలతోఁ గలము శ్రో సితిని. ఇంక నిట్టి కార్యముచేతనే కాలమును బుచ్చుజాలను. ఒక్క విషయముమరలమరలఁ జెప్పక మన్యానస మంగీకరింపక యున్నది. మన ప్రాచీన నిధులందగు నమూనా తాళపత్ర శక లములను గూడ వదలక నొక్కతావునఁ జేర్చవలయును. ఇతర మండలముల కీమరారు. దాన గొన్నిలోపములు గలుగక తప్పవు. మనము తెలుగు వారము. మనదేశము

శ్రీశైలంతు సమరభ్య చోశేకాన్యభాగతః

తైలంకదేశో దేశే భాగ్యాభ్యయన తత్పరః

ఆను ప్రమాణము ననుసరించి శ్రీశైల ముత్తరపు మర్యాదగాఁ గాంచినగరముదనుక వ్యాపించియున్నది. పూర్వ మాంధ్రదేశ ము ప్రత్యేకముగ నుండెను.

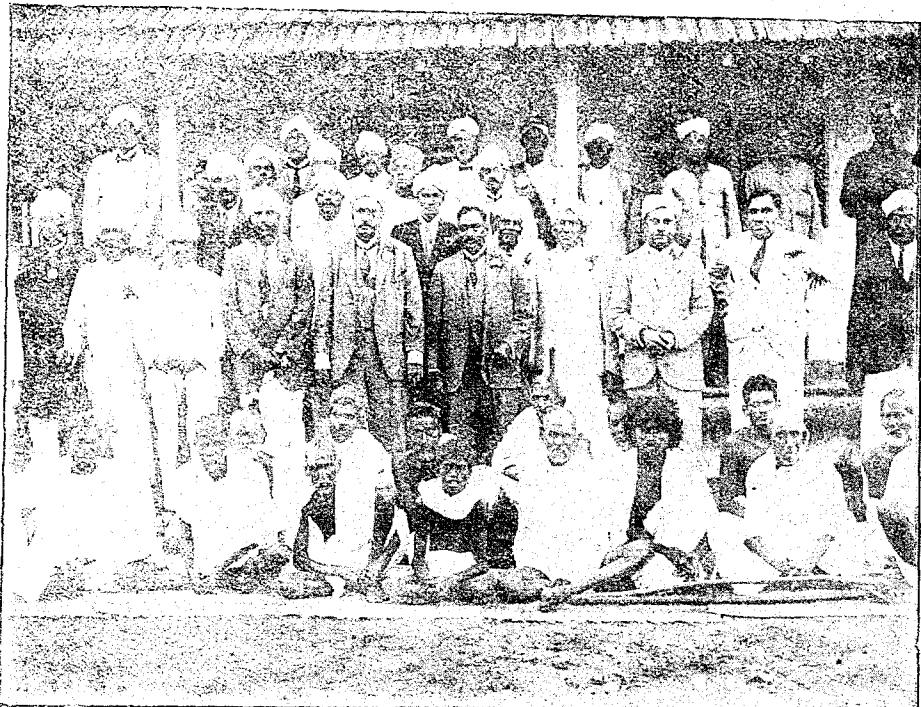
జగన్నాథ మార్కభాగ మర్వాక్ శ్రీధ్రురాత్మికాత్ తానందప్రాకృతోదేశో స్సారాష్ట్రాంశ్యణు సావరమ్|| ఆను నియమమును బట్టి జగన్నాథమునకు దక్షిణముగా శ్రీశైల తేజ్రమునకు సుత్తరముగానుండు దేశో మాంధ్రదేశము. అదియె ఆంధ్రమండలము. అందలి వారాంధ్రులు. పూర్వ మాంధ్రదేశము యజ్ఞాస్త్రముగాక యటవులతోనిండి హింసాకర్మరతులగు మానవులచే నిండియుండినట్లు మహా భారతమునందును గలరు. ఇపుడాంధ్రదేశము హివన జనసహక్రాంతమై సాటి తే ని భోగభాగ్యముల నలరాదురు యజ్ఞసూమావృత సురపురోద్వా సమై యున్నది. ఆంధ్రము తెలుగుకు గలిసిపోయిన వెనుట ప్రత్యక్షముగా బా! కాని మనదేశమునకందేరిన వారమని తెలిసికొన వెలయునుగానఁ దెలుగువారెట్టి వారమనవలయు. ఆంధ్రులకు భాషయేదియో తెలియదు. పంచద్రావిడలలో నాంధ్రులకలర.

కర్ణాటాశ్చైవ తైలంకా నుజ్జరా రాష్ట్రావాసినః

ఆంధ్రాశ్చ ద్రావిడాః పంచ వింధ్యదక్షిణవాసినః||

అనుసాగించు మహాపురాణవచనము ననుసరించి పంచ ద్రావిడలలోఁ జేరిన మనము ఆంధ్రులు నొక్క తెగవారగనే యిపుడున్న వారు. ఆంధ్రులకంటె విద్యావిషయమున వెనుక జనించిన తెలుగు సాటివారమగుమనుగ్రంథాలయములద్వారా విద్యాభివృద్ధిగాఁ గావలసియున్న వారము. కావున మనదేశగ్రంథములఁ బాఠింపఁజేల పుస్తకముల నితరులచేతిలో బడనియక గ్రంథాలయములం దలకరించి మర్యాదగాఁ గాపాడవలయును. అదియే మన కర్తవ్యము. అపనికి నడుము కట్టవలయు. ఆ కార్య

ఈ ప్రమాణము లన్నియు శిబ్దకల్పద్రుమును నందును, వాచ స్పత్యమునందును గలవని యెఱుంగవలయును.

మదరాసు కార్పొరేషనువారు రాయపుమరనందు క్రొత్తగా నొకబిత్తుకళరకాలయమును స్థాపించిరి. సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుట (ప్ర. భో. వీ.)

మనంతపురమండలముననే యారంభము కావలయును ఏలన నీ నాల్గు మండలములకిది హృదయస్థానము. ఏయూహయు హృ దయమున నంగ దాయు దయించును. అంతి యగాక పెనుగొండవంటి యత్కుత్తమస్థానము గలది యీ మండలమే. కావన నీ మండలమున నీ కార్యము కొన సాగించు సుద్యమముదయించి కార్యము సఫలమగుఁగాక. పర మేత్వరుఁడు మీరెల్లరకెట్టి మహత్తరకార్యనిర్వాహకైరి బ్ర సాదించుఁగాక. దత్తమండలములు ప్రాచీన గౌరవమును నిలు పుకొనుగాక. మానవసోదరత్వ మభివృద్ధిం గాంచుగాక

భిక్షకులగృహము

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారిచే తెరువబడెను

రాయపురంలోనున్న కవులచికిత్సాలయము భిక్షకు లగృహముగా మార్చబడి నిన్న సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారిచే తెరువబడెను. సభకు గొప్పవారసేతులు వచ్చి యుండిరి.

కార్పరేషను కమిషనరుగారు కార్పరేషను సభ్యులచే ప్యానుచేయబడిన తీర్మానమును ఆముఖ్యోకి దెచ్చినందుకు సం తసింపచు ఈగృహము పూజనీయులైన సర్ ఆర్. వెంకటర త్నంనాయుడుగారిచే తెరువబడుచున్నందుకు చాల ప్రస్తుతిం చిరి. వెంకటరత్నంనాయుడుగారు శ్రీ రాజా పితాపురం రా బాగారిని ప్రోత్సహించి కాకినాడనుండిట్టి గృహము 16 సం వత్సరములక్రింద స్థాపించిరి.

సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారు మద్రాసు కార్పరేషనుసభ్యులు ఇట్టి ఉత్కృష్టకార్యముచేయుటకు తలచి నందుకు తమ సంతోషమును వెల్లబెట్టిరి. అగ్రవంతో కావించిన ఈ చిన్నమంచి ఉద్యమము క్రమేణ గొప్పపదవికి వచ్చు గాక అని దీనించిరి. పితాపురం రాబాగారిచే స్థాపింపబడిన ఇట్టి బీదలసత్తిగృహమునకు నాయుడుగారు వారలను చాల ప్రస్తుతించిరి. ఇట్టి బోధార్థ్యపనులు కేవల సాంఘికమేగాక దైవికముకూడ నగునని నుడివిరి.

కార్పరేషను కమిషనరుగారు బీదలగృహమును గూర్చి గల చరిత్రమును జదివి బీదలసద్ధరించుటకు ప్రయత్నము సలిపిన పట్టుములతో మద్రాసు నగరము అగ్రస్థానము వహించియు న్నది. ముందునుంచి గర్భరై పెంటువారు ఈగృహమునకు ధారా శముగ విరాళము నొసంగుదురనియు ప్రజలందరు ఈ మా ప్ర యత్నములకు తోడ్పడుదురని తలచుచున్నాను అని నుడివిరి.

కార్పరేషను అధ్యక్షులు శ్రీయంత జి. నారాయణ స్వామికెట్టిగారు పానుగట్లు రాబాగారు మంత్రివదలియందు న్నపుడు కుప్పురోగుల శరణాలయ భిక్షకుల గృహముగ మార్చుట కనజ్ఞపెచ్చినదనియు కేడు కార్యరూపము బాల్పినదని యు నుడివిరి.

విశ్వనాథశాస్త్రిగారు రావుబహదూరు వరదరాజులు నాయుడుగారి ప్రమేడు ఛాయాపటమును 2000 విరాళ మును ఈ గృహమునకు ఒసంగిరి.

ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారు చిన్న ఉపన్యాస మునుజేసి బీదలగృహము తెరువబడినదని వెల్లడించిరి. బీదల

సద్ధరించుటకు మద్రాసు పౌరులు చేయుపనికి చాలసంతసించిరి. భగవంతు డన్ని విధముల తోడ్పడుగాకయని దీనించిరి.

డా|| సి. నరేశ్వరగారిచే అగ్రాసవాధిపతి కళివందన ము లగ్నింపబడిన తోడనే సభముగి నెను.

అబ్దుల్ రషీదు ఉరితీయబడుట

అంత్యక్రియలు జరుపునందర్బమున డిల్లీలో అల్లరులు జరుగుట

46 మందికి గాయములు తగులుట

ఒకడు మరణించుట

డిల్లీ నవంబరు 14:— అబ్దుల్ రషీదు నేటిదినము ఉద యము ఉరితీయబడెదరని జెయుఅధికారులు ఆతనితండ్రికి బంధువులకు రాత్రి వర్తమాన మంపిరి ఈవార్త మహమ్మదీయు లుండు వీధులయందంతటను ప్రకటింపబడెను. ఉదయ మగు సరికి దాదాపు 30 వేలమంది మహమ్మదీయు నాయకులు జెయి లు ఎదుట గుమిహుడియుండిరి. రషీదుబంధువులు హాకిం అజ్మ లఖానుమున్నగు నాయకులకూడ వచ్చి యుండిరి. జిల్లామాజి స్ట్రీటు పోలీసుఅధికారులు వచ్చియుండిరి.

ఎట్టిఉరేగింపు జరుగకూడదనియు ఎట్టిఆర్వాటము లేక అంత్యక్రియలు జరుపవలయుననియు జిల్లామాజిస్ట్రేటుగారు 144 నెక్సుక్రింద ఉత్తరువులు బహిరంగముగ ప్రకటించి 11-20 గంటలకు అబ్దుల్ రషీదుశవము ఆతనిబంధువులస్వాధీన మొనర్చెను. అంత్యక్రియలు సలుపుటకు పూర్వము శవమును జమ్మీమునీరునకు తీసికొని పోవలయునని మహమ్మదీయులు తీర్మానించుకొనిరి. అందుపై హిందువులు మహమ్మదీయులు అంగళ్లను మూసివైచిరి. దారియందున్న పాతకాలలన్నియు మూయబడెను. దారిలో జనసమృద్ధము ఆధికమగుటచే అల్లరులుజరిగెను. 46 మందికి గాయములు తగిలెననియు ఒకడు మరణించెననియు ప్రకటింపబడినది. గాయములు తగిలినవారి లో ఒకడుతప్ప మిగిలినవారందరు హిందువులు. పోలీసువారు నైనికదళమువచ్చి అల్లరులనుఅణచిరి. ఇప్పటికి 15 మంది మహా మ్మదీయులు నిర్బంధింపబడిరి నగరమున వీరత్వము అధికముగ నున్నది. నైనికులు నగరమునంతయు కాపలాకాయుచున్నారు.

(ఆ. ప్రె)

గొడుగు దొరుకుట

“నిన్నును అనగా 12-11-27 తేదీ మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలబడిలో గుంటూరు నగరాపుఁజే ప్లేషనుసుల మధ్య ఎవరో గుడ్డ గొడుగును బండిలో మరచిపోయినారు. నర్సారా పుఁజే ప్లేషనులో నేను దిగునప్పటికి బండిలో మరిఎవరు లేనం దుర ఆగొడుగును నేను జాగ్రత్తకెట్టుపలకేవచ్చినది. ఇంతదారు వచ్చి గొడగు ఆనవాళ్లును, బండి ఆనవాళ్లునుచెప్పి తమవస్తు వును తీసికొన ప్రార్థించుచున్నాను”

మంత్రిప్రగడ సాంబశివరావు, ఉపాధ్యాయుడు, అరంజిలో పేట గుంటూరు.

3 వ పేజి 2 వ కాలము తరువాయిగా దీనినిచదువుకొని ఆపైనుక 3 వ పేజి 3 కాలమును చదువుకొనవలయును.

కొంతకాలము పాటుపడినది. కాని ముండలవాసులకు ప్రకటనాసౌకర్యములు లేమిచేతన, ఆడంబరహితులుగ నుండి, కార్యదీక్షానిమగ్నులైన యెండుటచేతన, తోడి ఆంధ్రసోదరులకు గ్రంథాలయోద్యమ మిమండలమును నెంతవఱకభివృద్ధిగాంచినదని తెలిసికొనుటకు సదుపాయములు లేకుండుటచేతన, ముండలవాలోని యాయుధ్యమవ్యాప్తి బహిరంగము గాలేదు.

ఆనంతపురముండలము

ఈ యుధ్యమ మి మండలమున; నుమారు, ఏబదివత్సరములకువఁదె ప్రారంభింపబడి, కారణాంతరములచే కొంతకాలము నభివృద్ధిపొందినను ముందునడుటకు క్రితముండెను. కాని ఆయాస్థలములయందు నాటినుక, గ్రంథాలయములు కొన్ని యట్లే జరుగుచుండుటయు కొన్ని నిద్రావస్థలో నుండుటయు; కొన్ని భూభావముచే కృశించియుండుటయు సంభవించినది. ఇప్పటికి పురాతనమై యీ మండలమున పనిసేయుచున్నట్టిది కృష్ణదేవరాయలపుత్ర భాండారము-పెనుగొండ; దానికి తర్వాత క్రియాశక్తియొడయురు గ్రంథాలయము ధర్మవరము; హట్టి కృష్ణమూర్తి గ్రంథాలయము ఆనంతపురము; సరస్వతీ నిలయము భర్తవరము; తక్కుంగలవి. ఇప్పటికి పల్లెలలో యెన్నికగాంచినది నాగిరెడ్డిపల్లె భాండారము. ఈ మండలమున మాకు తెలిసినట్లుకు లెక్కచేసిచూడగా, పట్టణములయందును, పల్లెటూళ్ళయందును గలసి నుమారు 75 గ్రంథాలయములకు పైబడి యున్నవని తెలియుచున్నది. ఇదియుగాక చాలమట్టుకు నిటీవల నీ మండలమున సహకారపంచాయితీ యుధ్యమముల వ్యాప్తిచే ప్రతియూరను వార్తాపత్రికలను దెప్పించు కొనబడుతున్నది. విద్యాప్రబోధము సేయుటయు పుస్తక భాండారములను నెలకొల్పబడుటయు జరుగుచున్నవి. అన్ని చోటులనుండి సకాలమున మాకు వివరములు తెలియబుచే సరియైన అంకెల నివ్వబాలకున్నాడను. అయినను నీ యుధ్యమ మి మండలమున వ్యాప్తిచేయుచున్నదనుటలో నణుమాత్రము సందియములేదు.

కార్యదీక్ష

పై పేర్కొనిన గ్రంథాలయములన్నియు నేటివఱకును సక్రమముగనే బరిచేయుచు చేతనెంతవఱకును ప్రజల మన్ననబడసియున్నవని మీయెడుట విన్నవించుటకు సంకసమగుచున్నది. ఏ తద్గ్రంథాలయస్థాపకుల వారును, వాని కార్యనిర్వహణమును దీక్షాబద్ధకంకణు లగువారును మాకు చిరకాలస్మరణీయులు. అయినను కొన్ని యెడల పట్టణములయందు చెందు మాడు గ్రంథాలయములు యేకతరుణమున నెలకొల్పబడి ఏతత్కార్యనిర్వహకుల పరస్పర వైమమ్య కలహకారణములచే కొన్నదినములు పోటీచే బాగుగ పనిచేసినను నయ్యది త్వరలో నభివృద్ధిపొందక నశించిపోవు నేమో యనుభయముమాత్రము కలుచున్నది.

ప్రబోధము

గ్రంథాలయములు, బాగుగపనిచేసి ప్రజలకు సౌఖ్యావహముగనుండవలయునన్న, యీ యుధ్యమ నిర్వాహకులయందు, కార్యదీక్షాపరత్వ మొక్కటన్న మాత్రమున చాలదు. ప్రజానీతి కి గ్రంథాలయములు సౌఖ్యదాయకములననది తెలియజేయుటకు వలయుప్రబోధము విరివిగా సల్పవలయును. పుస్తక భాండారములపట్ల ఆరము చూపుటకు ప్రజలకు బుద్ధిపుట్టవలయును. ఈ గ్రంథాలయములు పండితపాదులకున, కృషి వలకును, కార్మికులకున, వ్యాపారులకును, ధనికులకున, వీధిలకును యెల్లవారికు సమానముగ, అవకాశముల నొసంగి వారిజ్ఞానాన్నిత్యమునకు తోడ్పడవలయును. ఇయ్యెడ పిల్లలకును పెద్దలకును, సంఘము బుద్ధివికాసమును విజ్ఞానము నాపాదించుటకు దగిన అనకులము తర్వాటు కావలయును.

ప్రకృత పరిస్థితులనుబట్టి ఒక్కపరి యాయుధ్యమవ్యాప్తివిషయమై సింహాలోకనము గావించినచో నియ్యతికలుగజేయగలంత యుపయోగమును ప్రజలకు కలుగజేయలేదని చెప్పవలసినందుకు విచారించుచున్నాము. ఆంధ్రావనియందు పుస్తక భాండారములున్నవి గాని వానిలో చాలమట్టుకు నామమాత్రాపక్షమైతే. ఏ సహకారముని యుదారచిత్తముచేతనో పుస్తక భాండారములు నెలకొల్పబడి యాతని జీవితకాలములో కొంతకాలము బరిచేసి మరలని యంతరము అయ్యది రావలయునుండి యక్కడి గ్రంథములన్నియు క్రిమికిటకా

దుల కార్యములయొక్కవనిన నెట్టివారికిని గల నీడురాలక తప్పదు. అయినను, ఈ భారతభూమియందు కృషిసంస్థానములను, వీడిక ఆంధ్రదేశము ఈ యుధ్యమనుచును, మిన్నయొప్పున్నదని తలచి కొంతకాలమును చెంకవచ్చును. ఇంతటితో తనివిదీరవలయునా? సూర్యకిరణము లెందెందు వ్యాపించునో అనొట్లెల్లను నీయధ్యమము వ్యాప్తి జేందవలయును. ఈ యధ్యమము తక్కుంగల విదేశములయందుజోలె యుదారస్వభావులగువారి మన్ననయు, సాహాయ్యమునంత బడయుటలేదు. పరిపాలకులకునైతము సంతగా దృష్టిపథమున బడియున్నట్లు గాన్పించదు. ప్రతివత్సరము రాజధాని కంతయు ఏ, 10, 15 వేల రూపాయలు విరాళములిచ్చి నంతనే యాయు

తరువాయి 3వ పేజి 3 వ కాలము చదువుకొనవలెను

వార్తాపరణి

1927 సం॥ నవంబరునెల 15-వ తేది మంగళవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యతెలులు, గోపాలపురం, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కర్నూలు, బళ్లారి, ఆనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుమనాపల్లి, నాగపట్నం, మధుర, పాంబట్, తిరునల్వేలి, తిరువేండూరు, కొచ్చిన్, కాలికట్టు, మంగళూరు, బెంగళూరు, మేరకార, కొడైకనాల్. Rows contain numerical data for various locations.

సర్కారులు:- మచిలీపట్నములో 0.90" కాకినాడలో 0.74" ఎన్నించెను. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల మబ్బు దట్టముగాయున్నది. గోపాలపురంలో పగలు రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలు:- కర్నూలులో 0.46" ఆనంతపురంలో 0.25" నల్లించెను. కడపలో చినుకులు బడెను. కర్నూలులో 8 1/2. కడప బళ్లారిలో 2 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. కర్నూలులో 4. కడపలో 5 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ. కర్నాటకము:- నెల్లూరు కలుకురాలేదు. కడపూరులో 1.88" మద్రాసులో 1.16" ఎన్నించెను. మబ్బుదట్టముగానున్నది. మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపూరునుండి కాకినాడవరకు ఎన్నించుచున్నది. ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, షహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

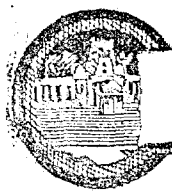
మధ్యపరగణాల మంత్రుల రాజీనామా

మెడికలు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగులను మార్పు అధికారము ఎవరి కుండవలెను? నాగపూరు, నవంబరు 14:- మధ్యపరగణాల మంత్రుల రాజీనామావిషయమై హితవాదపత్రిక శుక్రింది వివరములను ప్రకటించుచున్నది. మెడికలు డిపార్టుమెంటునందలి ఇరువురు ఆంగ్లేయసివిలుస్వస్థులను బదలాయించు విషయమై మంత్రి రాఘవేంద్రరావు గారికి గవర్నరుగారికి భేదాభిప్రాయ మేర్పడెనని తెలియుచున్నది. ఇరువురు ఆంగ్లేయ : స్వస్థులను మంత్రి గారు బదలాయించిరి. మెడికల్ బడిపాట్ల మెంటు అధికారి ఈశ్వరపులపైభిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించుచు గవర్నరుగారికి తనఅభిప్రాయమును తెలిపిరి. గవర్నరుగారు మంత్రిగారి తో ఏకీభవింపక డిపార్టుమెంటు అధికారితో ఏకీభవించిరి మెడికలుకాఫి పరిపాలనమునకు మంత్రి బాధ్యుడగుటచే రాఘవేంద్రరావుగారు తనఉద్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి మంత్రిలకు సంయుక్త బాధ్యత యుండుటచే దేశముఖుగావకూడ రాజీనామా ఇచ్చిరిని తెలియుచున్నది. (ప్రే ప్రింట్)

మాస్ట్రో జోన్సుగారు కన్నరేటిపువ్వుడు నిరసనము

భారత కార్మికుల హెచ్చరిక జమ్మమ్మూరు, నవంబరు 14:- "టోరి ప్రభుత్వమువారు చేపట్టినదంతయు పాడగుచున్నది. చివరకు రాయలు కమిషను గూడ అంతే అయ్యెను." అని మాస్ట్రో జోన్సుగారు పార్లమెంటు సభ్యులు నిన్నటిసభలో నుపన్యసించుచు చెలిపిరి. ప్రస్తుతమున్న టోరి ప్రభుత్వముక్రిందనే పెక్కు పారిశ్రామిక తగవులు, నిరుద్యోగసమస్య కార్మికసమ్యక్తులు అనేకము జరిగినవి. వీరి సధికసంఖ్యాకులుగ కేలపంపితిమాయని బ్రిటిష్ ప్రజలిప్యను విచారించుచున్నార. రానున్న ఎన్నికలలో కార్మికపక్ష వాది కారమునకు నచ్చునప్పుడన్నియు చక్కబడవలెను. అప్పుడు టోరిపక్షమువారే బాల్మిక్యులగుదురని జోన్సుగారనిరి. జమ్మమ్మూరు కార్మికులు ప్రేమయూనియను సంస్థలలో చేరవలెను. ఈ సంస్థలవలన జీ వి త వి ధా న ము మా డ్యు చెందును. దానితోబాటు రాబడిపొందును. దానిననుసరించి రాజకీయాధికారము పొందును. ప్రస్తుతము భారతీయుల జీవితవిధానము నాగరికవాదులన్నింటి విధానముకన్న తక్కువనైతి యుండున్నది. బాలుర విద్యావకాశములను, పెద్దల సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధికి పాటుబడవలెను. ఇందుకు కార్మికసంస్థ లేగాక కామందులుగూడ బాధ్యత వహింపవలెను. కార్మికులు సహకారసంస్థ త్వరచుకొని యింట్లు బాగుజేసికొనవలెనని భారతీయు కార్మికులకు జోన్సుగారు హితవోసంగిరి. కార్మికప్రభుత్వము వచ్చినచో భారతదేశమునకు రక్తపాతము లేకుండ స్వాతంత్ర్యము రాగలదనిరి. జమ్మమ్మూరులో మూడురోజులుండి కర్మాగారమును కార్మికుల సింగితులను స్వయముగ నెరింగి జోన్సుగారు నిన్నును శుద్ధపూరునకు బోయిరి. (ప్రే ప్రింట్)

The All India Agricultural, Industrial, Khaddar & Arts Exhibition 1927. "Tenders are invited for the right of Collecting Gate Fees for admission into the Grounds of the All India Exhibition. The Committee will issue admission tickets separately for the Fine Arts and Khaddar Court areas and also reserve the right to issue Free Passes at their discretion. The Committee may reject without reasons any or all tenders. Tenders, below a lac and twenty thousand Rs. will not be considered. Tenders received after the 1st December 1927 will be rejected. For further particulars. Apply to:- Mr. V. C. RANGASWAMI IYENGAR, Joint Secretary, The All India Exhibition, M. C. U. Bank Buildings, Mylapore, Mad

మదరాసు వార్తలు

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ:-

16 వ తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు మహాజనసభా మందిరములో ప్రైవేటుముయొక్క యివారపు సభిజరుగును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయరీడరు పిన్ ఉపన్యాసములు:- ప్రైవేటుసభాసముల యొక్క అంత్యోపన్యాస "బ్రాహ్మణుని లిక్కినిదాంతము" 17-11-27 తేదీ సాయంత్రము 5-45 గంటలకు సెనేట్ మందిరమున పి. యస్. శ్రీవాసాచారియారు గారిచే నొడగబడును.

ఆకస్మికమరణము:- నిన్నటిదినము ఒక ముసలివాడును తనకుమారుడును కొడంబాకం రైలువంతెనమీద నడుచుచుండగా ఆచారిని బోలుచున్న రైలుబండిచే యెట్టిలోక ప్రోసిజేయబడిరి. ఇద్దరికిని గాఢమగు గాయములు తగిలెను. ముసలివాడు జనరలు ఆసుపత్రిలో మరణించెను. వీరికిపురుగు చెల్లునండి కల్లుదీయువారు. శేషు చాలీసుపంచాయితీ జరుగును.

రాకపోకలు:- కాల్ పి గుబ్బరాయనగారు నేలమునుండి శేటి యువయుము మద్రాసువచ్చిరి.

ఎ. ఎ. లిస్సగారును, సతీయ, రెంగుళూరునుండి నిన్నటిదినము మద్రాసువచ్చిరి.

రైలు యినస్పెక్టరుజనరలు జి. పి. కేమికొగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసువిడిచి వచ్చెరుకు వెళ్లిరి.

ఒక సవరణ:- మద్రాసు జమీందారుల మహాసభ 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ప్రారంభింపబడునని నిన్నటి సంచికలో ప్రకటించియుంటిమి. దర్బంగా మహారాజా గారు 17 వ తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు పాన్సేరివచ్చి ఆచ్చటి నుండి ప్యానెంజరు బండిలో 10-30 గంటలకు మద్రాసుచేరెన రనియు, సభ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు గాక సాయంత్రము 3 గంటలకు ప్రారంభింపబడుననియు, శేషు తెలియవచ్చినది.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు

శ్రీయుత శ్రీనివాసయ్యగారి పర్యటనము

వీరి కేహాగోష్ఠివిపులు స్వర్ణపదినందున మద్రాసు రాష్ట్రములో పర్యటకము సలిపెదరు. పర్యటన ఉద్దేశము లేవనగా:- (1) కాంగ్రెసు ఆహ్వానమునకు యేర్పాటులు గావించుట (2) రాయలకమిషను బహిష్కారమునకు యేర్పాటులు (3) బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును గల మతభేదములను రాజకీయభేదప్రాయభేదములను పరిక్షించుటకు అవకాశము గలుగజేసికొనుటయు, అట్టి భేదములను అంతరింపజేయు ప్రయత్నములు సలుపుటయును.

కార్యరేషను రోడ్డుకూలీల సభ

18-11-27 తేదీ సాయంత్రము శేషియరు పార్కులో కార్యరేషను రోడ్డు కూలీలు యూనియను కార్యకర్తయగు ఎస్. శ్రీరాములు నాయకుగారి యధ్యక్షతన సమావేశమయిరి. కూలీలలో కొందరు తమ కష్టములకు వివరించుచు ఉపన్యాసములిచ్చిరి. ఉదయము సరిగా 7.30 గంటలకు హాజరుకాని వారలకు ఆనాటి జితము కొట్టివేయబడుచున్నదనియు, పంపింగుస్తేమనులవద్ద పాకివాండ పనిని తాము నిర్బంధముగా చేయబడుచున్నామనియు, సబ్బుగాని నూనెగాని తమకు పట్టు చేయబడుచున్నదనియు, 15 దినముల నెలపు హక్కును తాము పొందియున్నను ఇట్లు నెలవొంపగబడకున్నదనియు, తమకు యిచ్చుచున్న జీతమును యెందుకును చాలనియు, కార్యరేషను సూపరువైజుగా రోగు కొందరు కూలీలనుకొట్టి యవమానపరచిరనియు, మొదలగు వివరములను సభాధ్యక్షునియెదుట విన్నవించిరి.

శ్రీరాములు నాయకుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, కూలీయవర్గము యనివరకే కమిషనరుగారి యెదుట వెట్టితినియు, కమిషనరుగారి జబాబున కెదురు జూచుచున్నామనియు జెప్పిరి.

నీలు సత్యాగ్రహము

గత నాయకుని అభిప్రాయమును ఖండించుట నీలు సత్యాగ్రహ నాయకులైన శ్రీయుత యస్. పి. దేవనాయగయ్యగారు, పవన్ బెగ్గారిట్లు ప్రాయముచున్నారు. నీలు సత్యాగ్రహము ఆపివేయబడినదని అంటూ మూర్తిగారు వార్తాపత్రికలయందు ప్రాసినదిమాచి చాలదిగ్గ్రు మజెందితిని. అందులో నాయకుల నైత్యుండ అనేకమందిమీద ఆకారణముగ నిందల నారోపించిరి. అట్టినింద లీవజ్ఞాత్రిమై ననులేవని శేషు పూర్తిగా ఖండించుచు న్నాను. శేటి నుండియు నీలుసత్యాగ్రహ ఉద్యమమునకు నాయకుడుగానే యుండెదను. ఆంధ్రదేశము మహమ్మదీయుల ధనసహాయము చేయుటలో ముందంజవేయుచున్నదని తెలియజేయుటకు విక్రీలి సంతసించుచున్నాను పిన్న పెద్దలకు ఉత్సాహము కలిగింపుటకై 74 సంవత్సరములు వయస్సుగల శ్రీయుత పి. సాంబయ్యగారి తల్లి శేడోరేపా ఇచ్చటికిరానున్నది ఉద్యమమును జవాప్రదముగ జగవుటకు శేషుడికంబరు 3,4 తేదీలయందు గూడలూరునందు తమిళయువకులసభ కావించెదను.

సింహళమున మహాత్మునిసంచారము

నన్యానసంఘమువారిలో సంభాషించుట నిన్న 14 వ తేదీని మహాత్ముడు మానవ్రతమును సలిపెను. సాయంత్రము సన్యాససంఘమువారిలో సంభాషించెను. మొదట నిర్ణయింపబడిన తేదీలకు రాజాలక పోయినందులకు త్త మింపగోరెను. ఆరేండ్లక్రితము మన దేశమున ఖద్దరునేయువారే లేరు. ఇప్పుడు చాలఖద్దరు తయారగుచున్నది ప్రజలలో దారిద్ర్యము చాలమెప్పుగానున్నది గామములలో వెనుక శేతపనిచాలమెప్పుగానుండెను. నిర్బంధములన వారాపనిని వదలి యితరవృత్తుల నవలంబింపవలసివచ్చెను. వారిలో కొందరు నేనలో చేరిరి. దీనికి దేశమున మిల్లులను పెట్టుటయే ముఖ్యకారణము. మిల్లులలో మిక్కిలి నాణాకుబట్టలను తయారుచేయువారుండవచ్చును వానిని చేతిపగ్గులమీదనే వెనుక నేయుచుండిరి ఆరేండ్లుపనిచేయగా నిపుడు పన్నునిఖద్దరును శేషుగలుగుచున్నారు. ఇప్పుడు చాలమంది మరల నూలువదుచున్నారు గాన పెక్కుమంది శేత పనిని గూడ నవలంబించుచు న్నారు. ఒక శేత పని వాడు నెలకు రెండు రూపాయలను మాత్రమే ఆర్జింపగలుగును. వీర వితంతువులకి చాల ఆధారముగానుండును. సింహళమున రొంగుసంధనము కొట్టికొని బీదలకారకే వినియోగింపబడును. గ్రామములలో మరల నూలువదుచుండుటవలన మరల కళ కలుగుచున్నది. బట్టల విషయమున మనము పాశ్చాత్యదేశములపై నాధారపడగూడదు. వారిబట్టల పద్ధతి మనదేశపు సిల్తోష్ట స్థితికి పనికిరాదు. మన కన్ని బట్టలనివరము వివేకములేమండ మనము పాశ్చాత్యుల పద్ధతులన్నిటి నవలంబింపగూడదు. మహాత్ము ఆరోగ్యమును మాచి యితరులు తమకట్టి ఆరోగ్యములేమగదాయని విచారింపదగునని అయ్యో పాపమని యెరుగు జాలి పడ నవసరము లేదు" అని యిర్విను ప్రభువు నుడిపెను. అని మహాత్ముడు తెలిపెను. (శ్రీ (తెను)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈజింది విషయములను చర్చించి తీర్మానించుటకు "తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ"సభ్యుల సాధారణసమావేశము ఈనెల 25 తేదీ కుక్రవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు బందరు పూభవనమున జరుగనున్నది.

- 1. తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క రికార్డులు ఆస్తి వగయిరాలవిషయములలో భ్రేవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు తనవద్దకువచ్చిన బొబ్బా వెంకట శేషయ్య, కొదాలి నరసింహారావుగార్లకు యిచ్చిన జవాబునకు ముందు జరుపవలసిన చర్యనుగూర్చి, 2 జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీయొక్క గడవిన 3సం॥ల లెక్కలు ఆడిట్ చేయుటకు ఆడిటరును నియమించుటనుగూర్చి, 3. జిల్లాలోని ఏవట్టా ఏగ్రామకాంగ్రెసు సంఘములను సభ్యులుగాకుండ జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యులుగా నున్న వారినిగూర్చి, 4. వెక్రటరీ డ్యూటీలు, అఫీసు, బ్యాంకు కరెంటుఆక్కౌంటుల విషయములు.

బందరు } చె. వెం. నరసింహారావు
12-11-27 } సూ. గోపాలకృష్ణయ్య
సం॥ కార్యదర్శులు.

శ్రీగాంధీ ఆదిమాండ్ర రాత్రిధర్మపాఠశాల:-

అయ్య, శేషు 1927 వ సం॥ నవంబరు మాసము 12వ తేదీన శనివారమురాత్రి గుమారు 7-80 గంటల సమయమున స్థాటరు హానుగోడ్డున వచ్చుచుండగా అచ్చట భజనమందిరమున భజనజరుగుచుండెను. భజనను చూడగోరి అచ్చటికి వెళ్లి నాడను. వెళ్లిన తరుపరి అం దొక పాఠశాలమాడనుండు చిన్నములు కనుపడినవి. విచారించగా శ్రీ గాంధీ ఆదిమాండ్ర రాత్రి ధర్మపాఠశాలయని తెలియవచ్చినది. అవల ఉపాధ్యాయులు అన్నియు సవిస్తరముగా తెలియజేసినారు. శేషును భజనయందు కొంతసేపు పాల్గొనియుండినాడను. నిమ్మజాతిబాలురు బాలికలు చాలకతూపాలముతో విద్య నేర్చుకొనుచున్నారు. వీరియొక్క భజనము 0 ది ర ము చూ డ నా కెం తో సం తో ష మా యె ను. వీ రు ప తి తు ల య్యు యాలాటి ఆచారములను అనుష్ఠించుచు ప్రతి శనివారముల నందు భజనలు సలుపుచు న్నారట. ఈపాఠశాలను ప్రస్తుతము అభివృద్ధికి దెచ్చుచుండెడి శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికిని, శ్రీ గద్దేరంగయ్యనాయుడుగారికిని, శ్రీ చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారికిని ఈ బాలికలకు విద్యాబుడులు గజపుచుండెడి బందరు శ్రీనివాసయ్యగారికిని నావందనములు. ప్రస్తుతము యీ పాఠశాలయందు ముప్పది మంది బాలబాలికలు చదువుచున్నారు. నిమ్మజాతిపునరుద్ధరణకై గాంధీగారి యశయానుసారముగా వారు వీరనడికత్తు భేదము రెంచక ఎల్లరు తోడ్పడి ద్రవ్యసహాయముచేసి యీ పాఠశాలను అభివృద్ధికి దెత్తునని మనఃపూర్వకముగా ప్రార్థించు నదేగాక యీనామనవని ఆంధ్రపత్రికా రాజమున ప్రచురపరచవలయు నని మిగుల వేడుకొనుచున్నాడను.

టి. ఎస్. వాస్, బ్రూహాను, తండియాచేట్ల మదరాసు, 12-11-27, మోటారు డ్రైవర్లు (గవర్నమెంటు ప్రకటన) మత్తుపదార్థములను తిని మత్తుగానుండు వా రెవ్వరును మాటారుబండిని నడపగూడదు.

రాజమండ్రి డి॥ మునసబుకోర్టులో

స్మృత్ కాజు నెం॥ 808/1927 వాది:- పువ్వాడ లక్ష్మీనరసింహంగారు. ప్రతివాది:- బాబు అబ్దుల్ గన్నీ ఆండ్ నన్ను అనుపేరుతో వ్యవహరించే బాబు అబ్దుల్ గన్నీ సాహెబ్ గారు, సా॥ గుంటూరు. వాదికి ప్రతివాదివల్ల రావలసిన కాతాబాకీకి గాను రు 262-10-0 లుకు యీ నెంబరున దావా చేసియున్నాడు. సదరుదావా ది 14-12-1927 తే దికి వాయిదావేయబడి వున్నది. ప్రతివాదికి యే మయినా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల ది 14-12-27 తేదీని సగలు పదిగంటలకు రాజమండ్రి డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టువారియెదుట ప్రతివాది స్వయముగా గాని వకీలుగారిద్వారాగాని హాజరయి తెలియపర్చుకోవలెను.

వి. వెంకటరామయ్య, వాదితరపు స్ట్రీడరు.

జీర సాయము

25 మాత్రల డబ్బీ వెల రు. 1-4-0. 1. ఆకలి లేకపోవుట, 2. అగ్నిమాంద్యము, 3. మల బద్దము, 4. కడుపులో శూల, 5. అరుచి, పులితేవులు, 6. వికారము, గుండెలోను రొమ్ములోను మంట, బరువు 7. తలనొప్పి, తలదిమ్మ, 8. చిక్కిపోవుట, 9. జ్వరము, 10. వెన్నపూసమీదను ప్రక్కను గూళ్లలోను పొటు, ఆయాసము మొదలగునవి. అజీర్ణలక్షణములు కనిపించిన వెంటనే జీరసాయనపు మాత్రలను సేవించిన, జీర్ణక్రి పొచ్చును, బలబడము మానును. రక్తము పుష్టి జెందును. ఆకలి హెచ్చును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మద్రాసు

బహిష్కారము జయ మొందునా?

ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల చేరదీయుట

రూటరు సంజయుని ప్రతికూలప్రచారము

ఇంగ్లాండులో సరియగుచూర్తలు చెలియకుండుట - కార్మికనాయకుల సందేహము

మహమ్మదీయుల బుజ్జగించుట-హిందువుల

భయపెట్టుట

లండను, నవంబరు 14:—రాయలు కమిషను బహిష్కారమునకు పంజాబులో జరుగుచున్న ప్రతికూల ప్రచారము గూర్చి విచారింపగ యిట్లు చెలిసెను. జాతీయపక్షమువారు బహిష్కరించినచో మహమ్మదీయులను చేరదీయటకు యిది చర్య యత్నములు జరిగినవి. గత వేసంగిలో ఇంగ్లాండునందుండిన హిందూనాయకులు లిబరల్స్ మున్నగు అభివృద్ధిగోరు భారతీయ నాయకులు టేబు సెక్రటరీ గారిని సందర్శింపగోరినను వారితో భారతీయసమస్యగూర్చి చర్చింప నవకాశమియ్యకుండిరి. మహమ్మదీయులలో నేమాత్రము పేరున్న నాయకులైనను బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు ఇండియా కార్యాలయమువారు బుజ్జగించుట మానలేదు. సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి ప్రవర్తన ఇండియా కార్యాలయమువారికి వింతగొలుప నవసరములేదు. పంజాబులో మహమ్మదీయులందరు సంఘమునకు తోడ్పడెదరు. బెంగాలులో హిందువులను చేర్చుకొనటకు యత్నములు జరుగును అని అనుకొనుచున్నారు. అప్పట్లో ఇంగ్లాండునుండి వంగ రాష్ట్ర భూస్వాములలో పలుకుబడిగల కొందరు నాయకులను సహాయము చేయవలెనని కోరియుండిరి. మహమ్మదీయులలో నొక తెగవారు తప్పక సంఘమునకు తోడ్పడెదరని నిర్ధారణ చేసికొనిన పిదప ఆ మాట హిందూసంఘాభిమానులకు చెలిపి "హిందూదేశ బహిష్కరించినచో మీరు నష్టపోయెదరు. మహమ్మదీయులు బహిష్కరింపరు" అని బెదిరింప నెంచుచున్నారు.

హిందూనాయకులేమి నిశ్చయించిరో రూఢిగ తెలియ నందున లండనులోనున్న భారతీయులు ఆందోళన పడుచున్నారు. మహమ్మదీయు లెట్లు ప్రవర్తించినను హిందూనాయకులు మాత్రము కాంగ్రెసు ననుసరింపవలెనని గోరుచున్నారు.

కార్మికనాయకుల ప్రాతికూల్యము

లండను, నవం 14:—కార్మికపక్ష నాయకులు ముఖ్యముగ అతివాద కాఖకు చెందినవారు, సంఘమునందు భారతీయులు లేనందున భారతీయాభిమతిని బడయనందున తా మా సంఘమునకు పాల్గొనరాదని నిశ్చయించుకొనినట్లు ఫ్రీ ప్రెసు లండను ప్రతినిధి రూఢిగ తెలుపుచున్నాడు. వారు ఇండియాలో వివిధసంస్థ నాయకుల యభిప్రాయమును ముందుగ తెలియ గోరుచున్నారు. కమిషను సభ్యుల నాయకులు సార్వభౌముని ఆంకికారమునకు పంపెడి తీర్మానము చర్చజరుగు లోపున భారతీయాభిప్రాయము తెలియవలెనుచున్నాడు. భారతీయుల ఇద్దరుండి వచ్చువారై లన్నింటిని ఆచరించుచున్నారు. బహిష్కారమునకు ప్రతికూలోద్యమముగూర్చి వచ్చువారై అసత్యములు కల్పింపబడుచున్నది.

రూటరు ప్రచారము

పార్లమెంటులో ఇండియాకనుహూరుగానివారు గూడ యిదివరకు భారతీయులు సంఘమును బహిష్కరింతురేమోయని భయపడుచుండ వారి భయమును తొలగించుటకై ఇండియానుండి క్రొత్తగా తంలివారలు వచ్చుచున్నవి. బహిష్కారమునకు ప్రతికూలోద్యమము క్రమేణ యభివృద్ధిచెందుచున్నదని అవి చెప్పుచున్నవి. పత్రికల ప్రత్యేక విలేఖలు సంఘమునుండి భారతీయులను బహిష్కరించుట ప్రమాదమేయని సూచించుచున్నను రూటరు తంలివారలు బహిష్కార ప్రతికూలోద్యమము పంజాబు మహమ్మదీయులలో ప్రారంభమయి క్రమేణ దక్షిణమునకు వ్యాపించుచున్నదని చెబుతున్నది. మదరాసులో బ్రాహ్మణేతరులు బహిష్కారమునకు ప్రతికూలముగ నున్నారు. మహమ్మదీయులతోను సిక్కులతోను చేరగలగని దెలియుచున్నది. అందుచే ఇండియాలో సంఘమునకు ప్రతికూలాంధోళన సర్వత్ర వ్యాపించియున్నదను భావముతో మేము పార్లమెంటునందు మీతరపున పట్టుదలతో పోరాడవలసినపుడు ఒకవారములోనే ఇండియాలో అన్ని పక్షములవారు నిడబడి

పోయినచో మహమ్మదీయులను అని ఇండియాకనుహూరుగానివారు న్న బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞులను మున్నగు. తరుచుచు రూటరు ఏజెన్సీవారలు నిజనా అప్పుడప్పుడున్న భారత వార్తాప్రచారక సంఘములవారలను నిజనా అని సంబోధించుచున్నారు. కార్మికపక్ష నాయకులు దీనిని సోపానముకంజవేయనున్నారు. ఇండియాలో సంఘమునకు ప్రతికూలాభిప్రాయము యేకగ్రీవముగ నుండవలెననియు వివిధ రాజకీయపక్ష నాయకుల ప్రకటనలు తమను చేరవలెననియు కోరుచున్నారు. ఇండియానుండి వార్తల చెప్పించు భారతీయసంస్థ లండనులో విప్లవకరంజీరుగారి దొక్కటియే వారికి తగిన ధనసహాయము లేకున్నది.

(ఫ్రీ ప్రెసు)

రా. మాగ్డనాల్లుగారికి బి సెంటుగారితంతి

మదరాసు, నవం 15:—రాయలుకమిషనునుండి కార్మికపక్షసభ్యు లిరువురు తీసివేయవలెనని సూచించుచు రామ్మే మగ్డనాల్లుగారికి డా॥ అనిబి సెంటుగారు కేబిలువార్తనంపిరి. మదరాసులో అన్ని పక్షముల నాయకులు సభిచేసి శ్రీనివాస య్యంగారు, సభా మొదలగు నాయకుల సంతకములతో వెలువడిన ప్రకటనగూడ లండనునకు తంలివార నంపెను. బి సెంటుగారు దక్షిణదేశమునందు సంచారముచేసి భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సంపాదన విధముగూర్చి ఉపన్యసంపడుచున్నారు.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

ఆంగ్ల కార్మికనాయకుల సందేహము

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల శ్రీనివాసయ్యంగారికి డా॥ జి. బి. కార్కు కాంగ్రెసు సంఘపు ప్రాతీకార్యదర్శి, ఫెన్నరు బ్రాక్వే, ఇండియన్ టేబుల కార్మికపక్షము రాజకీయ కార్యదర్శి నద్దనండి యాదినవ కేబిలువార్తనచ్చెను. "భారతీయ నాయకులందరు ఏకగ్రీవముగ పనిచేయుచున్నందుకు యిక్కడనుంచి యభిప్రాయము కలుగుచున్నది. ఈ ఆవసానసమయమునందు లిబరల్స్ యితర పక్షములవారు పాక్షికపు సంస్థల విడిచిపెట్టి కాంగ్రెసుతో గలసి పనిచేయుటవసరమని చెప్పుచున్నారు. వికమత్యముతో పనిచేయుట కింతకన్న మంచిదనియుండదు. మేముసంపూర్ణముగ సానుభూతి చెబుచున్నాము.

జి. బి. కార్కు,

ఫెన్నరు బ్రాక్వే.

"ముస్లిము టేబులుకు బహిష్కారము వలదనుట"

లాహోరు, నవంబరు:—రాయలుకమిషనుగూర్చి విమర్శించు "ముస్లిము టేబులుకు" పత్రిక మహమ్మదీయు లీసంఘమును బహిష్కరింపనొల్ల రనుచున్నది. సంఘమును గాని, సంస్కరణములగాని బహిష్కరించుట కిది సమయముగాదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు విట్టివివరకు భారతీయుల కెట్టిప్రాతినిధ్య మియ్యకున్నచో అప్పుడు బహిష్కరింపవలెను. ప్రస్తుతము మహమ్మదీయులే నాయకత్వము వహింపవలసియున్నది. కాంగ్రెసు హిందూకాంగ్రెసులచే ఓడిపోయెను. ఆ. భా. మహమ్మదీయసమితి యిప్పుడు అన్ని సంఘములవారిని చేరదీసి ఒకసంస్థగ నేర్పరచి భావిభారతాభివృద్ధి కదియే ప్రధానసంస్థగ నుండును. ముస్లిములను సంఘములందు తప్పక ప్రాతినిధ్యము పొందు అని యాపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

పంజాబు మహమ్మదీయులు

పంజాబు మహమ్మదీయసమితి సభ సర్ మహమ్మదు హఫీగా రింటికి వారి అధ్యక్షుల క్రిందనే జరిగెను. ముఖ్యము యిన నాయకులు జిల్లాప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. 2½ గంటల సేపు చర్చించిన పిదప, రాయలు సంఘమును బహిష్కరించుట భారతదేశమును కనగదాముక మనియు, హిందూమహమ్మదీయనాయకు లందరు గలసి మతతగవులమూలాగారముల గుర్తించి, వాటిని తొలగించి సామ్రాజ్యధాన్యతాయిత స్వపరిపాలనము సుపాదించుటకు వికమత్యముతో పనిచేయవలెనని తీర్మానించిరి. సర్ మహమ్మదు హఫీగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు సంఘమును బహిష్క-

రించుట కష్టసాధ్యమనియు నిరూపయోగమనియు రాయలుకమిషనునెదుట తన కోర్కెలు చెబుతున్నచో ఇండియాకు లాభము కలదనియు జెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మాలవ్యాగారు ప్రత్యేక కాంగ్రెసును గోరుట
డిల్లీ, నవం 18:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు రాయలు కమిషనునకు భారతీయ నాయకుల తల్లి ఆదరణ జూపవలెనను విషయమై డిర్క్రముగ నాలోచించుచున్నారు. ఈ విషయమై అన్ని పక్షముల నాయకులు గలసివివరములు చర్చించి నిశ్చయించుటకై మదరాసు కాంగ్రెసునకు పూర్వముగాని తదనంతరముగాని ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘసభను ఏర్పాటు చేసవలెనని మాలవ్యాగారు దలంచుచున్నారు. ఈ విషయమును త్వరలో ప్రకటించ నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నేలు కొన్నింటిలో తీర్మానము.

కలకత్తా, నవం 12:—గొల్ లోక నాథ ముర్షిగారు నేలు కొన్నింటి సభ్యులు ఆ సభలో యాదినవ తీర్మానమును ప్రతిపాదించ నున్నారు. భారతరాజ్యాంగ విధానమును సంస్కరింపనియమింపబడిన పార్లమెంటరీ సంఘమును తా మె.తమాత్రము విశ్వసించజాలమనియు భారత స్వపరిపాలన చేకూరుటకు 1925 నెప్టెం 8 తేదిన ఎసెంబ్లీలో గావించబడిన తీర్మానముననుసూచించబడిన విధానమునే నమ్ముచున్నామనియు యీ సభ వారు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునకు తెలుపవలసినదిగ రాజప్రతినిధిని కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వైస్రాయిగారు ఇంగ్లాండు బోవుట

భారతీయులు గల వేరొకసంఘము నియమించుట

బొంబాయి నవం 15:—నేషను హెరాల్డు పత్రిక యిట్లు చెప్పుచున్నది:—

"రాయలు కమిషనుగూర్చి రాజీనామ చర్చింప ఇర్పి ను ప్రభువుగారిని బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు లండనున కిచ్చానించెను. భారతీయప్రతినిధులు గల వేరొక సంఘమును నియమించి పార్లమెంటు సంఘమున కున్నంత అధికార మొసంగి, వారు మొదటి సంఘముతో కేకీభవింపకున్నచో వేరుగ నొక రిపోర్టును పార్లమెంటునకు దాఖలుచేయవలెను."

బొంబాయి గవర్నరు ఎవరు?

ఇర్పిను ప్రభువుగారు ఇంగ్లాండునకు బొంబాయిలో గవర్నరులలో కెల్ల పెద్ద యగు సర్ నెస్టి విల్సనుగారు రాజప్రతినిధిగ పనిచేయుదురు. బొంబాయి కార్యనిర్వాహకవర్గమునందు ప్రధానాద్య సర్ మానీలాలు మెహతాగారు తాత్కాలిక బొంబాయి గవర్నరుపదవిని పొందగలరు. సర్ మానీలాలు గారి కొసంగున్నచో వారు రాజీనామా నిచ్చుటకు నిర్ధముగ నున్నారని నేషను హెరాల్డు పత్రిక సూచించుచున్నది.

ఈవార్త ఇంకను రూఢిపరచుటకు విలులేదని ఫ్రీ ప్రెసు వారు విచారింపగ చెలిసెను. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

* * *

సభ్యులను గూర్చి

అం దొకరు వైస్రాయిబావమురది

లండను, నవంబరు 9:—రాయలు కమిషను సభ్యులను గూర్చి ప్రకటన వెలువడక ముందు నవంబరు 7 వ తేదిన మార్షింగ్ హౌసుపత్రిక యిట్లు వ్రాసెను:—

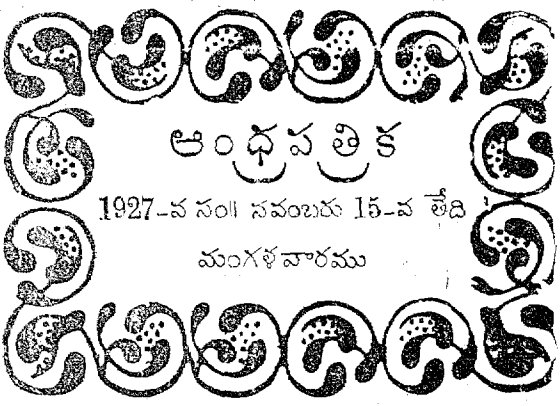
"కర్నూలులేను ఘోష్యుగారు వైస్రాయిగారి బావమురది, కాడోగనుగారు, వీరిరువురును కన్సర్వేటివు పక్షమునకు పూర్తిగ విశ్వాసము గలరు. స్టాత్తో-నా ప్రభువుగారు యాయనధనమును మున్నందు ఉపయోగపరమకానగల్గును. బర్మహామ్రభువుగారు లేనిది సామ్రాజ్యసంచారమునకు శోభయొండదు. విందులవిషయమునం దైన వారుంకెక తప్పుదు. స్టీఫెనువాల్సుగారు, మెదరు ఆట్లీగార్ల రువురును కార్మికపక్షమునం దింతకాల మెట్లుండిరాయని ఆశ్చర్యము కలిగించునంతటి మేదవులు."

The All India Agricultural, Industrial, Khaddar & Arts Exhibition 1927.

"The Tenders for Catering will be closed on Friday the 18th November 1927. Intending tenderers will have to apply before that date."

(Sd) V. C. RANGASAMI IYENGAR

Joint Secretary,
The All India Exhibition,
M. C. U. Bank Buildings,
Mylapore, Madras,

గ్రే ప్రభువు:

ప్రజాపరిపాలనము

శ్రీమంత్రి

బ్రిటింగ్ల హామీనందు గ్రే ప్రభువుగా రిటీవల గా విచిన ప్రసంగము, ప్రజాపరిపాలనమును సమర్థింప దొడంగెను. ప్రజాపరిపాలనమునం దెన్ని లోపము లున్నను, మిగిలిన పరిపాలన పద్ధతుల కన్నను నిది శ్రేష్టమయినది. ఏలన, పశుబలముపై గాక ప్రజల సమ్మతిపై పరిపాలనము విశేషముగ నాధారపడియుండును. పరిపాలనా స్థైర్యమునకును, దేశాభివృద్ధికిని గూడ ఇయ్యది దోహదమొనగును. ఈ శతాబ్దమున ప్రజాపరిపాలనమును సమర్థించుట కవసర మేమి గలిగెనని యడుగవచ్చును. యూరపునందే ప్రజాపరిపాలన పద్ధతి గూర్చి శంకలు పొడముచున్నవి. ఇటలీలో నేమి, స్పెయిను నందేమి, ప్రజాపరిపాలనపు స్థానమును సంపూర్ణ నిరంకుశత్వ మాక్రమించినది. ఇట్టి విధానము ఇతర దేశములలోనికి గూడ బ్రాకవచ్చును. అందుచే ప్రజాపరిపాలనపు లాభములను గ్రే ప్రభువు బోలు వారు చాటవలసివచ్చుచున్నది. ఇప్పటికయినను ప్రజాపరిపాలనము ఇంగ్లండులో పూర్తిగ వ్యాపించినది జెప్ప వీలులేదు. అన్ని తరగతులవారికిని పరిపాలనములో సమానమగు ప్రవేశము గలుగలేదు. కార్మికుల ప్రాతినిధ్యము, తగ్గుతీని వృద్ధిగాంచలేదు. ఇంకను మధ్యపు తరగతులవారే పరిపాలనమును నిర్వహించుచున్నారు. ప్రజలును ప్రభుత్వమును ఏకమనుభావ మింకను జెరుగలేదు. పార్లమెంటు సభ పైతరగతులవారి యభిప్రాయములనే న్యక్తపరచుచున్నది. అందుచే ప్రజాపరిపాలనపు బారియందు ఇంగ్లండు మున్నగు దేశములు చాల దూరము బ్రయాణము చేయవలసియున్నవి. కాని, నేడు గాకున్న రేపయినను ప్రజాపరిపాలనము త్వరితముగ ముందుకు సాగకపోదు.

ప్రజాపరిపాలనమునందు గొప్పవార లుద్భవింపరను నాక్షేపణ కలదు. ధీమంతులును, ప్రతిభావంతులును బైకివచ్చుట కవకాశములేదని జెప్పచున్నారు. ప్రజలు అజ్ఞానులై యున్న సమయమున, ధీమంతుల ప్రతిభ గొప్పగ గడుపింపవచ్చును. కాని, న్యక్తులొకరిరువురు ప్రజావంతులై యితరులను గొట్టెలవలె నడుపుటకన్నను, జనసామాన్యమునందు వివేకము జ్యోతిసుచుటయే మేలని జెప్పవచ్చును. అప్పుడు ప్రజలు తమస్వత్వములను గ్రహించి స్వపరిపాలనమునకు తోడ్పడగలరు. నిరంకుశాధికారము రూపు సూయును. నిరంకుశాధికారు లెంతటి మేధావులయినను, ప్రజాపరిపాలనము బోలి పాలింపజాలరు.

పార్లమెంటు సభయందేగాక కార్మిక సంఘముల లోగూడ దూరదృష్టియు, బాధ్యతయు ప్రబలముగావలయునని, గ్రే ప్రభువుగారు కోరుచున్నారు. ప్రజా పరిపాలనమువలన గలిగిన ఫలములు, శాశ్వతముగ నిలిచియుండును. ఏలన, అయ్యవి జాతీయానుభవములను తేటపరచు చుండును. ప్రతిభావంతులొక్కరు జరిపెడికృషి తాత్కాలిక ఫలముల నొసగినను, శాశ్వతాభివృద్ధికి దోహద మొనగజాలదు. ప్రజాపరిపాలనము, జాతీయశీలమును పెంపొందించును. నిరంకుశ పరిపాలనముటుగాక, వ్యక్తుల ప్రతిభాతీయమునకు మాత్రము తోడ్పడును. ఇంగ్లండుకు ప్రజాపరిపాలనమువలన గలిగిన లాభములలో ముఖ్యమయినవి వాక్స్వాతంత్ర్యము, పత్రికాస్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములని, గ్రే ప్రభువు గారు వివరించుచున్నారు.

ఎట్టివారిపై నేర మారోపింప బడినను వారిని న్యాయస్థానములలో విచారణజేయక తీరదు. ఇంతియ గాక పోదర ప్రజలు జ్యూరులుగ నుండి, నిర్ణయము గా వింపవలయును. నిరంకుశముగ నెవరినయినను నిర్బంధింపవీలులేదు. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య రక్షణ కిట్టి ఏర్పాటు ముఖ్యవశ్యకము. జన్మస్వాతంత్ర్యముల కేమాత్రమయిన భంగము కలిగినపుడు, పార్లమెంటు సభ ద్వారా ప్రతిక్రియ జరుగ గలదు. పార్లమెంటు సభ ప్రజాప్రతినిధులపై నాధారపడి యుండుటచే సామాన్యముగ నెట్టియక్రమము జరుగజాలదు. ప్రజాపరిపాలనము లా అర్థులను కాపాడును. ప్రజల యనుమతిపై నాధారపడి లా ఆర్డరులే సుస్థిరముగ నుండగలవు. నిరంకుశత్వపై నాధారపడి లా ఆర్డరులు అశాంతికిని, అక్రమములకును తావిచ్చి, త్వరిత విచ్చిన్నమగుట సహజము. ప్రజాంగీకారము పై నాధారపడి చట్టములను ప్రజలు సంతసముతో ననుసరింతురు. లా ఆర్డరుల విలువ నిరంకుశ రాజ్యములలో ప్రజలకు తిన్నగ గోచరింప జాలదు. ప్రజాపరిపాలనము వలన, వివిధపక్షముల మధ్య సమాధానభావము జెరుగును. దేశాభివృద్ధియే ముఖ్యమని వీరెల్ల రెండరు. మరియొకసత్యమును గూడ గ్రే ప్రభువుగారు సూచించిరి. విద్యయే ప్రజాపరిపాలనమునకు మూలాధారమని, గ్రే ప్రభువు నమ్ముటలేదు.

విద్యవలన కొంత ప్రయోజన మున్నను శీలము జెరుగనిది విద్యవలన విశేష లాభముండదు. విద్యవలన భేదములన్నియు దొలగునను విషయమును గ్రే ప్రభువుగారు విశ్వసింప కున్నారు. కొన్ని సమయములలో విద్య భేదములను దొలగించుటకు మారుగ, వానిని స్థిరపరచు చున్నది. వానిని బలపరచు చున్నది. గ్రే ప్రభువు గారు సూచించిన ప్రజాపరిపాలన సూత్రములు ఇంగ్లండుకును పాశ్చాత్య దేశములకును మాత్రమే వర్తించునని, తలంప వీలు లేదు. స్వపరిపాలనాభిలాష మానవకోటి నంతను ప్రేరేపించు చున్నది. పత్రికా స్వాతంత్ర్యము, వాక్స్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములను రక్షించుట, ఇంగ్లండులో నవసరమగుచో, హిందూదేశమునందును అవసరమే యగును. జన్మ స్వాతంత్ర్య రక్షణకు ప్రజాపరిపాలనము, ఇంగ్లండులో తోడ్పడుచో, హిందూదేశమునందును అయ్యది తోడ్పడకమానదు. హిందూదేశమునందు విద్య వ్యాపింపలేదుగాన, ప్రజాపరిపాలనము అసం

భవమని జెప్పచో, అంగ కును గ్రే ప్రభువుగా వాదమే సమాధాన మిచ్చుచున్నది. విద్య కన్ననే శీలము ముఖ్యమని ఎందుచో, భారతీయులు సహజముగ సామ్యహృదయులనియు, పాపభీతి గలవారయి, భగ్నబుద్ధిగలవారనియు, పేరొందుటచే, వారతప్పక స్వపరిపాలనాభిలాష లే యగుదురు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగములలో సమాన స్వేచ్ఛయు, సమానమగు హోదాయు గలవని, గ్రే ప్రభువుగారు సూచించిరి. కాని, ఒక్క మినహాయింపు మాత్రము గలదు. అది ఏదన, హిందూదేశమే. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు హిందూదేశము తప్ప ఇతరభాగములన్నియు స్వేచ్ఛ సనుభవించుచున్నవని జెప్పవచ్చును. మిగిలిన భాగముల కన్నిటికిని వర్తించేడి ప్రజాపరిపాలన సూత్రములు హిందూదేశమునకు వర్తింపజాలవని గ్రే ప్రభువుగా రయినను, జెప్పజాలరు. హిందూదేశ మొక్కటియే నిరంకుశపరిపాలనము క్రిందట నుండుటచే, మిగిలినభాగముల స్వేచ్ఛగూడ సంపూర్ణవికాసము గాంచకున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యప్రతిష్ఠను విస్తరింపజేయకున్నది. ఇంగ్లండుకు మాత్రము స్వపరిపాలన మవసరమని చెలుపుచు, హిందూదేశము విషయమున కొరమాలిన యభ్యంతరములను బ్రిటీషు ప్రముఖు లెంతకాలము సూచించుచుందురో, వారి ప్రసంగముల కేమాత్రము విలువయుండదు. వారు నిరూపించెడి సూత్రములు బూటకములగును. ఇంగ్లండుపట్ల భారతీయుల విశ్వాసము గానురాను తగ్గిపోవుటకు, ఆంగ్ల ప్రముఖులు రెండునాల్గులతో ముచ్చటించు చుండుటయే ముఖ్యకారణ మగుచున్నది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభవారు, గావించిన తీర్మానములు ఎప్పటివలె విశేషోత్సాహము జూపుచున్నవి. రాయల్ కమిషనును బహిష్కరింప వలెననియు కాంగ్రెసు క్రీడును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము క్రిందకు మార్చవలెననియు, నీలు సత్యాగ్రహమునకు ప్రోత్సాహ మొనర్చవలె ననియు, శాసనసభలలోని స్థానములను ఖాళీగనుంచ వలయుననియు, మున్నగు తీర్మానములు ఆంధ్రుల సహజోత్సాహమునకు నిదర్శనములు. ఇట్టి తీర్మానములకు దగిన కార్యదీక్ష గూడ ప్రబలినగాని ప్రయోజన ముండదు. స్వరాజ్య ఫలము నెవరయినను చేతికొచ్చుటకల్ల స్వతంత్ర మూలమునే యియ్యది చేకూరగలదు. బ్రిటీషు పక్షములలో నేదియయినను, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము ననుగ్రహ పూర్వముగ ప్రసాదించునను నమ్మకము రానురాను యడుగంటుచున్నది. మితవాదులకు సయితము ఇట్టి నమ్మకము దొలగుచున్నది. వారు సయితము అసహాయమును బోధించుట జూడ, భావి కర్తవ్య మేమియో నిర్ణయించుట సులభసాధ్యము. ఈ సమయమున కాంసు మహాసభ, ప్రజలకు మార్గము జూపవలయును. కాంగ్రెసు సంచలన మిటీవల చాలవరకు మండ్రిగించెను. అంతఃకలహము లందుచే జెరుగసాగెను. కాంగ్రెసు సంఘములను పునరుద్ధింపజేసి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చురుకుగ కొనసాగునటుల జేసినగాని, సభలవలన ప్రయోజనముండదు. అనంతపురమున జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ కార్యోత్సాహమును పురికొల్పుటకు తోడ్పడుగాక!

రాజీనామా తాదాశు

మధ్యరాష్ట్ర మంత్రులు రాజీనామా విచ్చిన కారణము, సహాయముగ నున్నదని, ప్రజలు కరికింప గలరు. యూరపియనుసివిలు సర్జనులను బ్రాన్సుకు జేయువిషయమున, గవర్నరు గారికిని మంత్రి రాఘవేంద్రరావుగారికిని మధ్య భేదము గలిగెనట. బ్రాన్సుకు విషయమై మంత్రికొన్ని సూచనల గావించెను. కాని వైద్యశాఖాధికారి యాసూచనల నంగీకరింపక బోయెను. ఈవిషయము గవర్నరుగారివద్దకు ఫలిష్కారమునకుపోగ, వారు మంత్రిగారి సూచనలను నిరాకరించిరి. ఇట్టిస్థితి బ్రాన్సుపక్షాభిలలో తరుచుగ సంభవించుచునే యుండును. కాని, మంత్రులెటులో పరిష్కరింపబోవుచుండును. రాఘవేంద్రరావుగారు మాత్రము తమకుగలిగిన అవమానమును భరింప నంగీకరింపలేదు. అందుచే రాజీనామాసియవలసివచ్చెను. రెండవమంత్రియగు దేశముఖుగారు గూడ రాఘవేంద్రరావుగారితో నేకీభవించి రాజీనామానిచ్చిరి. తమకింద బనిచేసెడి యుద్యోగులను నడుపుటకు మంత్రులకు అధికారము లేనిదో, వారు తమశాఖల నెటుల పరిపాలింప గలరు? సర్వీసు యుద్యోగులు గవర్నరుగారి యండతో, మంత్రులను ధిక్కరింపగలుగు సంతకాలము, మంత్రులపరిపాలనము నామమాత్రమే యగును. రిజర్వ్ డివిజన్ల నయినను, బ్రాన్సుపక్ష శాఖలనయినను సర్వీసు యుద్యోగులను ఉక్కుచట్టమే పరిపాలించుచున్నటుల తేలును. మంత్రుల నిస్సహాయస్థితిని గ్రహించుట కీనిదర్శనము చాలదా?

హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ

అఖిలభారతీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి సఖ్యతీర్మానముననుసరించి, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు దేశప్రముఖులను కొందరను ప్రచారకసంఘముగ నియమించుట భావ్యముగనున్నది. ప్రచారకసంఘమువారు దేశమందంతటను ప్రబోధము గలిగించుటకు విశేష కృషి జరుపుట యవసరము. లేనియెడల, విభేదములు విస్తరించి ఎడబాటు యింకను బలపడక మానదు. శ్రద్ధానందుని హంతుకులగు అబ్దుల్ రషీదుగారి ఉరి జరిగిన పిమ్మట, మహమ్మదీయులు కొందరు ద్రుడేక పూరితులై హిందువు నొకరిని చంపుటయు, ముష్టిదిమిందిని గాయపరచుటయు, మిగుల అవమానకరము. సంతతప్రబోధమువలనగాని యిట్టి దుస్థితి దొలగజాలదు. గాంధీమహాత్ముడీ విషయమై ప్రతికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, దేశమునందు ప్రస్తుత సమయమున ఆంతరంగికపు పోరాటములున్నను, త్వరలోనివి సమసిపోయి హిందూదేశపు నిజ హృదయము బయల్పడునని చెలిచెను. మహాత్ముని విశ్వాసమును సార్థకపరచుటకై, నాయకులెల్లరును విభేదములను తొలగించుటకు యావత్ కృషి వినియోగింపవలెను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదము లెవ్వయో కనుగొని, వానిని పరిష్కరించుటకు గూడ కృషి సలిపెదమని, శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలిపిరి. భారతీయుల స్వపరిపాలనార్హతను శంకించుచు, వారిగూర్చి విపరీతాభిప్రాయముల చెల్లుచున్న బ్రిటీషుప్రముఖులకు జెప్పదగిన ఘటనదమగు జవాబిదియే.

అస్తికా : తెల్ల రిటుడును

తూర్పుప్రకా, మధ్యప్రకాశాలో పర్వతనము నలిపి, విహంగులజేయుటకుగాను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి విచారణ సంఘము నేర్పరచిరి. ఈ భాగములలో భారతీయులు నలువురు నివసించుచున్నారు. వీరి హక్కులు క్లిష్టమునని, యిది వరకు ప్రకటించబడెను. అందుచే కమిషనునందు భారతీయులను నియమింపవలెనని, ఆందోళన జరుగుచున్నది. కాని, వీరి ఆందోళనము నిష్ఫలమయినట్లు, నేటి వార్తలు చెల్లుచున్నవి, కమిషనునందు నియమింపబడిన సభ్యులందరును తెల్లవారే. గౌ. పిల్లను యంగుగారు అధ్యక్షులు. సభ్యులలో నెల్లరును తెల్లవారి హక్కులను విస్తరింపజేయువారే. వీరందరును కన్పెట్టేవులే. లేబరు పక్షమువారి నొక్కరినయినను జేర్చవలెనని, కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగా రాక్షేపింపవలసివచ్చెను. ఇట్టి కమిషను వలన, భారతీయుల హక్కులు భగ్నమగుట సహజము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విన్నపముగూడ విఫలమయ్యెను. విదేశములలోని భారతీయుల హక్కులను సంరక్షించువారేమను గనుపించరు. స్వరాజ్యము లభించినగాని, భారతీయులు ఇంటగాని, మెలుపలగాని స్వాతంత్ర్యము ననుభవించ గలరని దోషదు.

మరియోక సరిహద్దురాష్ట్రము

అస్సాం ప్రాంతములందు మరియొక సరిహద్దురాష్ట్రమును నిర్మించి పిల్లంగును దీనికి ప్రధాన పట్టణముగ జేయుట కాలోచనలు జరుగుచున్నవని ఫార్వర్డ్ పత్రికా విలేఖకుడు చెల్లుచున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని అస్సాం ప్రభుత్వమువారికిని మధ్య నీ విషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెనట. ఇందుకు ఫలముగ, సైన్యాధిపతి అస్సాం సరిహద్దులను పరీక్షించెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు యిట్టి మిలిటరీ రాష్ట్రమును కోరుచున్నారనియు, యుద్ధమంత్రి వచ్చుట కిదిగూడ నొక కారణమనియు, తెలియుచున్నది. సరిహద్దురాష్ట్రముల నేర్పరచుట, మిలిటరీ యక్కులకు ముఖ్యమేమో తెలియదుగాని, ప్రజల సౌఖ్యమున కేమాత్ర ముపకరింపదు. ఇట్టి ముఖ్యవిషయముల గూర్చి ప్రజలతో యోచించకుండుట సంభావ్యముగానేరదు.

గ్రామపు కోర్టులు

1926 సంవత్సరపు గ్రామపుకోర్టుల రిపోర్టుజూచిన, పంచాయతి న్యాయస్థానములను ప్రజలెక్కుడుగ నభిమానించుచున్నారనియు, గ్రామముననుకొర్టులవల్ల అభిమానము తగ్గుచున్నదనియు, గనుపించుచును. దాదాపుగ నన్ని మండలముల కలెక్టరులును పంచాయతులగూర్చి సదభిప్రాయముల నొసగి, వీని కింకను ప్రోత్సాహ మొనగవలయునని కోరిరి. గుంటూరు కలెక్టరుగా రొక్కరుమాత్రము పంచాయతుల విషయమై ప్రతికూలాభిప్రాయ మొనగిరి. పంచాయతికోర్టులు తృప్తికరముగ బనిచేయుచున్నవని తహసిల్దారులు పంపినరిపోర్టులను వీరు చులకన జేసిరి. పంచాయతుల వలన ఇంకను ఎక్కుడు లాభముగలుగవలెనని, వీనిని రివిన్యూఅధికారుల వశమునుండి తొలగించి న్యాయశాఖకిందికి దీసికొని వచ్చుట యవసరము.

ప్రస్తుత సందర్భమున

ప్రస్తుత సందర్భమున మునున, ప్రైముస్ ఆఫ్ ఇంజనీరు సత్తిక లేలపోని కలవరము బట్టింప ప్రయత్నించుట శోచనీయము. బాంబాయి గవర్నరుగారు ప్రయాణము నలుపుచున్న రుసులును పడద్రోయుటకు, బెంగాలు విప్లవకారులు ప్రయత్నించినయు, వీరు పోర్చుగీసు పరగణాలలో నుండి యిట్టినుమ్మత్వములకు పాల్పడుచున్నారనియు, ప్రైముస్ సత్తిక చెల్లుచున్నది. ఇది సమ్మదగిన కథగాదని, పోర్చుగీసు కాన్సులుగారు చెలిపిరి. ఇయ్యది ప్రైముస్ సత్తిక జేసినకల్పయని, ఇండియను డెయిలీమెయిలు వ్రాయుచున్నది. దేశమునందిపుడు సక్రమాంతోనమే జరుగుచున్నది. బాంబాయి రాజధానికి కళంకముచెచ్చి, రాజకీయాభివృద్ధిని స్థంభింప జేయుటకు, అంగ్లో హైందవ సత్తిక యగు ప్రైముస్ ప్రయత్నించుటచే, ఇట్టి దుష్ప్రయత్నములను బాంబాయి ప్రముఖులు నిరసించుట యవసరము.

గాంధీమహాత్ముడు : రాయల్ కమిషను

రాయల్ కమిషను విషయమై గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయ మేమని సిలోను ప్రైముస్ సత్తికా ప్రతినిధియగుగ, కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన విషయమున తానునడిచెదనని, మహాత్ముడు బలికెను. ఇంతటి తోనాగక, స్వంతయభిప్రాయ మేమని యడుగగ, కమిషనును బహిష్కరించుటయే బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు జెప్పదగిన జవాబని మహాత్ముడు బలికెను. ఇంగ్లండు నేని హమును హిందూ దేశము వాంఛించుచున్నది గాని, దాని యాజమాన్యమునుగాదని, మహాత్ముడు స్పష్టపరచెను. మహాత్ముని యభిప్రాయము, భారతీయులలో బహిష్కారవాంఛను దృఢపరచుటకు తప్పక తోడ్పడగలదు.

న్యాయస్థానవార్తలు

జస్టిసు వేలరుగారి మొదలు

బాకల్ రోవిలో ఆరువారు చె నాబజాదులోనున్న రూపు చెందు సాహుకారుకు దొంగకరస్సికోట్ల నిచ్చి మోసముచేసెనని నేరముమోపి జస్టిసు వేలరుగారియెదుట విచారింపబడెను. బాకలు రోవిలో యస్. యస్. యుటోపియా అను పడవలో ఉద్యోగము చేయుచున్నాడు.

నిన్న వాడితరపున 7 గురు సాక్షులును, ప్రతివాదితరపున ఒకడును విచారింపబడెను. వాడితరపునను ప్రతివాదితరపునను న్యాయవాదులు వాదించిరి. ఫలవోహనంతరము జూరీల ఉపయోగార్థము కేసుయొక్క సందర్భమును జడ్జిగారు చదివిరి. కరస్సికోట్లు దొంగనోట్లు ఆరునా కాదా? కోర్టులో దాఖలు చేయబడిననోట్లే ముద్దాయి వాడి కచ్చెనారేదా? ముద్దాయి నోట్లు దొంగనోట్లు తెలిసియు మంచివే అని ఇతరలొకచెప్పినా అనుమతులు ముఖ్యముగా సాలోచించవలసియున్నవి. సాక్షులెచ్చిన సాక్ష్యమును జూరీకి చదువబడెను.

తరువాత జూరీలు ముద్దాయి నిర్దోషి అని నుడిచిరి. నేడు జడ్జిగారు జూరీలతో కలిసి ముద్దాయిని వరల్ది పెట్టిరి. ఈకేసుతో ఈసంవత్సరము గల నెషన్యువోర్టు మూసివేయబడెను.

* * * * *
 సమ్మికద్రోహము రాజీపడుట
 టాకరు ఆండుసన్న (పదిరి) సి. కె. ఆండుసన్న
 న్యాయవాదుగారియెదుట
 సి. కె. ఆండుసన్న కంచెసియారు టాకరు ఆండు సన్న కంచెసియారై చెచ్చిన ఆధారముల సంబంధపుకేసు నిన్న విచారణకు వచ్చెను. ఉభయపక్షములవారును రాజీపడుట కోరెరి.

విదేశవార్తలు

రాయలు కమిషను

నర్ బాక్ సైన్ కారాని అన్యాయము నియమించుటయే బ్రిటిషువారి న్యాయబుద్ధికి తార్కాణము

టోరెన్సుల ఆరోపణలు

లండన్, నవంబరు 12:—నర్ బాక్ సైన్ కారాని రాయలు కమిషను అన్యాయముగ నియమించుటయే ఇండియా న్యాయమును కలుగజేయు తలంపు బ్రిటిషువారికి గలదనుటకు తార్కాణము. కాని భారతీయులు దాని విలువను గ్రహించలేకుండుట విచారకరము. భారత రాజకీయవైఖరి బోరి పక్షమువారిట్టి ఆరోపణలను గావించుచున్నాడు. భారత నాయకులు నర్ బాక్ సైన్ కారాని నియమననుకు తృప్తిపెంచుకున్న సందర్భాల్లోనే తలెత్తాయ అనబడుచున్నాడు. దీనికి కారణము సందర్భాల్లోనే సార్వభౌమ ప్రభుత్వమునకు తరహానుగాని ఇండియా ప్రభుత్వము క్రిందినవారు గారని సైన్ కారానియే ఇందులకు కారణము.

కార్మిక పక్షమువారు

భారత నాయకుల తీర్మానములు

సరిగా తెలియకపోవుట

రాయలు కమిషనుగూర్చి భారత నాయకుల యభిప్రాయములు ఇదమిక్షమున తెలియకపోవుటచే కార్మిక నాయకులు కలవరపడుచున్నారు. వివిధములను యభిప్రాయములు వారికి దెలియుచున్నవి. ఇండియా కార్యాలయపు ప్రతినిధులు ఇటు నటుదిరుగుచు కార్మిక నాయకులతోను రాజకీయ నిబరలు పక్షమువారితోను భారత ఆందోళనము బుద్ధుర పాయమును చున్నారు. ముఖ్యమంత్రి మొదలపడుచున్నాడు. ప్రభుత్వమునందే విశ్వాసము నుంచి ప్రభుత్వనిధానము అటులు జరుగుటకు ఆవకాశమిచ్చి జేయవలెనని రాయలు కమిషను పనిని ప్రారంభించునరకు పరిస్థితులను చూచుచే నామంది బాధ్యతల భారతీయులు ఎందరో రాయలు కమిషనుతో సహకారము సల్పుటను వీరే జూడగలరనుచున్నారు. ఈలోపున ఇక్కడనున్న భారతీయులు లిబరలు కార్మిక పక్షములో ఉదారభావము గలవారిని కలిపికొని వారందరను తమ ఆంతర్యామి వేసిన ప్రతిపక్ష విరూపముగా ప్రకటించుచున్నారని నిందించుచున్నారు. భారతీయుల కోపము తీవ్రభంగకరము కాదనియు తీవ్రముగ హృదయాంతరాళమున పాటుకొన్న క్రోధమునియు యువరాజు ఆగమనమును బహిష్కరించినటులే రాయలు కమిషనునుగూడ జయప్రదముగ బహిష్కరించెద రనుచున్నారు.

భారతీయులు ఏమి కావలెననునది కార్మిక నాయకులకు సరిగా తెలియలేదనుట నిజము సంగతులు జేరుటలేదనుచున్నారు. అసలు వివరములు పూర్తిగా తెలియని జేకార్మికులు ఏదో ఒకమార్గమును ద్రోశించి వారిని నిందించి ప్రయోజనములేదు. భారత నాయకులు అందరను బహిష్కరణమువలన నిశ్చయించిరిని ఖాయపడినచో భారత నాయకులందరను కలిపి తమ యభిప్రాయమును దెలిపి అధికారహాపముగ భారతాభిప్రాయమును కార్మిక పక్షమువారికి దెలిపిన కార్మిక పక్షముతరపున రాయలు కమిషనునుండి కార్మిక సభ్యులను తేలికమున తీర్మానించవలెనని పార్లమెంటు కార్మిక పక్ష కార్యనిర్వాహక పక్షమువారిని గోరెదనని కార్మిక పక్ష నాయకుడు చెబుచున్నాడు. కార్మిక సభ్యులను రాయలు కమిషను నుండి మరలించి స్వతంత్రముగ భారత సమస్యను పరిష్కరించుటకు సాధనముల వెదకవలె ననిరి.

భారత సమస్య నాయకులందరను కలిపి తమలో ప్రతినిధులను ఒకకమిషనుగ నియమించి కార్మిక పక్షము ప్రతినిధులను, లిబరలుపక్షములో ముందడుగుజేయువారుగూడ సహకారము సల్పుచో వారినిగూడజేర్చి కోర్టుకినా మేము సాధిగలము. ఈ భారత సభ్యులు స్వతంత్రముగ విచారణసల్పవచ్చు సామ్యము తీసికొని, విషయముల నన్నిటిని గ్రహించవచ్చును. సుకేమారు పార్లమెంటును, డిల్లీ సభను తమ నివేదికను నర్పించ

వచ్చును. అధికారహాపమును వారి నివేదికను చాల్చుకున్నను స్వతంత్రముగ చేయు నూనలకు అధికారముగా నుండును. వాటి ననుసరించి ఎవరైనను ఒకవిధానమును తయారుజేయవచ్చును. నియోజకవర్గాలు, నియోజకాధికారము మున్నగు విషయములో వీరు అన్ని పక్షములను అంగీకారమున తీర్మానమును గావించవలెను. భారత కార్మిక పక్షమునకు సత్వేది నియోజకాధికారము నీయవలెను. ఈ విషయము వెనరును శ్రేష్ఠ ఆలోచించలేదు. కాలచక్రము గిట్టున తిరిగిపోవుచున్నది. భారతీయులేమైన చేయవలెనుకొన్న కమిషనుగూర్చి అన్ని పక్షములకు సమ్మతమునటుల తీర్మానించునవలెను. ఇప్పుడు నూచించిన ఏ మాత్రముల కంటే మంచివాటిని చెబుట, వాటికి కావలసిన కమిషను కోర్టాలను చెబుట, వారికి గలవు కోర్టాలను చెల్లించినచో వారేమి చేయవలెనుకొన్నది ఏదనియు భారతీయులు తమకో సహకారము సల్పవలెనుకొన్నది చెబువలెననుచున్నాడు.

ఇంగ్లండులో నన్ను భారతీయులు రాయలు కమిషను మా కక్కరలేదు. బహిష్కరించెద రనుని చెబుటకు కేర్యాలులను జేయుచున్నాడు. ఇటీవల కలిగొల్పబడిన భారత పక్షము సభ్యులవారు ఏర్పాటు జేయుచున్నాడు. రాయలు కమిషను గూర్చి భారత నాయకులు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయుట దేశీ ఆవధిలో చరణమెదలని దెలియజేయవలెనని భారత నాయకులను ఆహ్వానించుచున్నాడు. ఈ సలహానుసరించి భారత నాయకులందరేయు యభిప్రాయములను ఇంగ్లండులోయున్న ఈసంఘమున కందజేయుటకు తంతి వార్తల ఖర్చునాత్రము ఇచ్చిన బంపెన మని బొంబాయి ప్రెస్ మేన్ వారు చెబుచున్నాడు.

భారతీయుల కనుకూలముగ రాయలు కమిషను నేర్పాటు జేయనిచో కార్మిక సభ్యులను మరలి రమ్మనెడము

రాంజేమగొనాల్లు ల్యాన్సుబరీగార్ల ప్రకటనము

భారతీయుల కనుకూలముగ రాయలు కమిషను నేర్పాటుజేయనిచో రాయలు కమిషను సభ్యులగ నియమించబడిన వారిని పోకుండు మరలించెదమని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభునితో రాంజేమగొనాల్లు ల్యాన్సుబరీగార్ల జెప్పరని యాధికారి చెబుచున్నది.

ఇండియా కార్యాలయము-కార్మిక పక్ష రాయ భారములు

కార్మిక పక్షముతో ఇండియా కార్యాలయమువారు ఆతురతగ రాయ భారములను సల్పుచున్నారు. జగజగోదేది ఏమన, బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు పైకి ఒప్పుకొననట్లు ప్రకటించి తుదకు భారత శాసనసభ్యుల నొక కమిషనుగ నేర్పరుచుటకు అంగీకరించెద రనుచున్నాడు. కాని వీరు రాయలు కమిషనులో రెఖగారు. కావలసిన కాగితములను జూడవచ్చును. సాక్షుల సాక్ష్యమును దీసికొనవచ్చును. కాని దానియ-మేమో ఎడమ దివిని ఆపేసేందువారు చెబుచులేదు. ఈ కమిషను అసలు రాయలు కమిషనులో నిజే అన్నచో దానికి సార్వభౌమ ప్రభుత్వమే ప్రకటించుట కధికారముగలదు. అప్పుడు వ్యత్యాసమే యుండును. రాయలు కమిషనుక్రిందే లేఖ నిజముగ ఆనగా 7 గురు బ్రిటిషుసభ్యులు 7 గురు భారతీయులు కమిషనులో యంద రన్నమాట కాని అదే యుద్దేశ్యముని స్పష్టముగ ఎవరును చెబువలేదు.

ఈ ప్రకారము సాధ్యమైనంతవర కిట్లు జేయుటకు వీలును—రాయలు కమిషనుతో వీరికి భిన్నాభిప్రాయము గలుగుచో అప్పుడు వారు తమ నివేదికను దిల్లీ సభవారి కప్పించెదరు. నివేదికమును తయారుచేయునపుడు భారత నాయకుల ఆలోచించి తయారుచేయవలె ననునానికే రౌండుటేబిలు సభయను ఆకర్షించుచేరు. జెట్టుచున్నాడు. దీనికార మేమన ప్రతినిధులందరకు సుష్టిగ ఒకే మాండేలు ననుసరించి సమాజేమే ఒకదంబిక జేసికొనవలెను. రాయలు కమిషను వారికిని ఈ సెట్ట కమిటీకిని సంభాషణయే యుండును. ఈ నిర్దిష్టమునంతను సెనగొనుటకు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు దైర్ఘ్యముగ ప్రవర్తింబుకు ప్రయత్నించుచున్నాడట. రాయలు కమిషను ఇండియా చేరినవిమ్మ క సన సభ్యులతో గూడ సంఘమెట్లు

సహకారము చేయునది నిర్ణయించునని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు చెబుచున్నాడు. వివేకమున్నచో, మొదట బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు ఇంటిముఖ ప్రతిపక్షము భారతీయులు దిగబడునటుల జేయుటకు లొంగనటుల ప్రవర్తించి తరువాత లొంగవచ్చును. భారతదేశ విషయములనుగూర్చి శ్రద్ధవహించుచున్న బ్రిటిషు ప్రజలకు, నాయకులకు నిజమును సంగతులను భారతీయులు చెబువకుండుట విచారకర ముచున్నాడు. అప్పుడైనను, కాలయాపనము లేకుండ సరిగా ఒకచారిన బట్టి బోవుటకు నమ్మదగిన భారత ప్రతినిధిని బ్రిటిషు నాయకులదగ్గరకు బంపిన లాభముగ నందునని హెచ్చరించుచున్నాడు. లండనులోయున్న భారతీయులు జవహర్లాల్ నెహరుగారిని భారత ప్రతినిధిగా లండనుకు బంపిన ఇంటివరకు జరిగిన హామీ. తొలగించగలదనుచున్నాడు.

రంగయ్యగారు తన రాజీవిధానమునకు ప్రాపకులను సంపాదించుటకు తీవ్రముగ ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఎన్నడు కని విని ఎఱుగని సంపూర్ణ సహాయకారకమును భారతీయులు ఆపలంబించెనని మార్క్సిస్టు పత్రికలో వ్రాయబడి యున్నాడు. భారతీయులు ఆశ్చర్యకరమైన ఆధారపడి ప్రత్యక్ష చర్యను దీసికొనటకు కన్నులు తెరచి మార్గమును జూచినందులకు భారతీయుల బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు వేరయు కృతజ్ఞులుగ నుండునని గొప్పపదలో రంగయ్యగారు చెప్పిరి.

విభువోయున్న బ్రిటిషు లేజరును చూసి తెరులడినది. ఖాళి పెట్రోలు డబ్బాలు మిగిలినవి. పోలీసువారు ఎట్లు ఆంటుకున్న దీపరిశోధనకు ప్రారంభించిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా కమిషను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్ నవంబరు 15:—కామస్సుసభలో తూర్పు ఆఫ్రికా కమిషను సభ్యుల పేర్లును ప్రకటించెను. అందులో ఇండియా కార్యాలయపు సభ్యులను నూడూ ప్రభుత్వమునకు పూర్వము ముద్రిక నున్న వ్యక్తిని నియమించి రనిరి. అసలు కమిషను అంతయు డబ్బుకు సంబంధించినది గాబట్టి సర్ హిల్లను ఎండుగారు ఆధికారినితమలో సమర్థులు గాన వారిని నియమించితి మనిరి.

ప్రతిపక్షుల నేల నియమించలేదని వెజ్లిక్ డ్ గారకుగ ఆ రాజకీయసంఘము గావండుటయే కారణమిరి. ప్రత్యేక నిర్ణయంతో గూడిన సంఘ మిరి. అంతకుంటే ఎక్కడనుండిని నియమించ వీలులేదనిరి. కొంతసేపాని ఈ కమిషనువారు తూర్పు ఆఫ్రికా సెట్టర్ల (వాస్తవ్యులు) కాననన భాప్రాతినిధ్యముతో జోక్యము కలుగజేసికొనరా యని వెజ్లిక్ డ్ గారకుగ, అది మరేయొక స్వల్పవిషయ మిరి. వీరు సెడరేషను విధానమును తయారుచేయుచో సార్వభౌమ ప్రభుత్వము, తదితరులు, సంబంధము గలవారందరను ఆలోచించినగాని అంత్యపరిష్కారము గాజాలదు. అసలు విషయమై ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారేమియు నిర్ణయించుకొనలేదు.

రాయలు కమిషను ఖర్చు

ఎవరు భరించెదరు?

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 15:—రాయలు కమిషను ఖర్చును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భరించెదరా నొక ఆంగ్ల జేత ప్రభుత్వము భరించునా యని వెజ్లిక్ డ్ గారకుగ, కామస్సు సభలో తా నీవిషయమై ప్రశ్నించుచుండుటచే బయటియ నిరూపించెను, వింటర్లను ప్రభువు.

వాహబీ తెగల దుండగములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

బగ్దాదు, నవంబరు 15:—మధ్య ఆరేబియాలో నన్ను వాహబీ తెగవారు దుష్కరదడుకు పేరుగాంచిన ఆక్రమణ అను వానినాయకత్వమున సనీయాజులలో పోలీసు నేవనును ముట్టడించిరి, ఇరాకు సరిహద్దులో, అయిదుగురుపోలీసువారిని జంపిరి. 12 గురు కార్మికులను హతమార్చిరి. దీని కు తరవాదులగు తెగలను సైన్యము విమానముమీదేగి శిక్షించెను.

డాక్టరు అన్నారీగారి రౌండుటేబిలు సభ (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండను, నవంబరు 15:— భారతదేశభావి రాజ్యాంగవిధానమునుగూర్చి డాక్టరు అన్నారీగారు సూచించిన రౌండుటేబిలుసభవిషయమై విషయభిప్రాయమేమని బాన్సుకొగా రడుగ, పోయినమూడు సంవత్సరములబట్టి జిల్లినభలో జేయుచున్న సూచనలేగాని క్రొత్తవిషయ మంతగా లేదనియు ఆవిధానము, ఇండియాప్రభుత్వము ఆర్టు భిన్నముగ నున్నవని బర్మెన్ హెడ్డుప్రభుని యభిప్రాయ మనియు వింటున్నప్రభువు తెలియజేసెను. రాయలుకమిషను గూర్చి చర్చించునపు డీవిషయమై ప్రస్తావించెద సనెరి.

మేయోకన్యగ్రామిక మదర్ ఇంకీమా గ్రంథమునకు ఇండియాప్రభుత్వముగాని ఇండియాకాన్యాలమువారు గాని సహాయ మేదియు జేయలేదని వింటున్న ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ప్రజలెవరికినను ఇన్వెన్సివసంగతులనే ప్రభుత్వము వారు తమ స్వాధీనములోనున్న విషయములను తెలియజేసి కనెరి.

యెన్నై లెజిస్లేట్వూలోనున్న 80 మంది భారతీయుల అమెరికను పౌరసత్వమును రద్దుజేరిన తెలియచున్నదనియు అవిషయమై ఇండియాప్రభుత్వము, సార్వభౌమునిప్రభుత్వము ఆలోచించుచున్నారనెయు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

చీనాకు వైద్యసహాయక సంఘము

బోనీయకుండుటకు కారణములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

చినాలో అంతకలహములలో బడిపోత ఏపక్షముతోనైనను పనిచేయుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించిన అదినిష్పాతిక భానమునకు విరుద్ధముననియు చినాలోయున్న బ్రిటిషు ప్రజలను లేచిరమ్మని చెప్పబడెను వైద్యసహాయక సంఘమును బంపుటకు వీలులేకుండెనని కామన్వెస్థలో వింటున్నవారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

నర్ దారు దివాను సింగుగారి అరెస్టు

డిసెంబరు 27 తేదీ జూలైలో జరిగిన విషయము విచారణ సత్వదనుని వింటున్న ప్రభువు ల్యాండ్స్ బిగారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

పిట్టు ద్రాగు శాలిని సమహర్షియందు చెలువుప్రేరి 20 మంది హతలైరి. 500 కుతగాత్రు లైరి.

మాగు ప్రాంతములోయున్న జోబాల్ నాయకుడును మేమదారు అనువాడు కర్నూలు లీచివాసును బంపిన 7 సంవత్సరములకు పట్టుపడెను.

రాయలు కమీషను

గాంధీ మహాత్ముని అభిప్రాయము

ఈవిషయమున కాంగ్రెసు మహాసభవారి నిర్ణయమునే నామోదించెదను. నేను ప్రత్యేకముగా నెట్టి అభిప్రాయమును తెలుపనోలను. నాచేటుల నిర్ణయించినను నే నంగీకరించెదను. అది నాకు సమ్యక్తము కాతపోయినను ప్రతిఘటించెదను.

తీవ్రముగాను మోసములేకుండెను సగౌరవముగను భారతీయులందఱును బహిష్కరించినచో తగినసమాధాన మిచ్చిన నా రగుదురు. బ్రిటిషువారిలో సంబంధమునదలిపోవలెనని నేను కోగను. నాకు సహనప్రతిష్ఠతో మిత్రముగా నుండినచో భారతదేశమునందును ఆఫ్రికాదేశమునందును గూడ అన్నియు సర్దులును పరిష్కారము కాగలవు. ఇప్పుడు భారతదేశమున మిత్రకల గములు కలవుగాని కనవకు భారతదేశ మైకమత్వమును బడయగలుగును. అసహాయోద్యమము వ్యక్తులను వ్యక్తిపరిపాలనమును డెడదేరించి ప్రారంభించబడినదిగాను. హానికరములను కేసును నెడదేరించెను ప్రారంభించబడినది. రాయలు కమీషనును బహిష్కరణమునుపూర్చి నేను నా అభిప్రాయమును సూచించితి నే గాని కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకే బద్ధుడనయ్యెదను." అని మహాత్ముడు సిహోను ప్రెస్సునిలేఖరి తెలిపెను. (ఆ. ప్రా.)

జబ్బుగల వారలకు, జ్వరము తగిలిన, పసిపిల్లలకు కూడ నిరపాయకరమైన ఖేది మందు.

తల్లీ! బిడ్డకు అజీర్తిగా నున్నప్పుడు 'కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్'ను

యీ యు ము "California Syrup of Figs"

పసిపిల్లలు (California syrup of Figs) కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ యొక్క రుచ్యమును బాగుగా ప్రేమించెదరు. జబ్బుగానున్నప్పుడు, అజీర్తిచేసినప్పుడు, జ్వరము తగిలినప్పుడు సహితము, సంతోషముగా నేమితురు. ఇతర ఖేదిమందులెవ్వియు, యింత సుఖసూత్రముగా జీర్ణకోశమును శుభ్రపరచజాలవు. జీర్ణకోశమునందు ఆకలిని పుట్టించి, లివర్ ను, ప్రేగులను వాటిపని సరిగా వర్తించునట్లు జేయును. మత్తుపదార్థము లెవ్వియు యిందుచేర్పబడవు. మీకెమిట్టును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్"

(California syrup of Figs)ను కాలెనని అడుగుము. పత్యపానవిషయములన్నియు వివరముగా నీసామీదనే వ్రాయబడియుండును. కెమిట్టు లందరివద్దను, అంగళ్లన్నటియందును దొఱకును. తల్లీ, మీరు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ (California syrup of Figs) నే కోరును. లేనియెడల యిమిటేషను నొక దానిని యిచ్చెదరు.

నెల్లూరు తుపాను

నెల్లూరు తుపాను రక్షకసంఘ బాయింటు కార్యదర్శిగా లైన ఏపట్టణిరామయ్యగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

నివేదిక

(1) తుపానువల్ల అవస్థపడుచున్న ప్రదేశములందు వాన అపరిమితముగ కురియుచున్నది. అందువల్ల మరల నింకొకతుపాను రావచ్చునని భయముకలుగుచున్నది.

(2) సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘమునకు చెందిన శ్రీ యుత వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు వి. రాఘవయ్యగారును ఇందుకూరుపేట, మైసూరు ఫిర్యాలుయందు తుపానువల్ల కలిగిన నష్టమును గూర్చి బాగుగ వాలోచించి తెలిసికొనుటకై అతి త్వరగా తిరిగి మొన్నజరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘమందు ఈ విధముగ నుడివీరి:—

కలరాపండిట్లు, భోజనము, గడ్డ, పడుకొనటమవక్కులు త్వరగాకాలెను. గ్రామముయందు ప్రజలు భారతముగ దానముచేసినను వీడకూలీలకు పనిలేక మలములు మాడిపోవుచున్నారు. గొడ్డు అపరిమితముగా చరిపోయినవి. పశువులకు మేత లేదు. గ్రామముండు ఆధికముగ కూపోయినవి. సామాన్యజనులకు భోజనసదువులు లేక చాల కష్టపడుచున్నారు. వియ్యపుకొట్లు ముక్కిముగా పెట్టింపలెను.

పల్లెటూళ్లను బాగుగ శుభ్రపరచవలెను. పీనుగు లచ్చట చ్చట పడియున్నవి. పంటకు విశేషనష్టము కలిగినది.

(3) మైసూరునందేర్పరపబడిన రక్షణ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈగ్రామండున్న 560 ఇండ్లలో 500 ఇండ్లుపూడైపోయినవి. 100 గొడ్డు, 800 నందల గొర్రెలు మొదలైన జంతువులు చరిపోయినవి. చెట్లకూలిపోయినవి ధాన్యనష్టము విశేషము. సాలెవాట్లు, పల్లెవాట్లు తమ పగ్గములను, నాలను పోగొట్టుకొని భోజనములేక యున్నారు. వీరలు అన్నమో రామచంద్రయని విలపించుచున్నారు.

(4) కానలి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు రామన్న పాలెము, కొత్తపత్తము, కబ్బడి పాలెము, చెన్నయ్య పాలెములను పల్లెనాండ్ర పల్లెలు తొట్టుకొనిపోయెను. ఇతర గ్రామములందు ఇండ్లు పడిపోయెను అని వ్రాసినారు.

(5) కొత్తూరు తాలూకామందు సరిలేయుచున్నయం. నరిసింహారావుగారు ఇట్లు తెలియజేయుచున్నారు.

ధనాధికారులచే నొసంగబడిన విరాళములను తుపాను వల్ల నష్టపడినవారికినిచ్చుటకు సరిపోలేదు. అన్ని గ్రామములలోను యిండ్లు కూలిపోయినవి. పంటలు నాశనమైనవి. వెయ్యియకరముల స్థలము నీటిచే నానరింపబడినది.

6. నూకేపల్లి ఫిర్యాలుయందు పంటలనాశమును కూలీలకు ఇండ్లు లేకపోయెను.

7. అసిస్టెంటు డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ వర్క్సుగానైనడా|| కె. టి. మాత్యూముగారు 11 తేదీ నిచ్చుటికి వచ్చి నెల్లూరును దీని ననుసరించియున్న చిన్న పల్లెలను చూచి పరీక్షించిరి—మునిసిపలు సభ్యులకు కలసికొని చెడిపోయినపదార్థములను మార్గటునకు రానియ్యకుండ చూడవలసినదనియు, గ్రామములందెవరకును నిలచియున్న మురికిని 800 వందలబండ్లనుపెట్టి అవశల పౌరవేయించవలసినదనియు నుడివీరి.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. సి. నెం. 45/27

పిటిషనరు:—(ముగదాతలు) 1. మన్నె కృష్ణయ్య

2. వెంకటేశ భూషయ్య.

కొంటరు పిటిషనరు:—(ముగదాతలు) కొల్లిపర లక్ష్మయ్య కుమారుడు ఆంజయ్య, కమ్మకులకుడు, సేద్యంబు, జీవనం, సాకిక పామర్రు, తెనాలితాలూకా.

లైన తెలుపబడిన కొంటరు పిటిషనరు 1920 సం॥ 5 ఆక్టోబరు 80 తేదీ ననుసరించి యీ కొల్లిపారివలన 12-11-27 తేదీ యిస్సాలెంటుగా సరపరచబడిన గానముగ దాతలందరు తమ తమ హక్కులను గుంటూరు జిల్లా ఆఫీసియల్ రిజిస్టరుగారియందు దృఢపరచుకొనవలసినదని యందు మూలముగా తెలియజేయబడినది.

బాపట్ల సబ్ కోర్టు, } వి. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్, 14-11-27. } ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేటు జడ్జి.

నోటీసు రేపల్లె డి. ము. కోర్టులో

వి. సి. 36/27

పిటిషనరు:—దివిదేవర వెంకటసుబ్బయ్య.

రెస్పాండెంట్లు:—దివిదేవర శివనాగలింగయ్య వనైరా.

పిటిషనుకు భార్య లేటు దివిదేవర సూరమ్మపేరట గుడివాడ డి. ము. కోర్టు ఫైల్ వి. ఎస్. నెం. 383/21 రు డిక్రీ జారీపి పిటిషనరు సమూలు చేసుకొనుటకుగాను సక్సెస్ ఫుల్ ఫీకెయినిమిత్తును యీ సెంటరు పిటిషను దాఖలుచేసినాడు. అందుకు ఆక్షేపమున్నవారు 15-12-27 తేదీన హాజరై కోర్టు వారిలో మనవిచేసుకొనవలెను.

రేపల్లె } వేదాంతం లక్ష్మీవల్లి, వి. ఎ. 10-11-27 } పిటిషనరుతరపు ప్రిడరు

కుటుంబము యూరపునకు బోవుటకు ప్యాస్పోర్టులను
నిచ్చు మనిగాని కంబాబాలోనికి రూహదదను ఆంక్షను
లింగవలననిగాని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వ కేసు
ఫైర్-క్ షాడ్ ప్రభుత్వ తలంపుగానేదని వింటర్వ్యూ ప్రభు
త్వములిడెను. ఇదివఱకుగాక తన రాక సలహారము వివ.య.మె
బంధనలను ఆతడు అంగీకరించినప్పటినుండి ఆతని ప్రవర్తన
ను నిషేధమును లొంగినుటకు ప్రాత్యాహారముగ లేదనితి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ,
అనంతపురము
(స్వకీయవిలేజిరి)

నీల సత్యాగ్రహ తీర్మానము
(నిన్నటి తరువాయి)

శ్రీ ఓరి రెడ్డిగారు— తీర్మానముపై మాట్లాడుచు
విల్ గ్రహమును ప్రభుత్వముండే బహిరంగమునుండి తొల
గించుటకై గత ఆక్టోబరు మాసముందు కాపనసభలో నొక తీర్మాన
మునుపాడింపబడగ తా మాతీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతి
యొసంగియుంటి మనియు, నీలు నేనాని గావించిన కృత్యములే
యనాగరక దేశమునందైనను సలిపియుండబడకాలవు. ప్రభు
త్వ తీర్మానములో జూచిన నీల్ నేనానిచారిరాజ్యస్థాపకుడు భార
తీర్మానమును మనదృష్టిలో ఆకడ దేశద్రోహి. ఇట్టి వాని ప్రతిమ
మునదేశమునం దుండుట బానిసచిహ్నమని తలంపియే తా మట్లు
తీర్మానమునకు సమ్మతి నొసంగియుంటి మనిరి. కేటికిని ఆట్టి
తీర్మానమునకు తామనుకూలరమేయనిరి. కాని ప్రస్తుతసమస్య
వీమునగా ప్రభుత్వమునా రావిగ్రహమును తొలగింపనిచో దేశ
ప్రజ లావిగ్రహమును తొలగించుటకై సత్యాగ్రహము చేయ
మయిననీ తీర్మానము గోరుచున్నది. ఇది ప్రశంసించదగిన
త్యాగమే. కాని సుమార్గము గాదని నా యభిప్రాయము.
ఇంకవరకును తమిళదేశ యువకులు రిరి రు కారాగారమున
కండుబడి. ఐ న ను వి గ్ర హ ము తొలగింపబడినదా?
అంద్రదేశమునుండి మరీయు మాడువందలమంది యువకులు
సత్యాగ్రహమును సల్పినను ఆ విగ్రహ మచ్చటనే యుండదా?
ప్రభుత్వమువారు మన తీర్మానములను అమలులో పెట్టిన
ఆ విగ్రహము తొలగింపబడగలదు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వములో
తరుగుబాటు తక్కువ. అందులకు కారణము మనకు స్వరాజ్యము
లేదు. ఉత్సాహము గల యువకు లిట్లు తమ దేహమునకేస్తుల
నిట్లు వ్యుత్సాహములకై భారపోయక కాంగ్రెసు కార్య
క్రమమును నిర్వహింపవలయు నని పల్కిరి.

శ్రీ పల్నూరి రామచార్యులుగారు తీర్మానము నాడే
మీయచు కేవలము ఉపన్యాసములచే నుదేశమునుజేంది సత్యా
గ్రహమునకు బూనుకొనరాదనియు, “పంచాంగము పోతే నక్ష
త్రములు పోవ”ను లోకోక్తి ననుసరించి దాస్యవిహ్నముల బో
వాట్టినను దాస్యము నిలిచియుండుననియు, అందుచే ఆసలు
దాస్యమునే పోగొట్టుకొనుటకు పాటుబడవలె ననియు, నీలు
దొర నేనానియుండి ఈ కృత్యముల నన్నింటిని గావించి
యుండె ననియు, కైపు మంచుపాటులతో రాజ్యమును సంపా
దించెననియు, అతనికి కలకత్తాయందు విగ్రహముగలదనియు,
అనేక రాజప్రతినిధులు అక్రమమార్గములద్వారా రాజ్యమును
విస్తరించెడినవా రెందరో గలర నియు, కావున ఈ కక్షికి
ఇంతటిదయములలో ప్రవేశపెట్టిన ఎంతయో పని జరుగగల
దనియు, కల్లు సారా ఆమృతము, నరదక్షిణలు, గోవధ, చాల
విశేషపుష్పము మొ నలగు సాంఘి దు రా చా ర ము
తైన్ని యో గల వ ని యు, వాని ని రూపుమాపుట
తీరేత్తురు వినియోగింపవలె ననియు పల్కిరి.

శ్రీ ఏ పరశురామరావుగారు :— మాట్లాడుచు ఈ
మైమునునం దెవరికి వారు విచారిండుకొనవలసినదేగాని ఒకరు
చెప్పిచెప్పిన విషయము గాదనియు, నీలు సత్యాగ్రహములన
జూచిపక్షమును బోద్రోలవచ్చునని నమ్మినవారట్లు గావించవల
వలసినదనియు పల్కిరి.

శ్రీ కె. యన్. రాఘవాచారిగారు :— (దత్తమండల
ములు) తీర్మానమును బలపరచుచు దాస్యవిహ్నముల నొక్కొ
క్కొ తొలగించిన, తుదకు దాస్యము తొలగిపోవు ననియు,
అలాగే సుత్సాహముగలిగి త్యాగసంపదజూపినపుడు వాని
త్యాగతపరముల పాడిగారనియు, ఈయనకాళము నిపుడు
ప్రయిన తిరిగి ఇట్టి యనకాళము లభింపదనియు పల్కిరి.

శ్రీ జి. వి. పున్నయ్య కామ్రేగారు :— తీర్మానము
నుచు పరప్రభుత్వముక్రింద యుండుటయే బానిసత్వ
రాయకుడు ముందుగ వేయిమందియువకులను సత్యా
గ్రహమునకిరి తాను ముందుబయలుదేరవలెనుగాని
నే తాను వెనుక నిలువరాదనియు, ఇట్టివల్ల
నాదేశ ప్రాంతముల గావించరాదనియు

మోటారు కారు స్వంతదారులకు
రక్షణ.

ఒకటికి బదులు మరియొకటి సరఫరాచేయబడునట్టి ఉపగ్రహముల నుండి మోటారు కారు స్వంత
దారు ను కాపాడుటకై నాకునమ్ ఆయిల్ కంపెనీవారు గార్గోయిట్ మొబిల్ చములుకు బోకురకు
నుండి చిల్లరగా విక్రయించుటలేదు. అయితే ఒకగాలను, 4 గాలనులను శీలుచేయబడిన డబ్బాలలో
విక్రయించుచున్నారు.

పైన తెలుపబడిన ఉపగ్రహమునకు తోడు టోకు సరకునుండి చిల్లరగా విక్రయించుటవలన
సరకును అపరిశుభ్రమైన డబ్బాయును, లేక కొలత కొలిచెను దానియును పోముటచే చములు
చెడిపోవుటకు నదా వీలుకలదు. తప్పిపోవుట కిదియొక కారణము కావచ్చును.

మీ

భీమాపాలిసి అపాయము కలుగు విషయములో ధననష్టము లేక మిమ్ములను కాపాడును.

గార్గాయిల్ మోబిల్ ఆయిల్

శీలుచేయబడిన డబ్బాలయొ దుండుటచే ఎజినును అరుగుదల నుండియు, గుణము తీగించుట
నుండియు కాపాడుచున్నది.
శీలుచేయబడిన గార్గోయిట్ మొబిల్ చములుగల డబ్బానునే అడుగుడు
శీలు తీసివేయబడిన డబ్బాను తీయనే వద్దు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారిచే మాత్రము తయారు చేయబడుచున్నది.

VACUUM OIL Co.,
BOMBAY CALCUTTA COLOMBO MADRAS KARACHI RANGOON.

శ్రీ బుజుగు సాంబమూర్తిగారు :— తీర్మానమును బల
పరచుచు దేశమునందు రాజకీయముగ సత్యాగ్రహ మెప్పుడు
జరిగినను అందు పాల్గొనుటకు తాము సామర్థ్యములే యున్నా
మనియు, వ్యాపయములోనుండి అగ్నిహోత్రమువలె దేశభక్తి
ప్రజ్వలితమైనపుడు ఎ వ రి కి వా రే వెళ్ల వలె ను గా ని
ఒకరిపై నొక రా భార పడి యుండరాదని యు;
ఈరోజున ఓరిరెడ్డిగారు ప్రతిపాలుకుగ నుండినను ఆస్వాతంత్ర్య
వర్షా ప్రజ్వలితమైనపుడు వారువెంటనే సత్యాగ్రహమును సలి
పెదరనియు పల్కిరి. సత్యాగ్రహమునకు జరుగు సాంఘికదురా
చారముల బోగొట్టుటకు పనిజేయరాదా యని యాక్షేపము
వాచించిరి. సాంఘికదురాచారముల నణచుటకు ప్రయత్నించెడి
వాకు లక్షలకొలది గలరు. కాని బ్రిటిషురాజ్యమును ఛిక్క
రించి, స్వాతంత్ర్య దేవతారాధనామందిరములను కారాగారము
లను ఛెల్లగలిగెడువారు ఎవ్వరునుండిలేరు. స్వరాజ్యమువచ్చిన
పిదప ఇట్టి విగ్రహముల తొలగింపవచ్చుననెడి యుక్తివాదము
లకు ప్రయోజనం దురాదు. నాంధ్రమహాత్ము డీసత్యాగ్రహోద్యమము
ను నడుపవలసినదనియే ఉపదేశించెను నీలువిగ్రహమును కేవ
లము భయోత్పతభావము, రాక్షసత్వములే కాక బ్రిటిషుసా
మ్రాజ్య తత్వభావమును ఇమిడియున్నది ఆంధ్రదేశప్రజలు
మదరాసునకువెళ్లి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదరనిన చెన్న
పురి నాయకలలోను, ప్రజలలోనుగల నిద్రను వలగొట్టవలెను.
సత్యాగ్రహమునకు స్థానికముగ బలమును టూటకము. స్వ
రాజ్య మొక్కచూడుగ మనకు ఊడిపడదు. ప్రతివిషయమునం
దును ము కీస్వరాజ్యకాంక్ష నుండినచో స్వరాజ్య మవిరకా
లములో సిద్ధింపగలదు. శ్రీ ఓరిరెడ్డిగారి నంటినారు వేలకొలం
దిదేశీయులం దింకను ఉండినందుననే బ్రిటిషువారు ముపై
రా జ్య ము చే య జా లి యు న్నారు. అట్టి
వారు లక్షల కొలం ది జైల్ల కరు గల లె ను.
డిసెంబరు కాంగ్రెసులోపల ప్రభుత్వమునా రీవిగ్రహమును తీసి
వేయనిచో యావద్భారతదేశ మీ యుద్యమమును పాల్గొన
లదు. యుక్తిగలిగిన ప్రభుత్వమైనచో డిసెంబరు కాంగ్రెసు

లోపల ఈ విగ్రహమును తొలగించును. సత్యాగ్రహము జరుగ
కుండగనే లాఠెన్న విగ్రహము తీసివేయబడినది. ఏ దేశమునం
దుగాని లక్షలకొలది ప్రజలు జైలున కరుగకుండ ప్రజాస్వాతం
త్ర్యము లభించియుండలేదు. స్వరాజ్యసంపాదన కిది మార్గమా
యని వ్యాపయపూర్వకముగ- యుక్తివాదముగాదు- బొసని
చెప్పుచున్నాను. ఈయుద్యమకు పెంపుటకు ప్రభుత్వమువారు
తలపెట్టిన నాకు బహుశందము డిసెంబరుమాసములోగ విగ్రహ
మును తీసివేయనిచో చెన్నపురియందు స్వరాజ్యకేంధ్రస్థాపనను
గావించవచ్చును. (వినుతు వినుతు) స్వరాజ్య సంపాదన నిమిత్త
మీ స్వాతంత్ర్యత్రేత్రములోనికి వెళ్లవలయునను ఉద్దేశము గల
వారే దీనికి పూనుకొనవలెను అని పల్కిరి.

శ్రీ టి. ప్రకాశంపంతులుగారు :— తీర్మానముపై మా
ట్లాడుచు నీలు సత్యాగ్రహమునుసలిపి జైలు కరిగినవారిని అభి
నందింపుట ధర్మమనియు, ఈ తీర్మానమున కెట్టి యాక్షేపణ
యొందవలసినదని లేననియు, ఈ సత్యాగ్రహాల యుద్యమము
స్వల్పభావముతో మా కవలసిన యంతము గావనియు పల్కిరి.
(హర్షధ్వజలు) వారితో జైలుకరిగి త్యాగమును జూపుట కం
దరకు కక్షిలేకుండినను, ఎవరికి వారు చేయదగిన సాయమును
చేయవలసినదిగ ఈ తీర్మానము కోరుచున్నదనియు నుడివెరి. ఈ
సత్యాగ్రహము మదరాసులో జరించినదిగాదు. విచారణలేక
కారాగారములందు నిర్బంధితులై యున్న వందదేళ్ల యువకుల
విడుదలకై నాగపురమునందు గావించబడిన ఆయుధకాపనధిక్కా
రమును బోలిన యుద్యమము వధురలో ప్రారంభింపబడగ అచ్చ
టి యధికారు లేకారణముననో వారిని నిర్బంధింప బూనుకొన
లేదు అంతట మధుర నాలంటియురులు చెన్నపురి కరుదెంచి నీల్
విగ్రహమును తొలగించుటకై సత్యాగ్రహమునకు బూనుకొనిరి.
కావున పూర్వాపరసందర్భముల నాలొచించిన ఈ యుద్యమ
ము వందదేళ్ల నిర్బంధితుల విడుదలకొర కేర్పడినదని తెలియగల
దు. ఇది దేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు తలపెట్టబడినదని, దేశము
లో నాయకత్వము క్రమముగనుండి, కాంగ్రెసు సరిగ నడచు
మంకిన ఈయుద్యమమును తప్పక నిర్వహింపవలసియుండెడిది.

గాంధీజీ హత్యనివేదికను జేయుచున్నప్పుడు నూరక దీవన యొసంగి వెళ్లుట నాకు విచారముగ నున్నది. అట్టివాడే తనను శక్తి లేదనియు మీరు స్వల్పశక్తివై ఆధారపడియుండుడని సలహా నొనంగెను. బానితో కాంగ్రెసు సంఘములను నిరుత్సాహమున జేయెను. అట్టిస్థితిలో 75 సం॥ల మునుపటి ఈమెగారు (బ్రహ్మతోహ్యుల లక్ష్మీ నరసమ్మగారి నుద్దేశించి) జైలు కరుగుట ఎట్లు? ఆంధ్ర దేశమునందుండేదివారు తలెత్తుకొని మగవారమనితిరుగుటెట్లు? ఇదిగొప్పయ్యద్యమము. ఇందు ఎట్టినిగ్గుంధము ఉండరాదు. జైలుకు వెడలుటకు సంసిధులుగ లేనివారు ధనసహాయమును, తదితర సాయమును జేయవలెను. ఈలోపుగ కాంగ్రెసువారి విషయమును పూర్తిగ విచారించవలెను. ఈదేశమునందొకను జీవముగలదు. 1920 సం॥నందు జనించిన ఉత్తేజన మింకను చావ లేదనట కిదియే ప్రబల నిదర్శనము అని పట్కరి.

శ్రీ శనకపల్లి రామస్వామి గుప్తగారు సత్యాగ్రహమునకు జేరికొంటి యువకులను తయారు చేయనిది ఇందుకు బూను కొనరాదని పట్కరి.

శ్రీ కొంపల్లి చక్రవర్తి శేషచార్యులుగారు రామ సత్యాగ్రహమునకు సంసిధులుగనూ మనియు, తల్లి బిడ్డలతో జైలునకరినపుడు బ్రిటిషుప్రభుత్వ మెక్కుడుకాల మిక నిలచి యుండజాలదనియు పట్కరి.

అధ్యక్షుడు మాట్లాడుచు ఈయద్యమము మంచిదిగాదని ప్రతిపాటుచుగూడ నూచించియుండలేదనియు అట్టిచో సత్యాగ్రహాల నభినందించుటలో నెట్టి తప్పులు లేదనియు ఈతీర్మానము సంగీకరించినవారెల్లరు సత్యాగ్రహమును జేయవలయునని యందు లేదనియు తగిన సాయమును చేయవలెననియు పట్కరి.

పిమ్మట ఆక్షేపణ లుపసంహరించు కొనబడి తీర్మాన మేకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

జెంటు సే మవుర్చే రు 12 లు ఉద్యమమునకు విరాళములుగ బిసంగబడెను.

* * *

“శాసనసభల ఖాళిజేయు తీర్మానమును ఉపసాదించుచు ఆ. గోవిందాచారిగారు గావించిన

ఉపన్యాసము

ఆంధ్రమహాశయాలారా?

ఈతీర్మానము, మన మెన్నుకొని పంపిన కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులను, శాసనసభాసభ్యులను ఖాళిచేయుచుపదతిని శాసనసభలను బహిష్కరించవలెనని కోరుచుండెను. శాసనసభలకు మన ప్రముఖులబోయి, సంవత్సరమైనది. ఇంతలో వెలుపలికి వచ్చి బహిష్కరింపవలసిన అగత్యమేమని, ప్రశ్నింపవచ్చును. శాసనసభా ప్రవేశము చేసిన నాటినుండియు మనము గావించగలిగిన పని ప్రభుత్వము నారి నడవడిక, విమర్శించుకొను తరుణము వచ్చినది.

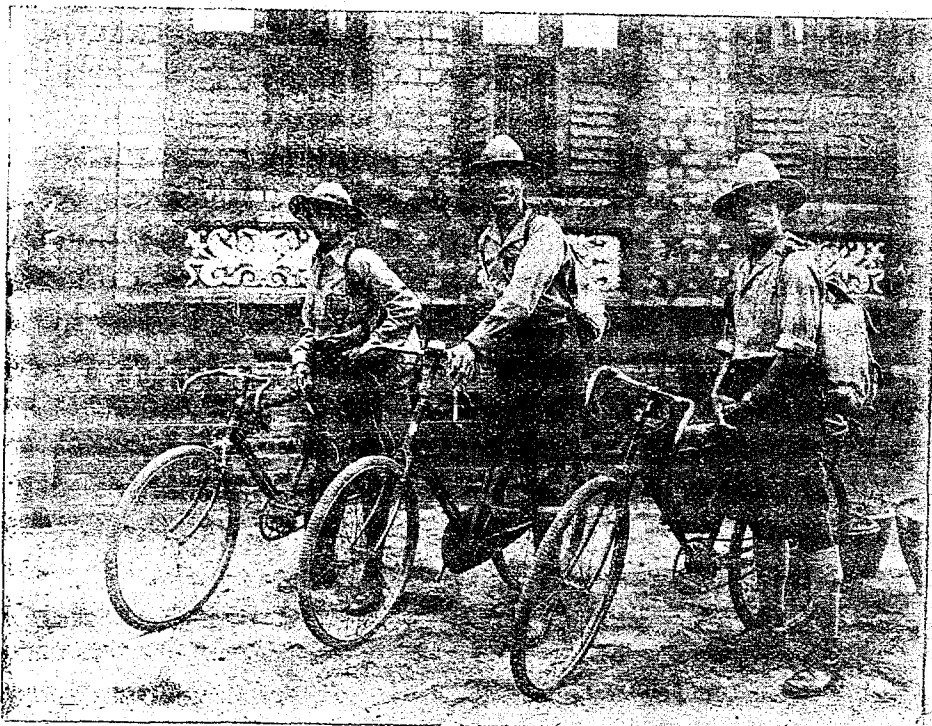
శాసనసభా ప్రవేశమునకు రెండుకారణములు. సహకార వాదులు, ఆస్థానముల నాక్రమించుకొనకుండచేయుట.

అసహాయ సిద్ధాంతమునే శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి 1921 లో చేసిన సంస్కరణచట్ట బహిష్కార కార్యక్రమమును అంతకన్న పలుత్యముతో శాసనసభలో సంపూర్ణ ప్రతిష్ఠంభము మూలమున నెరవేర్చుట. ప్రభుత్వశాసన సభలలోను రెండవ శాసనసభలోను ప్రభుత్వముతో సహకారముచేసి అసహాయోద్యమమును క్రంగదీయుటకు తోడ్పడిన, సహకారవాదులు శాసనసభలో ప్రవేశింపకుండ, కాంగ్రెసుసభ అడ్డు తగలకలిగెను. కాని అసహాయసిద్ధాంతమును మాత్రము కొనసాగింపలేకపోయెను.

పరిపూర్ణ ప్రతిష్ఠంభనలు సంస్కరణచట్ట నియమముల ననుసరించి, కొనసాగింప వీలులేదనియే కొందరిమతము. కొందఱింకను మెజారిటీలున్నచో సాగించవచ్చుననియే, తలచుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ప్రతిష్ఠంభము చేయుటకు సాహకారమునానుకూలములేదని యెల్లరింగీకరింపక తప్పదు.

ఏశాసనసభయందుగాని, పరిపూర్ణమున మెజారిటీలు లేవు. ఇతరపక్షములు కలిసివచ్చుటలేదు. మంత్రులజేతముల నైనను నిరాకరింపబడజాలకపోయెను.

మరియు మనకాంగ్రెసుపక్ష శాసనసభ్యులలోనే, యొక మత్యము చెడిపోవుచున్నది. కప్పలు తక్కిడవలె మెలగుచున్నారరు. ఇందులకు శాసనసభా ప్రవేశమే కారణమని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు విచారముగనున్నది. 1921 లో మహాత్ముడు కాన్సిల్లయం దొకవిధముగ విషమున్నదనెను. లాలా లజపతి రాయగూడ నట్లే చెప్పెను. ఇందులకు దృష్టాంతము లాలా జీయే. యీ మహాదేశభక్తుడెట్లు శాసనసభాప్రవేశమైన నాట నుండియు సహకారము వంక కెట్లు మరలెనే గమనింపవలసి యున్నది. లాలాజీవంటివాని నీతి యట్లుకాగా సామాన్యుల మాట చెప్పవలె! శాసనసభలకు అభ్యర్థ

బైసికిల్స్ వై ప్ర పంచయాత్ర జరిపిన పార్టీలు

వీరుమువ్వరును తమప్రపంచయాత్రను ముగించి మదరాసుచేరిరి. మొత్తము 42000 మైళ్లు త్రొక్కుచు బండ్లపై బోయిరి. రీడింగుప్రభువు మున్నగువారు వీరికి ప్రశంసాపత్రములను పతకముల నొసంగిరి. (ప్రె. ఫో. బి)

రథలను బెట్టుటలో మనము ధనము పలుకుబడి కులము దేశసేన మొదలగు అనేక విషయములు గమనించి అభ్యర్థులకు నిలబెట్టి యుంటిమి. అట్టి అభ్యర్థులైన ఒకేరీతి ప్రభుత్వముతో డి కొనట దుస్తరముగ గోచరించుచుండెను.

మరియు ప్రభుత్వపు యుత్తులు కుయుత్తులు అనుపమానములు, విందులు తింతులు నిరంతరము కొనసాగించుచుండురు. మానకప్రకృతిలో అట్టివానిచే ఆకర్షింపబడుట సహజము. అసహజ దౌర్భాగ్యమునకే మనవారు చాలమంది లోనగుటలో ఆశ్చర్యములేదు.

ఈ పరిస్థితులలో శాసనసభలయం దుండుట కన్న వాటిని వీడుట సమంజసముగాదా? అయితే మామిత్రులు కొందరు 1921 లోవలె సంపూర్ణముగ నేల బహిష్కరింపరాదనుచున్నారు. శాసనసభ్యత్వమునకే వీలరాజీనామానీయరాదనుచున్నారు. అనుదినమునకై వేచియున్న వారిలో నేనొకడను. కాని అట్లు రాజీనామాల నిచ్చుచో, మరల ప్రభుత్వ క్షిప్రరాయణులు, లోనికిపోవచ్చునని, మరికొందఱియూహ. అందులకు నిశ్చయముగ తావున్నది. ఎవ్వరుగాని పోకుండకుండుచో 21 లోనే మనకార్యక్రమము విజయమందియుండేది. నేడును, ఎవరు పోజాలనజాలము. రాముకున్నపుడే, రావణుడును గలడు. ధర్మరాజున్నపుడే దుర్యోధనుడు గూడ గలడు. మహాత్ముని కాలముననే డయ్యరుండెను. వీరినెల్ల సాధుహృదయమున మనపైకి త్రిప్పకొనరాదాయను ప్రశ్నియున్నది. ఆపశ్చకు సంపూర్ణముగ నేననుకూలుడను. కాని అట్లునరించుటకు చాలకాలముపట్టుననియు అంతవరకు దేశమువేచియుండజాలదనియు, కొందఱిశాసనసభ్యుల మంత్రుల ఆభిమతము. వారిని ద్వేషించుకుండ వారి సహకారకార్యక్రమమునకు అడ్డుతులుచో దోషములేదు.

మరియు నేడేయెన్నికలు వచ్చుచో ఆగందరగోళములో పడుదుము. దేశములో కార్యక్రమము నెరవేర్చుటకు వీలుండదు.

ఇట్లుగాక మంత్రపదవులవైపు సహకారమువైపు మాపు మరలుట ఆత్మగౌరవము కానేరదు. గత అయిదుపంచత్సరములలోనుంచి ప్రభుత్వదృష్టిని పరీక్షింపవలెను. నిరంకుశము చెప్పు పెరిగినది. ప్రజాభిప్రాయము రవంతయు సరకుగొనుటలేదు. ఎసంబ్లియందు మన ప్రజాప్రతినిధు లన్ని పక్షములవారు యేకమై కనిష్ఠస్వరాజ్యతీర్మానము రెండుమార్లు గావించిరి.

ఆ తీర్మానములు నిరాకరించివేసిరి. భారతీయులు, నిరుపయోగులు, అసమర్థులు, వీరేమిచేసెదర? మనదయాధర్యము వైమాత్రమే, ఆధారపడివలసియున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నేడు విజ్రుప్తించుచున్నది. అందులకు, రాయలుకమిషన్ తార్కాణము. స్వయంనిర్ణయమాత్రముగాలికెగురగొట్టబడినది. సంస్కరణచట్టపు ప్రభుత్వమాత్రమున ప్రభుత్వమునందీయు మనము నిరాకరింపబడుచునేయున్నాము. మితవాదమిత్రులు మొదలగువారు, కమిషనులో, కొంతమంది భారతీయులనైనను, నియమింపకుండు రాయని ఆశించిరి. అదియు నిరాశయొనెనది. శక్తిసామగ్ధ్యములతో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునుండి, స్వాతంత్ర్యమును నూడె యెరకవలెను గాని, బుద్ధిపూర్వకముగ నెన్నడుగాని యాయదు. జిమ్మగారు చెప్పినట్లు, కత్తితో, అణచిపెట్టుటకే పన్నాగములు బంపెదరు.

ఈ నిరంకుశ ప్రభుత్వము కులద్రోయవలె నన్నచో ప్రజామధ్యమున విహరించి ప్రత్యేకకార్యక్రమము కొనసాగించవలెను. అందులకు పలువురు శాసనసభ్యులే ఆమోదింపచున్నారు. వివిధపక్షములన్నియు గలిసి కమిషను బహిష్కరించు యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇతరపక్షముల కార్యక్రమము బహిష్కరించుటతో ముగియవచ్చును. కాంగ్రెసు వారు మాత్రము బహిష్కరించుటయేగాక స్వయంనిర్ణయ మాత్రము నామోదించు నట్లుగ దౌర్భాగ్య ప్రభుత్వమును నిర్మూలించవలెను. ప్రభుత్వమునకు స్వరాజ్య మార్గము తప్పనిదని చేయవలెను. అట్లుచేయుటకు మన మిత్రులు బయట పవిత్రయోధులవలెను. వారునుసంసిధులుగనే యున్నారరు. కాన యీ తీర్మానమును తామెల్ల రేకగ్రీవముగ నామోదింతురని ఆశించుచున్నాను.

గుంటూరులో నీటివరదలు

(గవర్న మెంటు ప్రకటన)

గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు గారివద్దనుండి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి యీ క్రింది రిపోర్టు చేరినది.

గత 1-వ తేదినాడు గుంటూరు జిల్లా యందంతటను తి ఆంగళములు మొదలు 10 అలీ వరకు వర్షము దిమ్మరించుటచే అనేకసలములు జలమయమయ్యెను. పంటలకు కొద్దిగా నష్టము గలిగెను. కొన్ని మంటియిండ్లు నీటి ప్రవాహములో కొట్టుకొనిపోయినందున ఇద్దరు మనుష్యులు మరణించిరి. వ్యవసాయపు నీటి పారుదల పనులకు కొంతనష్టము గలిగెను. కొద్దిస్వయం వరదలతో నిండియుండుటచే తాలూకాలనుండి వాడలు చేతులు యాలస్యమయినందున జిల్లా కలెక్టరుగారు వెంటనే రిపోర్టు పంపజాలక పోయిరి. ఆపదలోనున్న ప్రజల సహాయార్థము కలెక్టరుగారు రూ 1000 మాత్రము గ్రాంటు చేసినట్లుగా తెలియుచున్నది.

బ్రాహ్మణేతర యువజనసంఘము - బెజవాడ

సంఘసంస్కారప్రియులై వితంతూద్యాహములు చేయుటకు బడకంకణులకై యెలూరులో స్వగృహమున అతివైభవంబుగ 17-11-27-వ తేదిన వితంతూదినాహము చేయనున్న శ్రీమోతే నారాయణరావు ఔమిదారుగారిని, యీ సంఘము వారు ఆభినందించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు - జి. రామబ్రహ్మంగారు

ఆమోదకులు - కొలకుల నూర్యనారాయణరావు

నాయుడుగా

అందరిచేత ఆమోదింపబడినది.

డిల్లీ నవంబరు 14:- రాష్ట్రముల ఆరికాఖా ధులసభ నవంబరు 21 వ తేదిన ఢిల్లీలో సమావేశమై, యి. యె. మిత్రగారు సభప్రారంభమహోత్సవ

ఆంధ్రమహాజన సభ

అనంతపురము, నవంబరు 18 :—ఆంధ్రమహాజన సభ సీటి మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు శ్రీ ఓ. లక్ష్మీనారాయణ రావు గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. సభను హాజరైన ప్రముఖులలో బి॥ బి॥ పి. శేషపెట్టె, బి. మునిసామి నాయుడు, టి. ప్రకాశం పంతులు, పి. నారాయణరావు నాయుడు, కొడాలి శివరామకృష్ణారావు, బులుసు సాంబమూర్తి, కె. కోటిరెడ్డి, సి.దొరసామి అయ్యంగారు ప్రభృతు లెందరో గలరు. మహాసభయం దీక్రిందితీర్మానము లామోదించబడెను.

చనిపోయిన ఆంధ్రప్రముఖులు

1. బొంబాయి ఆంధ్రజన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ గంటి లక్ష్మీనరసింహం బొంబాయిలో ఆంధ్రవస్తాగు శ్రీ బలరావు, నిజాం ఆంధ్రసేనకులగు శ్రీ పువ్వాడ వెంకటప్పయ్య, శ్రీమతి సుగంధి అన్నపూర్ణాదేవిగార్ల అకాలమరణములకు యీ తీర్మానము తీర్మానించుట వారికి ముందుగాను తమ సానుభూతిని తెల్పుచున్నాడు.

శ్రీ శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవిగారు

2. కీర్తి శేషులైన శ్రీమతి అన్నపూర్ణాదేవిగారి స్మారక చిహ్నమునకు ఆంధ్రమహాజనులు తోడ్పడవలెనని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

3. బొంబాయి, పూనా, నాగపూర్, నిర్మలపురం, జమ్మి పురము, తిరువనాదు, బర్హా మున్నగు ప్రాంతములకు వలసకేగిన ఆంధ్రులయందు, ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమును స్థిరపరచుటకును నిజాం రాష్ట్రములోని ఆంధ్రులకును (విటిమసాంతములోని ఆంధ్రులకును పరస్పరమైత్రి సంబంధబాంధవ్యములు పెంపొందుటకును తగిన కృషి సలుపవలెనని యీసభవారు స్థాయి సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

ఆంధ్రవీరుల జన్మదినోత్సవములు

4. ఆంధ్రమహాజనులు యథావిధిగా జగత్తుల వుచితముని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్న ముఖ్యవీరులపట్టికను తయారు చేసి, వారి జీవితచరిత్రల సంగ్రహముగ పుస్తకరూపమున ప్రకటించి ఆంధ్రమహాజనులకు అందజేయవలెనని ఈసభవారు స్థాయి సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

5. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, ఆంధ్రయభిమాన ప్రోత్సాహముల బడయుగోదనెడల (ప్రాచీన భారతవిజ్ఞానమును పునరుద్ధరింపగల జాతీయ విద్యా ప్రబోధక విధానమును ననలంబించుట యవశ్యకమని యీ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు మాతృభాషకును, దేశీయభాషలకును ప్రధానస్థానమొసంగి విదేశీయ భాషలకు రెండవస్థాన మిచ్చుట యుచితమని ఈమహాసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

7. ప్రచారక యువవ్యాసముల మూలకమునను, ప్రదర్శన యువవ్యాసములమునను విద్యాప్రబోధము గావించుట ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి కర్తవ్యమని ఈమహాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

8. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును అనంతపురమునకు మార్చుటయు, రాజమహేంద్రవరములోను, అనంతపురములోను ఆనధ్యుతరగతులను, వెంటనే ఏకకాలముననే స్థాపించుటయు, విశాఖపట్టణములో నెనెటువారు యిప్పుడు సలహా చేసేయున్న పారిశ్రామిక వ్యాపారవిద్యల నెలకొల్పుటయు, ఆంధ్ర దేశభక్త్యందమునకు తోడ్పడునని ఈ సభవారు సమ్మతము తదనుగుణముగ మదరాసు శాసనసభ వారిని అంగీకరింపజేయుట ప్రతి ఆంధ్రునియొక్కయు విధియని యీ సభవారు తీర్మానించియున్నారు.

ఏ కారణముచేనైనను శాసన సభవారు అనంతపురమునకు బతులు మదనపల్లి కోశే ఎడల, ఈ సభవారి కాక్షేపణీయము గాదు.

వై తీర్మానమును శ్రీ మహారాజు అన్నపూర్ణయ్యగారు పాపాదింపగ ఆర్. శివరామకృష్ణగారు బలపరచుచు ఆంధ్రోద్యమమునకు ఆంధ్రుల వికమత్వము ఆత్మావశ్యకమనియు, ఉత్తరజిల్లాలవారు దత్తమండలములలోని ఆంధ్రులకు సరియైన ఆదరణనొసంగి, వెనుకబడియున్న తమ సోదరులకు సమానావకాశములొసంగి ఉద్యోగపనులయననన కార్యస్థానమును దత్తమండలమువారి కోసంగవలెననియు, దత్తమండలములందు మదనపల్లెయందుగాని అలంతపురమునందుగాని ఉండవలయునని పట్టుదలయు, భేదాభిప్రాయములు లేవనియు, రెండుస్థానములం దెవ్వలకుండినను దత్తమండల ఆంధ్రుల కెల్లను తృప్తికరముగ నుండుననియు, ఉత్తర సర్కారులవారు ఉదారభావముతో నీతీర్మానమున కంగీకరించి ఆంధ్రుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయుననియు, స్వపరిపాలనకు ఆంధ్రులు అర్హులుగా రనియు దత్తమండలములవా రెన్నడును కలించి యుండలేదని పల్కిరి.

శ్రీ యమ్. శ్రీనివాసాచారిగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు అనంతపురము, మదనపల్లి పట్టణములందు కార్యస్థానమును భరించుటకు ధనము లేకపోయిన తిరుపతియందు చాలినంత ధనము గలదనియు, మహాంతుగారు విద్యకై ఎంతయోధనమును వెచ్చించుచున్నారనియు, వారి యిష్టము గలిగిన విశ్వవిద్యాలయమునకు కొన్ని లక్షల రూపాయల నొసంగజాలుదురనియు, అందుచే అనంతపురము, మదనపల్లెలందు కార్యస్థానము విషయమోడిపోయిన తిరుపతిలోనైనను కార్యస్థానమును నెలకొల్పుటకు పనిజేయవలయునని పల్కిరి. తీర్మానము ప్రాతిపదికలకు లేక అంగీకరింపబడెను.

8. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన సిద్ధాంతము ననుసరించి మదరాసు రాజధానిలో ఏకభండముగనున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కును వెంటనే ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా చేయవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు రుపపాదించుచు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనను గూర్చి నూతనముగ తెలుపవలసినదేమియు లేదనియు, ఆంధ్రరాష్ట్రమును గడించినపిదప అంతర్భాగము లుండవలెనా లేదా యను విషయమును సిదప నిర్ణయించుకొనవచ్చుననియు నుం దీతీర్మానము నామోదించవలయునని పల్కిరి.

ఆర్. శివరామకృష్ణ (మదనపల్లి) గారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈవిషయమునందు రెండు అభిప్రాయములుండుట కవకాశమే లేదనియు, చిత్తూరునుండలమునందు యుండి ఆంధ్రులనుగూడ ఆంధ్రరాష్ట్రములో జత చేయుంపవలెననియు అభిలాషగలదని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మానము చాలప్రధానమైనదియు, ఇందు భిన్నాభిప్రాయములు దెలుపక వికలత్వముగ అంగీకరింపవలెనని పల్కిరి.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

స్థాయిసంఘమువారు

ఈసంవత్సరమునకు యీక్రిందివారిని స్థాయిసంఘముగా యీసభవారు నిర్ణయించుచున్నారు.

- (1) శ్రీ బారిష్టరు ఓ. లక్ష్మీనారాయణగారు కర్నూలు అధ్యక్షులు.
- (2) కె. వెంకటరమణాచార్యులుగారు తాడిపత్రి, అనంతపురంజిల్లా కార్యదర్శి.
- (3) దేశోద్ధాంక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు కోశాధిపతి, (మదరాసు).
- (4) ఆర్. శివరామకృష్ణగారు మదనపల్లి, చిత్తూరు జిల్లా.

- (5) సి. ఓవిరెడ్డిగారు, యం. యచ్. సి. అనంతపురము
- (6) బులుసు సాంబమూర్తిగారు
- (7) హరిసర్వోత్తమరావు గారు
- (8) శునర్ల శ్రీరామస్వామిరాం గారు
- (9) శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అప్పారావుగారు
- (10) హస్తూరి అన్నపూర్ణయ్య నీలానగరం (via) కొత్తూరు.

శ్రీరాజ్ కంకరరావుగారు అధ్యక్షులకు సభనాకరత్రున వందనము లిచ్చించిరి.

అధ్యక్షుని అంతిమవ్యాసము

అధ్యక్షులు తమిళు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొని గౌరవించి నందులకు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములిచ్చించి మహాసభయందు గావింపబడిన తీర్మానములకు అనుబంధములైతే తమ యుత్సాహమును కార్యరూపమున ప్రదర్శింపవలెనని పల్కిరి.

సదవ జేజేక్ష్యులు కలగ సభ ముగింపబడెను.

శ్రీ ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు సభాంతమున మంగళాశీర్వాచనము గావించిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా కమిషను

సభ్యులపేర్లు ప్రకటింపబడుట

డిల్లీ, నవంబరు 14 :—తూర్పు మధ్య ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము విషయమై పరిశీలన మొనర్చు సూచనలు గావించ సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు క్రింద పేర్కొనినవారిని రాయలు కమిషను సభ్యులుగ నియమించిరి :—రైట్ అనబయు సర్ హిల్లనుయంగుగారు (అధ్యక్షులు) సర్ రెజినాల్డ్ కౌంటు, సర్ డార్జి మాప్టరు, జె. హెచ్. ట్యుహం గార్లు (సభ్యులు) హెచ్ యస్. డోనిన్ గారు కార్యదర్శి, కమిషనువారు డిసెంబరు 28 వ తేదీ దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణమయ్యెదరు, (ఆ. ప్రె)

బొంబాయి గవర్నరుపై కుట్ర

బొంబాయి, నవంబరు 14 :—బొంబాయి గవర్నరుగారు పూనముండి నాశికు షోపుమండ యెవరో కొంచెం క్లైలుపట్టా లతోలిగించిరియి గవర్నరుగారి ప్రాణములకు హానికలుగజేయవలయునని కుట్ర యున్నదనియు మైమ్సుఆఫ్ ఇండియా పత్రికావ్రాసినది. ఇదంతయు మైమ్సుఆఫ్ ఇండియా పత్రికాధిపతి భ్రమయనియు రాష్ట్రమున అరాచకకుట్రల సూచనయే లేదనియు డెయిలీ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

సిలోను విచారణసంఘము

కొలంబో, నవంబరు 14 :—సిలోను రాయలు కమిషను సభ్యులు నిర్మింపినను కొలంబోచేరి. డెహ్రాడూ ప్రభువు కైటు నానరములు మాధ్యువాచుగారు, సర్ జెడ్డిబట్టకు (డ్రబ్బండు) షీల్సగార్లుచచ్చిరి. వీరు రూప్యముగ సాక్ష్యము పుచ్చుకొనెదరో బహిరంగముగ పుచ్చుకొనెదరో తెలియవచ్చుది (సి. ప్రెసు).

వైస్రూ కాంగ్రెసు

కలకత్తా, నవంబరు 14 :—వైస్రూ కాంగ్రెసు కలకత్తాలో 1928 సంవత్సరము జనవరి 2 మొదలు 7 వతేదీ వరకు జరుగును. గవర్నరుగారు రాజపోషకులుగనుండ అంగీకరించిరి. (ఆ. ప్రె)

ఒక స్త్రీకి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు ఉద్యోగము

రంగూను, నవంబరు 14 :—మిస్ దామి మభినుగారు బి. ఎ., బి. యచ్., రంగూను హైకోర్టు ఒరిజినలు వైడ్ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి. రంగూను విశ్వవిద్యాలయమున వకీలు పరీక్ష పాస్మచేసినస్త్రీ అమె ఒక్కరియే. ఇట్టి ఉద్యోగము ముందెన్నడు స్త్రీల కివ్వబడలేదు. (ఆ. ప్రె)

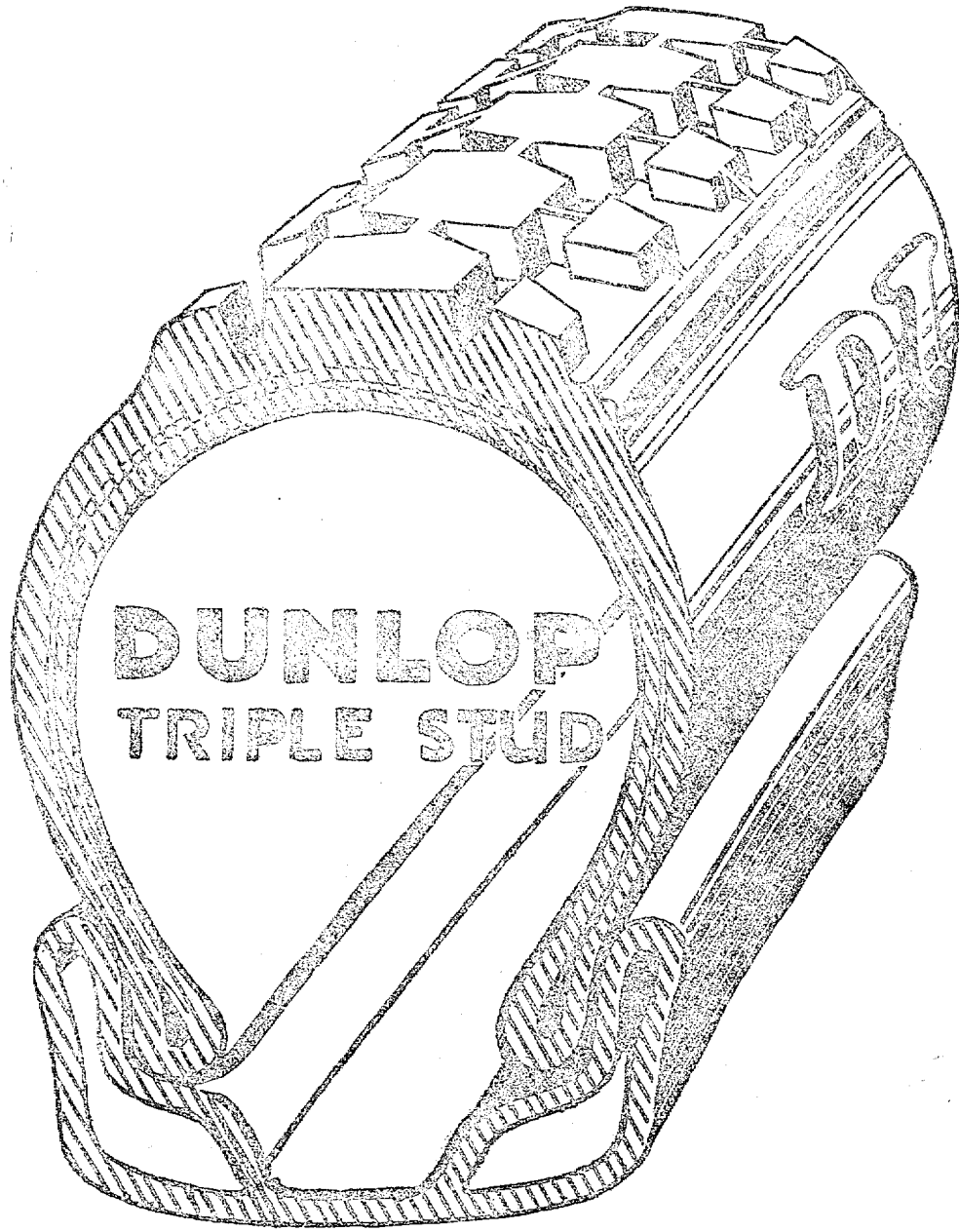
వీరు తప్పక గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయ మేమన?

మా దుకాణమందు లావాదేవీచేసినవారిలో నూటికి నూరుగూడు సంతృప్తిజెంది రనుటయే.

బంగారు వెండి నగలయందు ఏ రకములో ఏకాలతయందు కావలసినను సిద్ధముగా నున్నవి. నవరం బంగారుకు సీమ వెండికి పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాఫసు తీసుకొనబడును. ఒక తేరముచేసిన అన్నియు విశద మగును.

తంజివిలాసము: } **ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,** { **కులిఫాన్**

"ఉమ్మడియార్" } (1842-1) } నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. } **నెం 2802**

DUNLOP

డన్ లప్

ట్రీపుల్ స్టడ్

సైకిల్ టైరులు

కాస్తాక్తముగా తయారు చేయబడిన రకముని పనిచేయునట్లే ఇవి కూడ అన్ని విధముల పదిలముగా నుండునట్లు తయారు చేయబడినవి. దీనియందుగల అనేక సుగుణములతో జారకుండ అటంక పరచుటయే ముఖ్యమైనది.

డన్ లప్ చే అమర్చి తృప్తిచెందుదు.

డన్ లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్,

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు,
రావల్పిండి, కరాచి, కలకత్తా, గోవాతి, రంగూన్,
మాండలే, మదరాసు, బెంగళూరు, కల్కికోట, కొలంబో

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ నవంబరు నెల 15 తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి	రు 122 మొదలు	126 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమా తెనాలివి ,, ప 42 కలవి రు	15 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో	16 4 0	16 8 0
ధిల్లి ,, డిబ్బో	16 8 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	11 8 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	20 0 0	22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	17 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో	18 12 0	14 4 0
పెళ్ళలు ,, డిబ్బో	16 0 0	17 8 0
గ్రిల్లుములు ,, డిబ్బో	17 0 0	19 0 0
ఉలములు ,, ర 195	15 0 0	15 8 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	155 0 0	160 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేప నెనపప్పు బా 1-కి	50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	48 0 0	46 0 0
వేరు నెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 117 మి.కొ నూనె	114 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	102 0 0	108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపప్పు బా 1-కి	78 0 0	74 0 0
కూరపప్పు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముదాగు 1-కి	రు 40,45	
కాశహస్తపాయకట్టు ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	57 0 0
అన్నాచక్కర బస్తా 1-కి	28 8 0	28 10 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	48 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	28 8 0	80 0 0
చిరంజీవి ,,	24 0 0	88 0 0
రవుండు ,,	24 0 0	82 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	7 12 0	
నెం 6 ,, కట్టా	5 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 2 0	
నెం 60 ,, కారంబెన్ని	10 8 0	
నెం 20 1/2 కాపురడి	7 4 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	7 6 0	
నెం 40 జామ్యరు10 పా	10 4 0	
నెం 44 సాంబో	5 8 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 0 0	

7. దూది

బోండావెన్న బాగువ 1-కి	890 0 0	
-----------------------	---------	--

8. లోహములు

పెండి 100 తులం 1-కి	రు 61 4 0	రు 61 6 0
బంగారు తులము 1-కి	21 0 0	21 2 0
పవరము 1-కి		18 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి	230 0 0	235 0 0
రాగి బా 1-కి	252 0 0	254 0 0

రంగులు

అతిమేలు సిద్ధులూలండు అలిజరయిక్ సింహం	62 0 0	
సిరిన 1 రతి	1 14 0	
14 రతులు	1 18 0	
28 రతులు	1 18 0	
56 రతులు	1 12 9	
1 అందరు	1 12 6	

దేర్కంటు పాపు స్కాల్ రెట్ అనగా (బర్క్లెడ్డు)	8 8 0	
కాంగో 8 డి	1 0 8	
పదరు 4 డి	1 2 0	

నెల్లూరులోకలరా వ్యాపించుట

నివారణసంఘమువారి ప్రకటన

వర్ష ములించు కురియుచుండుటచే పట్టణము ఇంకను శుభ్ర పడలేదు. కలరాజ్వరము వ్యాపించుచున్నది. సహాయకార్యము లొనర్చుచు వాలంటీరుదళము యేర్పరుపబడినది.

జిల్లా కలెక్టరుగారును పోలీసు సూపరింటెండెంటు గారును కోపూరుగ్రామము తనిఖీచేసిరి. గ్రామమునందంతటను పెంబిపోగులపండ్ల గుర్తంబును నెలవనకుచున్నది.

ఈ ఒక్కగ్రామములో 8-9 తేదీలలో కలరావలన 15 గురు మరణించిరి. పెంబిపోగులను ఒక్కసారిగా బయటకు దీయించుటకు తగినంతమంది మాత్రము లేరు. యూనియనుచే రైతు గారు కూలీలను తెప్పించు నేర్పాట్లు చేయుచున్నారు.

గుహాను ఫలితముగా ఒక్క కోపూరుతాలూకాలోనే 2-9 తేదీలలో కలరావలన 121 మందిచనిపోయిరి. నివారణ సంఘమునకు గవర్న మెంటు ఉద్యోగములుగూడ సహకార మొనర్చినగాని కలరావ్యాధ్యము త్వరలో నివారణయగునట్లు గానించదు. నెల్లూరు పట్టణములో పెద్ద కలరాకాల యొక్కటి నిర్దిష్టపడుచున్నది.

మృదాను వాస్తవ్యులొకరు సహాయకార్యముల నిమిత్త ము రూ 500/- పంపించుటకు సభవారు వారికి నందనము లర్పించుచున్నారు. నివారణసంఘ కార్యదర్శియగు మిర్ బుజై అలీసాహెబ్ గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

యూనానీ మురీషిషుల వైద్యకాలకు సంబంధించినయూ నానీ వైద్యులకు హాకీమిన్ హాఫీజుల్లా సాహెబ్ గారిచేరుచు న్న కలరామందు చాల మంచిగుణమునిచ్చుచున్నది. జిల్లాగవర్న మెంటును సహాయకార్యము లొనర్చువారందరు హాకీంగానీ యీ మధ్యను నునయోగించుచుచు గాక, నీ యోగము నునతముగా పంచిపెట్టుచు పంపిస్తులై యున్నాడు.

త్వరలో వచ్చుచున్నారు! త్వరలో వచ్చుచున్నారు!! మెదల్చుకున్న వచ్చుచున్నారు! పట్టికేట్టులు పొందినవారు వచ్చుచున్నారు!!

పెద్దాపురం సిల్కు-బట్టలు

నిగూణ కావలసిన అన్నిరకముల సిల్కు-బట్టలు, జరీనూ లుబట్టలు, ప్రతీదిచేరిన తేటునూలు కోటింగు ఖద్దరుబట్టలు తీసికొని మద్రాసులో జరుగబోవు కార్నిగను యజ్ఞబిషునకు నమ్రుచున్నారు. కావలసిన రకములు యజ్ఞబిషక్ స్థానంలో మీరు స్వల్పలాభముగో తీసికొనవచ్చును.

వెసల. సుబ్బారాయుడు

అందుకో.,

సిల్కు-బట్టల వర్తకులు, పెద్దాపురం.

(తూర్పు గోదావరి జిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ ఆదేశము: "సిల్క్స్"

ఆంధ్రదేశమునకు పంటి వైద్యుడు

సరియైన పంటివైద్యులు ఆంధ్రదేశమందు లేనందునను, డెంటల్ క్రిమినల్ గలుగు హానిని తొలగించుటకును, బెజ వాడయందు, విన్నకోటపారి మేడయందు మాత్రాంచిన ఒక ఘనవైద్యుని ఆధిపత్యమున ఏర్పరుపబడెను.

D. H. VENKATA RAU., L. M. S.

250, China Bazaar Rd, Madras.

దంతచూర్ణము

ఉచ్చి 1-కి 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోముదలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లనుండి రక్తమువొలుకుండును. నోటదుర్గంధము లేకరియించును. నండు ముగ్గుములతో తెల్లగా నుండును.

అమ్మ, నానగనం దిస్తో, బొంబాయి - మద్రాసు.

గొప్పవత్స(తత్.) } ఘనత } గోవధబాపుటకు
సత్వరధర్మము } వహించిన } త్వరలో సభ్యత
నర్పుడు. } శ్రీ గాతమి } వహించుడు

గోరక్షణసంఘవిజ్ఞప్తి 4153

రాజమహేంద్రవరమున స్థాపించియున్న, శ్రీ గాతమి గోరక్షణశాలయమునందు లోక కల్యాణ మొనర్చెడి, బీద గోవును భోదులను, సకుహంశకులనశముకాకుండ రక్షించి పోషించుటకును; సంతాపకరమైనగోధ బాపి; అపరద్యాపర గోకులనునట్లొనర్చుటకును, పశువులను సామ్యముతో. ఆసంఖ్యాకముగ గోవును భోదులగ్రాహకసములకు తగిన గొప్పభవనములు గల తోటపురమధ్యమున క్రయముపొంది యీ సంఘము రిజిస్టరుచేయించియున్నాము.

ఈ యుద్ధమునందు మహారాజులాది సామాన్యులవర కు హిందూసామ్యుదీయాది సోదరీభోదరులు తమకత్తానుసార రము వేలు వందలు పదులు ఒకట్లాదిద్రవ్యము దయచేసి నుమారు 10 వేలమంది సభ్యత వహించియున్నారు. లక్షలాదిద్రవ్యము వేలవేలుపప్పులు అత్యావశ్యకమైయున్నది. విరాళములు వర్షాశనములు మున్నగువందలాలు వెంటనే రాజమహేంద్ర శ్రీ గాతమి గోరక్షణసంఘమువేర పోస్తుద్వారా తమ సంపూర్ణమైన యద్రస్సుతో సామ్యుపహింతోడనే తిరుగుటపాలో దాతలకు అచ్చు రసీను రూల్సులుకు అందజేయుచును.

ఇట్లు శ్రీ గాతమి గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవవల్లి వెంకటరసీంహను ప్ర. రాజమండ్రి

VOLKART
ENGINEERS

మెకారిక్ - డీరింగు

చాటునూగా

కేస్ మిల్సువారి ఏజెంట్లు

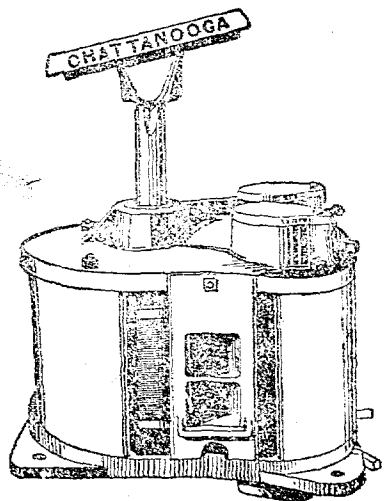
(ఒకయెండుబలముగల పవరు గలది)

ఈ యంత్రములు ఎవ్వరైనా చెరుకులనై నను, వాటి నుండి ఎక్కువ రసమును తీయగలవు.

వివరములకు, ధరలకు

వాల్ కార్టు బ్రదర్సు, మదరాసుకు

వ్రాయవలెను.

లిజరుకలము

సుమారు 100 రకములలో

తయారు చేయబడుచున్నది

మీకుతగినది

ఒకటిగలదు

మామూలు 10 ఆర్. పేట్టి 100 పి.

నెల్సుఫీల్డింగు 40 ఎఫ్.

H.P. Co LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P.O. BOX 237

3434

MADRAS.

జాతీయకళాశాల.

6 మాసములలో జ్యోతిశ్శాస్త్రమునది జాతకభాగములయొక్క, జ్యోతిషములకముగా స్వయముగా తమయిట్టివర్ణన చేసి, ప్రతివారమున పూర్తిగా నేర్చుకొనవచ్చును. నెల 1 కి చందా రు 2 లు 6 నెలలకు రు 12 లు. ఒక్కసారి చేయదుగా సామ్య పంపెడువారికి మొత్తం చందా రు 10 లు. మాపాఠశాలలో ఎప్పుడైనను చేరవచ్చును. నెల 1 కి 1 ప్రశ్నము నొప్పున 6 నెలలకు 1500 పేజీలు గల 8 ప్రశ్నములు పంపబడును. వలయువారికి పాఠశాలనిబంధనలు ఉచితముగా ముందు పంపబడును. జాతకఫలములకొరకై జ్యోతిషములను వృథాగా ధనము ఖర్చుపెట్టుటకంటె శ్వయముగా జ్యోతిషము నేర్చుకొనుట నుంచిదని నేను చెప్పనక్కరలేదు. పిమ్మట పాఠకులకే తెలియును.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, }
తూర్పుగోదావరి జిల్లా. }
ఆకెళ్ల వెంకటేశ్వరస్వామి

వీటియొక్క-నుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
జాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark హస్త వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందు ప్రతి నిదర్శనము. 594
ఇది మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అశ్రుర్యమైన పీచులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. శాంబూముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలుషిత-జ్వరములు, దగ్గులు, కీటకము, అశీర్షము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లల వడికము, నొక్కల ఈపు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము బుట్టినత మొదలగునాటికి వర్తాయుధమువలె వనిచేయును. స్త్రీలు. తనపిల్లలు మునలివారు మొదలగునాటికి అన్యుతనమును. 250-800 మాత్రలు గల యిది 1 కి ధర రు 0-4-0 పొట్టుఖర్చు 0-4-0 6 జి. పొట్టుఖర్చు రు 1-2-0, 12 కి రు 2-18-0, 35 కి రు 5-2-0.
శివగౌరవ పాశ్చాత్య వేదకలాచల పండితులు, ప్రొఫెసర్లు,
శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.
మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు కోకా ఆహోబలరావుగారు.
23 మాసములలో అద్భుతమైన ఫలితములు
ఇంతవఱకు వచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా
ఇంతవఱకు జారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా
భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రప్రదేశ్ లారా. దూరపుకొండలు నునుపు
పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములందును నివసించు ఆంధ్రప్రదేశ్ వసులందుగాను యీ ఆంధ్ర సంస్థ ప్రోత్సహించునగాక. వివరములను కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేజంబు కావలెను.
ప్ర. 4130. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మైనది.

(ప్రతిమాసము)

7-వ తేదీని తప్పక

ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సర చందా రు 6-0-0;

ఆరుమాసములకు రు 3-0-0;

విడిపత్రిక అ. 0-10-0.

నుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన త్రివర్ణచిత్రములు, ఇతర చిత్రములు, ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును. విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు; చిత్రచిత్రము లగునట్టియు, నవీనభావ పరంపరతో నిండినట్టియు పద్యములు, కథలు ప్రచురితము లగుచున్నవి.

జాతీయనెలనుండి శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన ప్రతిమా నాటకము పకటించబడుచున్నది.

క్రాంతిపల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము అను నవల ఈ సంవత్సరాంతముదాక ప్రతిమాసమునను కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును. చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తము.
విలాసము:—భారతీకార్యాలయము, తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM
Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుర్వేదోపధములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోరినచో పి. పి. గ పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము. (ప్ర. నెం 2)

వసంతకుసుమాకరము 1

ఇది ఆరోగ్యమునగోరు ప్రతిమానవుడు నేవింపతగినది. ప్రమేహము, క్షుణ్ణు, పాండువు, మూత్రవ్యాధులు, వాళమున మంట, అందు తీసివదార్చును, వీనినిబోగొలుగును. అత్యుత్తమ మైన రసాయ, నావధము. నెలకులం 1 కి రు 30-0-0.
అర్చరసాయనశాల, ముక్త్యూ, కృష్ణా,

1 మనసారచంద్రి

తెగరోగములకును, స్త్రీల మనుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు శోగరోగములను, స్త్రీలకుసంభవించు మనుమరోగములను నిర్మూలము గావించును. సీసా రు 1-8-0
దీనికి అనుపాసముకై చంద్రి అత్తరు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చంద్రిఅత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి.కె. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిదేపి, (లూరుజిల్లా).

పాఫ్ కుట్టుమిషనులు 3788

బజారులో వాని కన్నీటికంటెను దృఢమైనది. రోఖబేరము మాత్రమే. ప్రసిద్ధమైన వర్తకులకు మాత్రము బాడుగకు యివ్వబడును. అన్ని విడికరములును, విడిభాగములను కూడ అమ్ము బడును. జిల్లా ఏజంటుకూడ కావలెను.

బెట్ అందు కో (లిమిటెడ్)
1/186 మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

నాగపూర్ పైసీరు ఇన్సూరెన్సు

కంపెనీ, లిమిటెడ్ 4186

హెడ్ ఆఫీసు-నాగపూర్ సిటీ

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు:—రా.భే.సి.యమ్ వామ్.

మొదట వాల్మ్యయేషన్-లోనే బోనస్ ఇవ్వగలిగిరి.

సెంట్రల్ పరగణాలలోని వీహారు ప్రాంతములను ఆభివృద్ధిలో నున్న ఇండియా భీమాకంపెనీ.

మద్రాసు రాజధానిలోని ధంతలును, నైజామ్ రాజ్యము నందును ప్రతిజిల్లాకు చురుకైనట్టియు, సామర్థ్యము గలిగినట్టియు ఏజెంట్లు కావలెను.

Apply to:—
The Sujeewa & Co.
Chief Agent, Mount Road, Madras.